

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरीता



जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

वर्धा जिल्हा

१९९७-९८



अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरीता

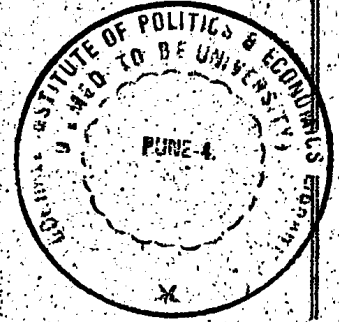
जिल्हा सामाजिक

व

आर्थिक समालोचन

1997 - 98

जिल्हा व वर्धा



जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
वर्धा

अनुक्रमणिका
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 1997-98

अ. क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
भाग - 1			
1.		दृष्टीक्षेपात जिल्हा	VII to XIV
2.		सामाजिक व आर्थिक समालोचन	एक ते एकवीस
भाग - 2			
1. क्षेत्रफळ व लोकसंख्या			
1.	1.1	1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या	1
2.	1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक वाढ	3
3.	1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	7
4.	1.4	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण	9
5.	1.5	1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणाऱ्यांची संख्या	11
6.	1.5(ब)	1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यता काम करणाऱ्या व्यक्तींची उद्योग गट क्षेत्र निहाय विभागणी	13
7.	1.6(अ)	लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण जनगणना 1981	14
8.	1.6(ब)	लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण जनगणना 1991	15
9.	1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमातीकरिता आकडेवारी.	16
10.	1.8	भिती/छपरे यासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण	17
11.	1.9	आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण	18
12.	1.10	जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	19
2. हवामान			
13.	2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्यदिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 1997	20
14.	2.2	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान 1997	25
3. कृषी			
15.	3.1	जमिनीचा वापर सन 94-95, 95-96 व 96-97 या वर्षाकरिता	26
16.	3.2	तहसिलवार निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र (94-95, 95-96, 96-97)	28
17.	3.3	मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन (97 - 98)	35
18.	3.4	विविध साधनांनी ओलीताखाली असलेले तालुकावार क्षेत्र (1994-95, 1995-96, 1996-97)	36
19.	3.5	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे तालुकावार क्षेत्र सन 1994-95, 1995-96 व 1996-97 या वर्षाकरिता	37

अ. क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
20.	3.6(अ)	तालुकावार सिंचन विहीरी आणि इतर विहीरी 1994-95, 1995-96 व 1996-97	42
21.	3.6(ब)	तालुकावार कुपनलीका, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विद्युत-पंपांची संख्या (1997-98)	43
22.	3.7	विहीरी सेरीज लघु पाटबंधाऱ्यांची कामे (1997-98)	44
23.	3.8	मोठे व मध्यम पाटबंधाऱे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे 30 जून, 1998 अखेरची	46
24.	3.9	वहित धारण जमीनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, ओलीता-खाली असलेली वहितधारण जमीन आणि ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमीनीची संख्या (1990-91)	48
25.	3.10	कृषी-विषयक अवजारे कृषी गणना 1992	51
26.	3.11	दुष्काळ, टंचाई व टंचाई संदृश परिस्थितीची माहिती 1997-98	52
27.	3.12	टंचाईच्या पूर्वतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती 1997-98	55
4. पशुसंवर्धन			
28.	4.1	तहसिलवार पशुधन (1992-चा पशुगणनेप्रमाणे)	56
29.	4.2	जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या 1997-98	63
30.	4.3	रोगांच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष (1997-98)	65
31.	4.3(अ)	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष 1997-98	66
32.	4.4	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या (1997-98)	67
33.	4.5	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र वर्ष 1997-98	68
34.	4.6	जिल्ह्यातील मुल्य व गौण वनउत्पादने वर्ष (1997-98)	69
35.	4.7	जिल्ह्यातील भूजल-मत्स्यव्यवसाय वर्ष (1997-98)	70
36.	4.8	जिल्ह्यातील सागरी-मत्स्यव्यवसाय वर्ष (1997-98)	*
5. रोजगार उद्योग, खनीक व वीज			
37.	5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष 1997	71
38.	5.2	चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1997	77
39.	5.3	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष 1997	81
40.	5.4	उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशील (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष 1998-97	87
41.	5.5	रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 1997	91
42.	5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 1997-98	93
43.	5.7	जिल्ह्यातील कर्मचाऱ्यांची संख्या (कर्मचारी गणना 1997)	94

अ. क्र.	लक्षता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
44.	5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च, 98 ला संपणा-या वर्षाकरिता)	95
45.	5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या व त्यांची लोकसंख्या 31 मार्च, 1998 अखेर	96
46.	5.10	विजेचा वापर 1997-98 या वर्षाकरिता	98
47.	5.11	कृषी व बिगर कृषी उद्योग (आर्थिक गणना 1990)	99
48.	5.12	प्रमुख उद्योग गटानुसार (कृषी व बिगर कृषी उद्योग) उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1990)	101
49.	5.13	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना 1990)	102
50.	5.14	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांतील कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1990)	103
51.	5.15	बिगर कृषी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकूण) (आर्थिक गणना 1990)	104
52.	5.16	उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या (आर्थिक गणना 1990)	105
53.	5.17(अ)	वस्तूनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990)	106
54.	5.17(ब)	वस्तूनिर्माण व दुरुस्तीसेवा उद्योगगटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990)	107
55.	5.18(अ)	घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990)	108
56.	5.18(ब)	घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990)	109
57.	5.19(अ)	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा मधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990)	110
58.	5.19(ब)	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990)	111
59.	5.20(अ)	सर्व उद्योग गट मिळून एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990)	112

अ. क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
60.	5.20(ब)	सर्व उद्योग गट मिळून एकूण उद्योग गटांमधील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (अर्थिक गणना-1990)	113
		0. सहकार	
61.	6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 31.3.98 अखेर	114
62.	6.2	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती (31.3.98 ला संपर्ना-या वर्षाकरिता)	115
63.	6.3	जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.98 अखेर	116
64.	6.4	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळी वरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.3.98 अखेर	117
65.	6.5	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य 31.3.98 अखेर	118
66.	6.6	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.98 अखेर	*
67.	6.7	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31.3.98 अखेर	121
68.	6.8	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.98 अखेर	124
69.	6.9	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.98 अखेर	*
70.	6.10	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.98 अखेर	128
71.	6.11	जिल्ह्यातील बिगर कृषी सहकारी पतसंस्थांचे कार्य 31.3.98 अखेर	128
72.	6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.98 अखेर	127
73.	6.13	जिल्ह्यातील उत्पादन आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.98 अखेर	130
74.	6.14	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था-यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशिल 31.3.98 अखेर	131
75.	6.15	जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31.3.98 अखेर	132
76.	6.16	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.98 अखेर	135
		7. वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	
77.	7.1	सार्वजनिक व अर्थ सहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती 1997	136
78.	7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्युंची संख्या 1997	138
79.	7.3	विविध कारणानुसार मृत्युंची संख्या 1997	139
80.	7.4	माता बाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी 1997-98 वर्षाकरिता	140

अ. क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
8. शिक्षण			
82.	8.1.	1991 च्या जनगणने नुसार तालुकावार साक्षरता	142
83.	8.2	शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 1996-97	143
84.	8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1996-97	144
85.	8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 1996-97	146
86.	8.5	आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या शैक्षणिक सवलती 1996-97	147
87.	8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 1997-98	148
88.	8.7	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा (अठवी ते बारावी.) 1997-98	149
89.	8.8	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 1997-98	*
90.	8.9	स्त्रियांकरिता प्रशिक्षण संस्था 1996-97	150
9. वाहतूक व दळणवळण			
91.	9.1(अ)	रेल्वे मार्गाची लांबी (31.3.98 या वर्षाअखेर)	151
92.	9.1(ब)	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी (31.3.98 या दिवशीची)	152
93.	9.2	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी 31 मार्च 1998 अखेर	153
94.	9.3	वापरात असलेली मोटर वाहनांची संख्या 31 मार्च 1998 वर्षाअखेर	154
95.	9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी (97-98) वर्षाकरिता	155
96.	9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना 1997 या वर्षाकरिता (वाहतूक गणना डिसेंबर, 1997)	156
97.	9.6	पोस्ट, तारघरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संच यांची आकडेवारी (वर्ष 31 मार्च 98) अखेर	161
10. स्थानिक संस्था			
98.	10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च (वर्ष 1997-98 करिता)	162
99.	10.2	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 1997-98 या वर्षाकरिता	163
100.	10.3	जिल्हापरिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च (1997-98 या वर्षाकरिता)	166
101.	10.4	महानगरपालिका कटकमंडळे व महानगर पालिकांचे उत्पन्न व खर्च (1997-98 वर्षाकरिता)	168

* तक्त्यातील माहिती निरंक आहे

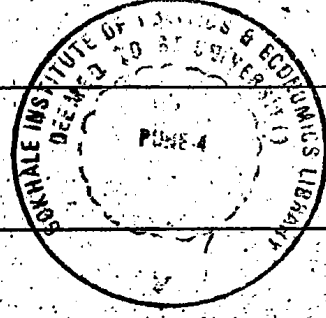
पुढे चालू ...

VI

अ. क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
<u>11. नियोजन</u>			
102.	11.1	विविध विकास शिर्षाखाली झालेला योजनाअंतर्गत स्वर्च 1997-98	170
103.	11.2	योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने 1997-98 या वर्षाकरिता	172
104.	11.3	रोजगार हमी योजना (1997-98 या वर्षाकरिता)	181
105.	11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व स्वर्च 1997-98 या वर्षाकरिता	182
106.	11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना 1997-98 या वर्षाकरिता	183
107.	11.6	संकरीत व अधिक उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र (1997-98 वर्षाकरिता)	185
108.	11.7	जिल्ह्यातील रासायनिक खताचे वाटप (वर्ष 1997-98 या वर्षाकरिता)	189
109.	11.8	जिल्ह्यातील साखर कारखाने 1997-98 या मळीत हंगामाकरिता	190
110.	11.9	दुग्ध संस्थांची संख्या (वर्ष 1997-98)	191
111.	11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता (वर्ष 1997-98)	*
112.	11.11	जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती व त्यावरील तरतुद व स्वर्च (वर्ष 1997-98)	192
113.	11.12	वीस कलमी कार्यक्रम (1997-98 वर्षाकरिता)	194
114.	11.13	विशेष घटक योजना (1997-98 या वर्षाकरिता)	195
115.	11.14	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (वर्ष 1997-98)	196
<u>12. किंमती व निर्देशांक</u>			
116.	12.1	जिल्ह्यातील निव्वळ शेतीमालाच्या सरासरी घाडुक किंमती एप्रिल 1997 ते मार्च 1998	197
117.	12.2	जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाचा वस्तुच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती वर्ष 1997	199
118.	12.3	महत्वाच्या ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक सन 1997-98	205

* तक्त्यातील माहिती निस्क आहे.

पुढे चालु ...



अ. क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
		13. न्याय व प्रशासन	
119.	13.1	जिल्ह्यातील पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची एकूण संख्या सन 1997-98	206
120.	13.2	जिल्ह्यातील गुन्ह्यासंबंधीची आकडेवारी सन 1997-98	207
121.	13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार सन 1997-98	209
122.	13.4	तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगाराचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण 1997-98	210
123.	13.5	द्विवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे/प्रकरणे सन 1997-98	211
		14. बँकींग व विमा	
124.	14.1	जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे सन 1997-98	212
125.	14.2	जिल्ह्यातील 31 मार्च 1998 रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवलाची संख्या	213
126.	14.3	उतरविलेल्या विमा पत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम (1997-98)	
		15. संकिर्ण	
127.	15.1	जिल्ह्यातील चित्रपट महाविषयी आकडेवारी सन 1997-98	214
128.	15.2	गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणुक व खातेदारांची संख्या सन 1997-98	215
129.	15.3	तहसिल निहाय गोळा केलेला जमीन महसूल सन 1997-98	216
130.	15.4	मुद्रणालये आणि न्यायात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियमकालिके 31.3.98 या दिवशी	217
131.	15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तडुळ, गहु व साखर सन 1997-98	219
132.	15.6	जिल्ह्यातील मागणी व वसुले केलेले धान्य सन 1997-98	
133.	15.7	जिल्ह्यातील 1998 मधील लोकसभा व 1995 मधील विधानसभा निवडणुक संबंधी आकडेवारी	220
134.	15.8	जिल्ह्यातील 31.3.98 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालुका निहाय यादी	222
135.	15.9	निवडक निर्देशांकाचे कल 1997-98	223

अ क्र	विवरण	परिमाण	जिल्हा वधी	महाराष्ट्र राज्य
1	प्राकृतिक संसाधने			
अ) भौगोलिक स्थान				
1) उत्तर अक्षांश	शिबलक	उत्तर अक्षांश	20-18 ते 21-0	0 ते 0
2) पूर्व रेखांश	उत्तर अक्षांश	पूर्व रेखांश	78-23 ते 79-15	72.6 ते 80.9
ब) हवामान			(1996)	(1994)
तापमान				
1) किमान	डिग्री सेल्सिअस		4.7	4.8
2) कमाल			45.2	47.1
3) पर्जन्या सरासरी	मिमी		975.88	1035.16
क) प्रशासकिय विभागा (1997-98)				
1) तालुके	संख्या		8	325
2) पंचायत समित्या	संख्या		8	317
3) टंचाई ग्रस्त तालुके	संख्या			
4) एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या		8	0
5) शहरे	संख्या		6	336
6) गावे (एकूण 1991 प्रमाण)	संख्या		1379	43864
1) निर्जन	संख्या		412	2813
2) वस्ती असलेली	संख्या		967	41251
7) क्षेत्रफळ	चौकि मि		6310	307713
दोन) प्रशासकिय संस्था (1997-98)				
1) पंचायत समित्या	संख्या		8	320
2) महानगरपालिका	संख्या		0	14
3) नगरपरिषदा	संख्या		6	230
4) कटक मंडळे	संख्या		0	7
5) ग्रामपंचायती	संख्या		507	27594
6) पोलीस ठाणी	संख्या		18	1751 (1994)
7) पोलीस आऊट पोस्ट	संख्या		6	731 (1994)

अक्र	बाब	परिणाम	जिल्हा वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
तीन	लोकसंख्या (1991) प्रमाणे			
	1) ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	784	48396
	2) नगरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	284	30541
	3) एकूण लोकसंख्या	आकडे हजारात	1068	78937
	4) अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	150	8758
	5) अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	14.04	11.09
	6) अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	166	7018
	7) अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	15.68	9.27
	8) पुरुष	आकडे हजारात	551	40826
	9) स्त्रिया	आकडे हजारात	517	38112
	10) स्त्रिया पुरुष प्रमाण	1000 पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	939	934
	11) घनता	दर चौरस किमी क्षेत्रातील लोकसंख्या	169	257
	12) साक्षरतेचे प्रमाण (1991)			
	1) एकूण	टक्केवारी	69.95	64.87
	2) पुरुष	टक्केवारी	78.33	76.6
	3) स्त्रिया	टक्केवारी	61.03	52.3
	4) राज्यामध्ये जिल्हयाचा क्रमांक	संख्या	0	0
चार	कृषि (अस्थायी)		(1996-97)	(1997-98)
	1) भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	629	308
	2) जमलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	20	5366
	3) त्याची भौगोलिक क्षेत्राची टक्केवारी	टक्केवारी	3.18	17.42
	4) शेतीस उपलब्ध नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	29	1238
	5) बिगस शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	26	1703
	6) पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	169	2941
	7) एकूण (अ + ब + क)	हजार हेक्टर	55	2941

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
4)	पडीत जमिनी व्यतिरिक्त भागवड न केलेली इतर जमिन			
1)	कायम गुरे चरण आणि इतर	हजार हेक्टर	35	1347
2)	झाडे झुडुपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	3	223
3)	लागवडीयोग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	16	885
5)	पडीत जमीन			
1)	चालू पड	हजार हेक्टर	52	1106
2)	इतर पड	हजार हेक्टर	34	1131
6)	पिकाखालील जमीन			
1)	पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	415	17761
2)	दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	21	3979
3)	एकुण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	436	21740
7)	ओलित क्षेत्र		[1996-97]	[1997-98]
1)	निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	22	2559
2)	एकुण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	34	3350
8)	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्नधान्य]	हजार हेक्टर	21	13174
9)	वहिले धारण जमिन [अंतिम [1990-91]]			
1)	2 हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या हजारात	64	6003
2)	2 ते 10 हेक्टर	संख्या हजारात	70	3297
3)	10 हेक्टरपेक्षा जास्त	संख्या हजारात	4	170
10)	जमिन महसूल वसुली [1997-98] सुधारीत	लाख रुपये	3.15	10996
11)	जिल्हा परिषदाचा उपकर	हजार रुपये	6826	उ. ना
12)	पंचायत समित्यांचा उपकर	हजार रुपये	उ. ना	उ. ना
पात्रा	पशुसंवर्धन [पशुगणना 1992]			
1)	एकुण पशुधन	संख्या हजारात	672	36393
2)	गायी व बैल	संख्या हजारात	385	17441
3)	म्हशी व रेडे	संख्या हजारात	60	5447
4)	मेंढया	संख्या हजारात	8	13015
5)	शेळया	संख्या हजारात	179	
6)	कोंबडया व बदके	संख्या हजारात	219	32187

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
सहा)	<u>सहकार (1997-98)</u>			
	1) सहकारी संस्था	संख्या	1420	140858
	2) प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्था	संख्या	398	20251
	3) प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थाची सभासद संख्या	संख्या हजारात	147	9123
	4) सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	383	21535
	5) प्राथमिक कृषि पत संस्थांनी दिलेली कर्जे	रुपये कोटीत	171.30	1694
सात)	<u>जलसिंचन (1997-98) च्या अखेरपर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र</u>			
	1) मोठे प्रकल्प	संख्या	0	33
	2) मध्यम प्रकल्प	संख्या	7	177
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	67	उना
	3) लघु प्रकल्प (राज्यक्षेत्रा) लाभक्षेत्र	संख्या	19	1700
		हजार हेक्टर	11	उना
	4) सिंचन विहीरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	21	1392
आठ)	<u>उद्योग (1997 अखेर)</u>			
	1) नोंदणीकृत चालू कारखान्याची संख्या	संख्या	171	32152
	2) नोंदणीकृत चालू कारखान्याची संख्या (उत्पादन चालू कारखाने)	संख्या	163	27668
	3) सहकारी साखर कारखान्याची संख्या (1997-98)	संख्या	1	175
	4) सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन (1997-98)	हजार मेटन	12	3747
	5) सर्व सुत गिरण्यांची संख्या (1997-98)	संख्या	2	226
नऊ)	<u>बीज</u>		(31.3.98)	(31.3.98)
	1) बीजपुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या	1280	39413
	2) विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	1274	उना

XII

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	3) वीज पुरवठा केलेले पंप संघ [मार्च 1998 अखेरपर्यंत]	संख्या हजारात	43	2161
	4) बसविण्यात आलेले गोबरगॅस संयंत्रे	संख्या	11094	उ. ना.
दहा]	<u>सर्वजनिक आरोग्य</u>		(1997)	(1997)
	1) रुग्णालये	संख्या	12	741
	2) दवाखाने	संख्या	45	1423
	3) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	27	1695
	4) प्राथमिक आरोग्य पथके [अस्थायी]	संख्या	0	161
अकरा]	<u>शिक्षण</u>		(1996-97)	(1997-98)
	1) एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	1032	63417
	2) प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	133	12136
	3) प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	4	315
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	33	39
बारा]	<u>माध्यमिक शिक्षण</u>		(1996-97)	(1997-98)
	1) दुय्यम शाळा	संख्या	224	14108
	2) शाळेतिल एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	124	7947
	3) शाळेतिल शिक्षक	संख्या हजारात	4	241
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	37	33
तेरा]	<u>उच्च शिक्षण</u>		(1996-97)	(1997-98)
	1) संस्था	संख्या	29	1461
	2) एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	19	851
चौदा]	अ) प्रौढ शिक्षण [1997-98]			
	1) प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	0	उ. ना.
	2) प्रौढांची उपस्थिती [साक्षर]	संख्या हजारात	0	उ. ना.

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	ब) तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण		[1997-98]	[1997-98]
	1) औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	12	538
	1) शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	302
	2) अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	4	236
	2) शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	1486	88108
	3) पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षा साठी प्रवेश क्षमता	संख्या संख्या	1 उ. ना.	103 25725
	4) पदवीका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या संख्या	उ. ना. उ. ना.	179 31320
	5) व्यवसाय शिक्षण संस्था [माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गटा व त्यांची प्रवेश क्षमता	संख्या संख्या हजारात	37 उ. ना.	उना उना
पंधरा)	परिवहन आणि दळणवळण [मार्च 1998 अखेर]			
	1) एकुण रेल्वे मार्ग लांबी	कि.मि	397	5465
	2) रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
	अ) बारमाही	संख्या	719	30053
	ब) हंगामी	संख्या	135	6283
	3) एकुण रस्त्यांची लांबी [फूठां किता	कि.मि	4903	191053
	4) राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	कि.मि	113	2972
	5) राज्य महामार्गाची लांबी	कि.मि	572	32380
	6) महत्वाच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी	कि.मि	744	41166
	7) इतर जिल्हा रस्त्याची लांबी	कि.मि	887	41701
	8) ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि.मि	2149	72834

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
सोळा	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			182-83 च्या सर्वेक्षणानुसार
	1) दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे	संख्या लाखांत	0.54	77.65 (अस्थायी)
	2) 1982-83 च्या सर्वेक्षणानुसार 1997-98 वर्षातील			(1996-97)
	जून लाभार्थी	संख्या	उ. ना.	6987
	नविम लाभार्थी	संख्या	2193	154031
	एकुण	संख्या	2193	161018
सतरा	रोजगार निर्मिती		(1997-98)	(1997-98)
	अ) रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस लाखांत	0.05	900.00
	ब) जवाहर रोजगार कार्यक्रम (1997-98 अखेर)		12.63	524.00
अठरा	आदिवासी कल्याणकारी योजना			
	आदिवासी करीता आश्रमशाळा विद्यार्थी	संख्या	7	731
		संख्या	2186	248298
एकोणवीस	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना		(1997-98)	(1994-95)
	अ) मागासवर्गीयांसाठी वस्तीगृहे	संख्या	5	192
	ब) वस्तीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	375	12797
वीस	जिल्हा नियोजन (1997-98)			
	1) वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रुपये कोटीत	20.42	3142.66
	2) अनुशेष भरून काढण्यासाठी तरतूद	रुपये कोटीत	36.97	379.55
एकेवीस	नागरी पुरवठा (1997-98)			
	1) रास्त भावाची दुकाने	संख्या	570	42746
	2) पुरविलेला एकुण साठा			
	अ) गहू	हजार टन	1787	1161
	ब) तांदूळ	हजार टन	537	618
	3) शासकिय गोदामे (30.6.98)	संख्या	14	922
	4) साठविण्याची क्षमता (30.6.98)	मेटनाह. टनात	10	579

टिप : उना = उपलब्ध नाही

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई
जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

श्रीगणेशाय नमः

१९९७ - ९८

सामाजिक व आर्थिक समालोचन 1997-98

जिल्हा - वर्धा

1. स्थानिक भौगोलिक वैशिष्ट्ये

1.1 भौगोलिक स्थान :-

वर्धा जिल्हा उत्तर अक्षांश 20 - 23 ते 21 - 21 आणि पूर्व रेखांश 78 - 30 ते 79 - 15 चे दरम्यान आहे. या जिल्ह्याच्या दक्षिणेस व नैऋतेस घवतमाळ, पुर्वेस व आग्नेस चंद्रपुर, उत्तरेस व ईशान्येस नागपूर आणि पश्चिमेला अमरावती ह्या जिल्ह्याच्या सीमा भिडलेल्या आहेत. अमरावती व घवतमाळ ह्या जिल्ह्याच्या सीमा व वर्धा जिल्ह्याच्या सीमा वर्धा नदीने निश्चीत केल्या आहेत.

1.2 क्षेत्र व प्रशासकीय विभाग :-

वर्धा जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ 6310 चौ. कि.मी. म्हणजेच महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 2 टक्के एवढे आहे. प्रशासकीय व्यवस्थेच्या दृष्टीकोनातून या जिल्ह्याची वर्धा, आर्वी व हिंमणघाट यातील महसुल विभागात विभागणी करण्यात आली होती, परंतु 1 मे, 1981 पासून महाराष्ट्रातील उर्वरित विभागाप्रमाणे पंचायत समितीचे क्षेत्र ही एक तहसिल समजून वर्धा जिल्ह्याची पुनर्रचना करण्यात आली त्या पुनर्रचने प्रमाणे आजमितीस या जिल्ह्याची 1) वर्धा, 2) सेलु, 3) समुद्रपुर, 4) हिंमणघाट, 5) देवळी, 6) आर्वी, 7) आष्टी, 8) कारंजा या आठ तालुक्यात विभागणी केली असून त्यात सहा शहरे 967 वस्ती असलेली गावे व 412 ओसाड गावे आहेत. ग्रामीण विकासासाठी एक जिल्हा परिषद व तिचे अंतर्गत आठ पंचायत समित्या जिल्ह्यामध्ये कार्यरत आहेत, तसेच जिल्ह्यात सहा नगरपालिका आहेत. जिल्ह्याचे मुख्यालय वर्धा असून विभागीय मुख्यालय नागपूर आहे व ते वर्धेपासून 76 कि.मी. अंतरावर आहे.

1.3 नैसर्गिक रचना :-

या जिल्ह्याच्या उत्तरे कडील उंचवट्याचा प्रदेश हा सातपुडा पर्वताच्या दक्षिण बाजुला विखुरला असून त्यामध्ये आष्टी, कारंजा व आर्वी या तालुक्याचा परिसर येतो. जिल्ह्याचा उर्वरित भाग मात्र वर्धा व वेणा या दोन नद्यांच्या खोऱ्यात समाविष्ट होतो.

1.4 भूगर्भीय रचना :-

या जिल्ह्यातील बहुतेक क्षेत्रामध्ये दख्खन प्रांतेर लावा वाहांचा समावेश आहे. हे लावहा वहा या क्षेत्रामध्ये एकूण 400 मिटर जाडीचे आहेत. ही बाब जिल्ह्याच्या ईशान्य भागातील निम्नतम भाग आणि अच्युतम भाग यांच्यातील समुद्र सपाटीपासूनच्या किमान उंचीतील फरकावरून निदर्शनास येते. वहा मध्ये आढळून येणारे गाळाचे संस्तर आणि लाल प्रस्तर यामुळे प्रत्येक वाह एक दुसऱ्या पासून अलग ओळखणे व त्यांची विभागणी करणे शक्य झाले आहे.

[दोन]

प्रास्तरपूर्व गाळ साचण्याची क्रिया घडून येते. त्या उंचसखल भुप्रदेशामध्ये त्याच्या पुर्वेकडील व दक्षिणेकडील क्षेत्रातील परिणाम स्वरूप सानिध्यामुळे हे वाह पसरलेले दिसतात. अलिकडील अपवाद हे मुख्यत्वे करुन वर्धा व उपनद्या वेणा, यशोदा व धाम आणि पोथरा यांच्या काठावर अरुंद पट्ट्यात आढळून येतात. यामुळे मुख्यता चाळ, वाळू, मोती आणि रेव यांचा समावेश आहे. वाळू व चाळ केवळ नद्यांच्या पात्रात आढळतात तर माती आणि रेव हे काठावर आढळतात. सेलु व पोहणा यांच्या लगतच्या भागात अलीकडे बाउन्डर आढळून येतात.

1.5 नद्या :-

वर्धा नदी ही या जिल्ह्यातील महत्वाची नदी असून ती मुलताई येथे सातपुडा पर्वतातुन उगम पावून या जिल्ह्याच्या उत्तर व पश्चिम सिमेवरुन वाहते. या नदीच्या यशोदा वेणा व बाकली या मुख्य उपनद्या आहेत. दुसरी महत्वाची नदी वेणा ही नागपुर जिल्ह्यातुन व हिंमणघाट तहसिल मधुन वाहात येवुन सांवगी ह्या गावा जवळ वर्धा नदीला मिळते. तसेच बोर व धाम ह्या नद्या आर्वी तालुक्यामधुन उगम पावुन समुद्रपुर तालुक्यातील मांडगाव येथे वेणा नदीला मिळतात. यशोदा नदी आर्वी तहसिल मधुन उगम पावते व ती देवळी तहसिलीतुन वाहात जावुन पुढे वर्धा नदीला मिळते. पावसाळ्यामध्ये या नद्यांच्या पुरामुळे तिरावरील गांवाना धोका असला तरी ह्या नद्या उन्हाळ्यात मात्र कोरड्या असतात.

1.6 वने :-

वर्धा जिल्ह्याचे एकुण वनक्षेत्र 1038 चौ. कि. मी. असून जिल्ह्याच्या एकुण भौगोलीक क्षेत्राच्या जवळ जवळ 16% आहे. हा वनभाग मुख्यत्वेकरुन जिल्ह्याच्या उत्तरेकडील आर्वी, कांजा, आष्टी व सेलु या चार तहसिलीतच मोठ्या प्रमाणावर समाविष्ट आहे. समुद्रपुर तहसिलीत थोड्या अधिक प्रमाणात वनाचे क्षेत्र आढळून येते.

1.7 हवामान व पर्जन्यमान :-

जिल्ह्यातील वर्धा केंद्राचे सन 1997 मधील कमाल तापमाण 45.2 डिग्री सेल्सीयस व किमान तापमाण 6.7 डिग्री सेल्सीयस आहे. येथील उन्हाळा व हिवाळा हे सारखेच तिव्र असतात. एकाच दिवशी तापमानात बराच चढउतार होण्याचे प्रसंगही संपुर्ण वर्षभरात अनेकदा येतात. उन्हाळ्यातील महिन्यात दिवसाच्या उष्णतेनंतर रात्रीच्या गारठ्यात होत जाणारे परिवर्तन हे विशेष करुन लक्षणीय ठरते. या जिल्ह्यामध्ये बहुतांशी पाऊस जून ते सप्टेंबर या पावसाळ्याच्या महिन्यात पडतो. या जिल्ह्याचे 1997 मधील सरासरी पर्जन्यमान 978.88 मि. मि. आहे.

[तीन]

1.8 जमीन व तिचे प्रकार :-

या जिल्ह्यात जमीन मुख्यतः चार प्रकारची आढळून येते. उदा. काळी - 1, काळी - 2, मुरमाड, खरडी व बरडी यांची सुद्धा मुख्यतः उथळ मध्यम व खोल अशा भागात विभागणी करता येते. समुद्रपूर तालुक्याचा पूर्वकडील भाग, सेलू तालुक्याचा उत्तर किनारा आणि कारंजा व आष्टी तालुक्यात उथळ प्रकारची जमीन आढळते.

तसेच हिंगणघाट व आर्वी तालुक्याचे पश्चिमेकडील काही भागात मध्यम प्रकारची जमीन आढळून येते. वर्धा व वेणा धऱ्यांच्या काठावर सर्वत्र माळाचे, पण काळ्या जमीनीचे थर साचलेले असून ते कपाशीच्या पिकासाठी अत्यंत उपयुक्त आहे. मुरमाड-1 व मुरमाड-2 या मृदाचे क्षेत्र जिल्ह्याच्या एकूण लागवडी खालील क्षेत्रापैकी 74 % व खरडी, बरडी व साळ ही 18 टक्के आहे. जमिनीतील पाण्याचा प्रवाह वायव्य दिशेकडून ईशान्य दिशेकडे आहे.

2 लोकसंख्या

2.1 जनगणना 1991 नुसार लोकसंख्या

1991 चे जनगणनेप्रमाणे वर्धा जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या 10,67,357 एवढी आहे. त्यापैकी 5,50,870 पुरुष व 5,16,987 स्त्रिया आहे. सन 1981 ते 1991 या 10 वर्षांमध्ये वर्धा जिल्ह्याची लोकसंख्या 15.21 % वाढलेली आढळते. जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येपैकी ग्रामीण लोकसंख्या 7,83,840 असून नागरी लोकसंख्या 2,83,517 एवढी आहे.

2.2 लोकसंख्येची घनता :-

1991 च्या जनगणनेनुसार वर्धा जिल्ह्यातील लोकसंख्येच्या घनतेचे प्रमाण चौ.कि.मी. मागे 169 असून तेच प्रमाण महाराष्ट्र राज्याकरीता 256 व भारतकरीता 267 आहे. 1991 च्या जनगणनेनुसार घनतेच्या प्रमाणाचे बाबतीत महाराष्ट्र राज्यात वर्धा जिल्ह्याचा 25 वा क्रमांक आहे.

2.3 नागरी व ग्रामीण लोकसंख्येचे प्रमाण :-

जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येपैकी नागरी भागामध्ये 26.56 % व ग्रामीण भागामध्ये 73.44 % लोकसंख्या वास्तव्य करित आहे. याप्रमाणे नागरी भागातील एकूण लोकसंख्या 2,83,517 व ग्रामीण भागातील एकूण लोकसंख्या 7,83,840 असल्याची 1991 चे जनगणनेवरून निदर्शनास येते.

2.4 स्त्री-पुरुष प्रमाण :-

1991 चे जनगणनेनुसार जिल्ह्यामध्ये दर हजार पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण 939 असून महाराष्ट्र राज्याच्या (934) तुलनेत जास्त आहे. ग्रामीण भागात हेच प्रमाण दरहजार पुरुषामागे 941 तर नागरी भागात 932 आहे.

2.5 अनुसूचित जाती व जमाती :-

जिल्ह्यामध्ये 1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जातीची व अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या अनुक्रमे 1,49,975 व 1,66,391 असून त्यांचे एकूण लोकसंख्येची प्रमाण अनुक्रमे 14.05 टक्के व 15.59 टक्के आहे. जिल्ह्यामध्ये 1981 च्या जनगणनेच्या तुलनेत 1991च्या जनगणनेमध्ये अनुसूचित जातीमध्ये प्रचंड वाढ झाल्याचे दिसून येते.

2.6 लोकसंख्यात्मक मनुष्यबळ :-

1981 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यातील कामगारांची संख्या एकूण लोकसंख्येच्या प्रमाणात 45.22 टक्के एवढी होती. तर 1991 मध्ये जिल्ह्यातील कामगारांची संख्या 42.21 टक्के आहे. 1981-1991 या दशकामध्ये जिल्ह्यातील कामगार संख्येच्या प्रमाणात घट झालेली आहे. जिल्ह्यातील एकूण कामगारांपैकी 76 टक्के कामगार प्रांतीय क्षेत्रामध्ये म्हणजेच शेती व तिच्याशी संलग्न असलेल्या कामावर गुंतलेले आहे.

2.7 वयोगटानुसार लोकसंख्येचे वर्गीकरण :-

0-14 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1971 या वर्षी 42.07 टक्के होती ती 1981 मध्ये 38.26 टक्के झाली तसेच 15-59 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1971 मध्ये 50.45 टक्के होती ती 1981 मध्ये 53.78 टक्के झाली 60 व त्यापेक्षा जास्त वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1971 मध्ये 6.98 होती ती 1981 मध्ये 7.87 टक्के व वय अनिर्देशित गटांची 0.09 टक्के एवढी झाली. 1991 च्या जनगणनेनुसार वयोगटनिहाय लोकसंख्या उपलब्ध झाली नाही. त्यामुळे वयोगटानुसार लोकसंख्येचे वर्गीकरण देणे शक्य होत नाही.

2.8 साक्षरता :-

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यांत एकूण 6,34,434 लोक साक्षर आहेत त्यात पुरुष 3,66,713 व स्त्रिया 2,67,721 आहेत. जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी 59.44 टक्के लोकसंख्या साक्षर म्हणून गणल्या गेली आहे. त्यात 78.33 टक्के पुरुष व 61.02 टक्के स्त्रिया साक्षर आहेत.

2.9 वांपरातील निवासी घरांची व कुटुंबाची लोकसंख्या

जिल्ह्यामध्ये वांपरातील निवासी घरांची संख्या 1991 चे जनगणनेनुसार 2,11,710 एवढी आहे. पैकी 74.41 टक्के ग्रामीण भागात व 25.59 टक्के नागरी भागात आढळते. तसेच 1991 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यामध्ये 2,20,348 कुटुंबे आहेत. पैकी 74.73 टक्के कुटुंबे ग्रामीण भागात व 25.27 टक्के कुटुंबे नागरी भागात आहेत.

[पाच]

३. वने

३.१ जिल्हयातील एकूण वनक्षेत्र:-

वर्धा जिल्हयामध्ये एकूण वनाखालील क्षेत्रफळ (वनक्षेत्र) 1038 चौ. कि. मी. असून ते जिल्हयाच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 16 टक्के आहे. या जिल्हयातील बहुतांशी वनभाग हा जिल्हयाच्या उत्तरेकडील आर्वी, कांजा, आष्टी, वर्धा व सेलू या तहसिल मध्ये आहे. वनक्षेत्राच्या एकूण क्षेत्राची राखीव, सुरक्षित व अवर्गीकृत अशा तीन भागांमध्ये विभागणी होते. यापैकी अवर्गीकृत क्षेत्र हे महसूल विभागाच्या देखरेखीखाली तर राखीव आणि सुरक्षित क्षेत्र हे वनविभागाच्या देखरेखीखाली येते. एकूण वन व्याप्त क्षेत्राच्या तुलनेत राखीव 51 टक्के असून संरक्षित वनक्षेत्र 32 टक्के व अवर्गीकृत क्षेत्र हे फक्त 17 टक्के आहे. सन 1997-98 या आर्थिक वर्षात 9.53 व 18.44 हजार घनमीटर इमारती व जळावू लाकडाचे उत्पादन झाले.

३.२ वनोत्पादन :-

आर्वी व हिंगणी परिक्षेत्रातील भागात उत्तम दर्जाचे सागवणी झाडांची वने आढळून येतात. सागवणी झाडासोबतच या जिल्हयामध्ये सामान्यपणे धावडा, सालई, तेंदू व मवई या जातीचे झाडे आहे. या वनात पेन, कळंब, पळस, मोह, बेहाडा इत्यादी वनस्पतीचे उत्पादन होते. तसेच येथील वनजमीनी मध्ये करंड धोण्ड, मुशाम, मखेल आणि शेंग या प्रमुख जातीचे गवत उगवते. वनउत्पादनापासून सन 1997-98 मध्ये 1258.44 लाख रुपये एवढे उत्पन्न मिळाले. त्यापैकी इमारती व जळावुलाकडा पासून अनुक्रमे 1058.68 व 91.75 लाख रुपये प्राप्त झालेत.

३.३ वन विकास कार्यक्रम :-

धूप जोराने आलेल्या पावसाच्या पाण्याचा निचरा व पूर यापासून जमिनीचे संरक्षण करण्याचे बाबतीत आणि जमिनीचा कस टिकवून शेतीस सहाय्य करण्याच्या बाबतीत जंगले महत्वाची कामगिरी बजावतात. त्या दृष्टीने वनविकासाकरीता जिल्हा स्तरावर खालील योजना राबविल्या जातात. [अ] मध्यवर्ती रोप मळ्यांची स्थापना [ब] निकुष्ट वनाचे पुर्नवनिकरण [क] वन समूह योजना [क] वन संरक्षण तसेच वन्य प्राणी व निसर्ग संरक्षण.

४. कृषि :-

४.१ जमीनीचा वापर :-

जिल्हयातील 1994-95, 1995-96 व 1996-97 वर्षातील एकूण भौगोलिक क्षेत्र 629 हजार हेक्टर इतके होते. त्यापैकी 1994-95 वर्षामध्ये लागवडी लायक क्षेत्र 71 टक्के, कायम गुरे चरण व इतर चराई

[सहा]

जमीन या खालील क्षेत्र 7 टक्के शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र 9 टक्के व जंगल व्यापत क्षेत्र 13 टक्के होते. नव्या क्षेत्रात 1995-96, 1996-97 वर्षातील टक्केवारी अनुक्रमे 74, 83 या प्रमाणे होती. तसेच 1994-95, 1995-96 व 1996-97 वर्षातील लवंगवडीखालील क्षेत्रापैकी निव्वळ कसलेले क्षेत्र अनुक्रमे 85, 80, 80 टक्के आणि दुबळार लवंगवडीखालील क्षेत्र अनुक्रमे 8, 4 व 4 टक्के या प्रमाणे होते. निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राची रकम भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी 61, 63 व 66 एवढी होती.

4.2 बहितीखालील जमीनीचे धारण जमिनी व त्याचे क्षेत्र यांचे

गटवार वर्गीकरण

बहितीखालील जमीनीचे गटाप्रमाणे भूधारकाची आणि क्षेत्राची 1985-86 व 1990-91 चे कृषि गणनेनुसार टक्केवारी खालील प्रमाणे दर्शविलेली आहे.

क्र.	धारण गटा हेक्टर	भूधारक (टक्केवारी)		क्षेत्र (टक्केवारी)	
		1985-86	1990-91	1985-86	1990-91
1.	2	3	4	5	6
1.	2 पर्यंत	40	46	15	19
2.	2 ते 5	40	38	37	39
3.	5 ते 10	16	13	31	29
4.	10 ते 20	3	3	14	11
5.	20 व त्यापेक्षा जास्त	1	1	3	2

कृषी गणना 1990-91 मध्ये संस्थानी धारण केलेले क्षेत्र वैयक्तिक धारणात समाविष्ट करण्यात आले आहे. त्यातील एकूण धारणापैकी वैयक्तिक धारण व त्याचे क्षेत्रफळ 6.96 टक्के आणि संयुक्त धारण व त्याचे क्षेत्रफळ 4 टक्के या प्रमाणे आढळते. 1985-86 च्या तुलनेत 1990-91 वर्षात भूधारकाच्या संख्येत 2 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 19 टक्क्यांनी वाढ झाली आहे. गट 2 ते 6 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 1 टक्का घट असून 5 ते 10 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 15 टक्के 10 ते 20 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 25 टक्के व 20 हेक्टर व त्यापेक्षा जास्त गटात 48 टक्क्यांनी घट झाल्याचे दिसून येते.

क्षेत्रफळाच्या बाबतीत 2 हेक्टर पर्यंतच्या क्षेत्रगटात 20 टक्के वाढ झाली असून 2 ते 5 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 2 टक्के घट 5 ते 10 हेक्टर, 10 ते 20 हेक्टर पेक्षा जास्त गटात अनुक्रमे 16 टक्के व 27 टक्के व 57 टक्के घट झाली असल्याचे दिसून येते.

4.3 पीक पध्दती :-

जिल्हयातील पीकाखालील एकूण क्षेत्र 1994-95 व 1995-96 व 1996-97 वर्षात अनुक्रमे 418, 418 व 436 हजार हेक्टर होते. त्यापैकी अन्नधान्ये पिकाखालील क्षेत्र 178, 160 व 172 हजार हेक्टर होते. अन्नधान्ये पीकाखालील क्षेत्रापैकी सर्वात जास्त क्षेत्र ज्वारी पिकाखालील म्हणजे अनुक्रमे 43, 42 व 41 टक्के डाळी वर्गीय पिकाखालील 1994-95, 1995-96 व 1996-97 वर्षी अनुक्रमे 45, 49 व 50 गव्हाखाली 1994-95 व 1995-96 या वर्षाकरिता अनुक्रमे 11 व 9 टक्के व 1996-97 या वर्षात 8 टक्के असे होते. कापसाखालील क्षेत्र एकूण पिकाखालील क्षेत्राच्या तुलनेत 1994-95, 95-96, 96-97 या वर्षात अनुक्रमे 33, 44 व 38 टक्के होते. या तुलनेत 1995-96 व 96-97 वर्षात पिकाखालील एकूण क्षेत्रात वाढ झाल्याचे निर्दर्शनास येते. निव्वळ लागवडी खालील क्षेत्रात 1994-95, वर्षाच्या तुलनेत 1995-96, व 1996-97 या वर्षात अनुक्रमे 5 व 9 टक्के वाढ झाल्याचे दिसून येते.

4.4 मुख्य पिकांचे उत्पादन :-

सन 1997-98 मध्ये धान्याचे एकूण उत्पादन 52900 मेट्रीक टन इतके झाले तेच 1996-97 या वर्षासाठी 127300 मेट्रीक टन इतके होते. त्यामुळे एकूण धान्याच्या उत्पादनामध्ये 58 टक्क्यांनी घट झालेली आढळून येते. तसेच 1996-97 च्या तुलनेत 1997-98 या साली कडधान्याच्या उत्पादनात 62 टक्क्यांनी घट झाली असून व तुरीच्या उत्पादनात देखील 64 टक्क्यांनी घट झालेली दिसून येते. 1997-98 वर्षात भुईमुगाचे उत्पादन 3800 मेट्रीक टन इतके झाले असून त्यात 1996-97 वर्षाच्या तुलनेत 1997-98 या वर्षी घट झाल्याचे निर्दर्शनास येते.

4.5 मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन :-

जिल्हयामध्ये ज्वारी, गहु, कापूस, तुर, मुंग, जवस, तीळ, उस, भुईमुंग, हळद, मिरची इत्यादी पिके घेण्यात येतात. ह्यात ज्वारीचे पिक हे मुख्य समजल्या जाते. 1997-98 वर्षाकरिता ज्वारीचे दर हेक्टरी उत्पन्न 742, तांदुळ 500, गहु 314, बाजरी 427, हरबरा 234, तुर 318, उडीद 167, मुंग 250, जवस 194, तीळ 87, भुईमुंग (शेंगा) 551, उस (ड्रेडकेनच्या स्वरूपात) 57050, कापूस 75 (गासडी), मिरची 500, हळद 6000, किलोग्रॅम या प्रमाणे अंदाजीत करण्यात आल्याचे कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे आकडेवारी वरून निर्दर्शनास येते.

4.6 आर्थिक उत्पादन देणा-या पिकांचे क्षेत्र :-

तृण धान्याखालील संकरीत व जादा उत्पादन देणा-या पिकांमध्ये प्रामुख्याने ज्वारी, तुर, गहु, कापूस, भुईमुंग या पिकांचा समावेश होतो. 1997-98 वर्षात जादा उत्पादन देणा-या पिकांचे क्षेत्र अन्नधान्याखाली 4 टक्के, संकरीत पिकांमध्ये ज्वारी व कापसाचे अनुक्रमे 40 व 60 % इतके आहे. एकंदरीत जिल्हयात एकूण 1,58,319 क्षेत्रात जादा उत्पन्न देणा-या संकरीत बियाण्यांचा वापर करण्यात आला आहे.

4.7 फळे व भाजीपाला

जिल्ह्यातील सकुणत फळे व भाजीपाला या पिकाखाली 1994-95, 1995-96 व 1996-97 मध्ये अनुक्रमे 8,450, 8,544 व 11,985 हेक्टर रिव्हेंड क्षेत्र असून त्याची प्रत्येकी पिकाखाली सकुणत क्षेत्राचा अनुक्रमे 2,00, 2,00 व 3,00 टक्के आढळून येतो. या क्षेत्रातील पिके मुख्यतः कांजी, आवी, आंबी व तांदूळ्यात घेण्यात येते. केळीचे पिके सेलु तांदूळ्यात घेण्यात येते.

4.8 रासायनिक खतांचे वाटप

1997-98 मध्ये वर्षी जिल्ह्यात 83,738 मेट्रीक टन रासायनिक खतांचे वाटप करण्यात आले असून यात मेल्या व प्रिच्या तुलनेत घट झालेली आढळून येते. वाटप केल्या सकुणत खतापैकी 22 टक्के सिपमिनेल, 78 टक्के साजणी, 2 टक्के इतर वाटप केल्याचे दिसून येते.

4.9 पिके संरक्षण

पिकाखालील रोगांचा प्रादुर्भाव जसजसा वाढत आहे, तसतसा किटक नाशक व जंतुनाशक औषधांचा वापरही फार मोठ्या प्रमाणावर झालेला दिसून येतो. सर्व योजनांत जिल्ह्यामध्ये किटक नाशक, जंतुनाशक तसेच रोगसंरक्षण साधन सामुग्री इत्यादीकरीता अर्थ सहाय्याची योजना जिल्ह्यातील कृषि अधिका- यामार्फत तसेच सत्रा फळावरील कोळशी रोगाची निर्मूलन योजना फलोत्पादन उपसंचालका मार्फत कार्यान्वीत केल्या जाते.

4.10 शेतमाल साठवणकीटक व नियंत्रित बाजारपेठांच्या सोयी

जिल्ह्यातील बरेचसे तांदूळ्यात कृषी उत्पन्न समित्या कार्यरत असून त्या सर्व ठिकाणी शेतकऱ्यांनी आणलेल्या विक्री योग्य मालाच्या विक्रीची व साठवणकीची सोय उपलब्ध आहे. 1997-98 वर्षी गहू 293 टन, ज्वारी 474, कापूस 42351, तुर 2804, चणा 624, मुंगफली 32, तिळ 51 व सोयाबिन 30884 टन कृषि मालाची विक्री कृषि उत्पन्न बाजार समिती द्वारे करण्यात आली. तसेच जिल्ह्यात महाराष्ट्र राज्य बखार मंडळाच्या चार वखारी असून त्यांची क्षमता 8,000 मेट्रीक टनांची आहे. शिवाय सहकार विभागाच्या 48 वखारी असून त्यांची ही 9,250 मेट्रीक टन कृषि माल साठवणकीची क्षमता आहे.

4.11 जमिन सुधारणा

जिल्ह्यातील विभागीय मूळ सुधारण अधिकारी यांचे चे मार्फत बांध घालणे व उतारावर समतल घालणे इत्यादी उपायांद्वारे जमिनीचा विकास केल्या जातो. याशिवाय महसुल विभागामार्फत अतिरिक्त जमिनी दिलेल्या अभिहस्तांकितांना जमिन विकासाकरिता अर्थ सहाय्य देण्यात येते. तसेच विशेष घटक योजने

अंतर्गत जिल्हा कृषि विकास अधिका-यामार्फत निवडक अनुसूचित जातीच्या शेतक-यांना जमिन सुधारणा करिता अर्थ सहाय्य देण्यांत येते. ओलीताच्या सोयीची उपलब्धता वाढविण्या करिता अल्प भुधारकांना विहीरी बांधण्याकरिता जिल्ह्यांतील भु-विकास अधिकोषा मार्फत व राष्ट्रीयकृत बँके मार्फत कर्जाचे वाटप करण्यात येते.

4.12 इतर विकास कार्यक्रम :-

शेती विकासाच्या दृष्टीने जिल्हा वार्षिक योजने अंतर्गत पुढील निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात. [1] फलोत्पादन कार्यक्रम अंतर्गत फलोत्पादन विभागातर्फे फळबाग लागवडीसाठी इच्छुक अल्प-भुधारक शेतकरी ज्यांचे जवळ ओलीताची सोय आहे व जे फळबाग लागू इच्छितात अशा शेतक-यांना सुधारीत जातीच्या कलमांचा पुरवठा करून भुविकास आणि जिल्ह्यातील राष्ट्रीयकृत बँकेकडून कर्जरूपी अर्थसहाय्याची सोय उपलब्ध करून देण्यात येते.

[2] बँकेने वाटप केलेल्या कर्जावर 33 टक्के सरासरी अनुदान देऊन शेतक-यांचा कर्जाचा बोझा काही प्रमाणात हलका करण्यांत मदत करते. [कोरडवाहू शेती विकासाच्या दृष्टीने शासनाने प्रत्येक जिल्ह्यामध्ये कृषी पंढरी योजना सुरु केलेली आहे. जिल्ह्यातील प्रत्येक तहसिलीमधून कृषी पंढरी योजनेअंतर्गत जास्तीत जास्त कोरडवाहू शेती असेल अशा गावांची निवड करून त्या गावातील सर्व अल्प व अत्यल्प भुधारकांना शेती विकासाच्या दृष्टीने जे कार्यक्रम राबविले जातात त्यांचा लाभ देण्यांत येतो.

[3] एकात्मिक ग्रामीण विकास योजनेतर्गत जिल्ह्यातील अल्प व अत्यल्प शेतक-यांना नवीन विहीरी बांधण्यासाठी व जुन्या विहीरीची दुरुस्ती करण्यासाठी विजेवरील पंप संघ विकत घेण्याकरिता आणि बैलगाडी व बैलजोडी विकत घेण्यासाठी राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाकडून कर्ज मिळवून देऊन त्यावर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत कमीत कमी 25 ते 33 टक्के सुट देण्यांत येते.

[4] अल्प भुधारकांना रासायनिक सत्तांच्या वाढीव किंमतीवर सुट देण्यांत येते.

[5] किटकनाशके व मुशक नाशके यासाठी अर्थसहाय्य देण्यात येते. व

[6] सधन तेलबिया विकास कार्यक्रम.

[7] कडधान्यांच्या पिकाकरिता सधन उत्पादन कार्यक्रम, याशिवाय जिल्हा परिषदेच्या वाढीव उपकरातील उत्पन्नामधून कृषी विकासावर खर्च करण्यात येत असतो जसे उन्हाळी भुईमुंगासाठी अनुदान देणे वगैरे

5. जलसिंचन

5.1 जलसिंचनाची साधने

जिल्ह्याचा कृषी उत्कर्ष साधण्यासाठी व सर्वसाधारण आर्थिक सुस्थितीसाठी सिंचन क्षमता वाढविणे ही एक

[दहा]

अत्यंत महत्वाची बाब आहे. विहिरी, लहान पाटबंधारे मध्यम प्रकल्प, उपसा सिंचन योजनेंदारे तसेच नदी नाल्यावर पंप बसवून सिंचन केल्या जाते. जिल्ह्यामध्ये साखर कारखान्याची उभारणी झाल्यामुळे व त्या कारखान्यात ऊस आवश्यक असल्यामुळे त्यांच्या लागवडीची क्षमता वाढविणे आवश्यक झाले आहे. त्या दृष्टीने शासकिय व वैयक्तिक स्तरावरून जोमाने प्रयत्न सुरु आहेत. पुढील नजिकच्या काळात आजच्या तुलनेत जिल्ह्याच्या सिंचन क्षमतेत बराच बदल झालेला आढळून येईल.

5.2 निरनिराळ्या पिकांखालील ओलीताचे क्षेत्र

1994-95 वर्षी ओलीताच्या एकूण क्षेत्रापैकी तुण धान्याखाली 48 टक्के, कडधान्ये 14 टक्के, ऊसाखाली 5 टक्के फळे व भाजीपाला याखाली 21 टक्के, कापसाखाली 0.18 टक्के व गळीताच्या पीकाखाली 11 टक्के हेक्टर सिंचन करण्यांत आले.

5.3 सिंचन क्षमता

जिल्ह्यात 1994-95 वर्षात 20727, 1995-96 वर्षात 25630 व 1996-97 वर्षात 21713 हेक्टर ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र असून त्यापैकी विहिरींदारे भिजणारे क्षेत्र अनुक्रमे 18605, 20947 व 21454 हेक्टर आणि कालवे व इतर साधनांदारे भिजणारे क्षेत्र अनुक्रमे 2122, 4683, व 259 हेक्टर आहे. लागवडीखालील एकूण क्षेत्राची ओलीताखालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी सांगायची झाल्यास ती 1994-95 वर्षात 7.16, 1995-96 मध्ये 8.59 व 1996-97 मध्ये 8.80 टक्के इतकी आहे. यात विहिरींदारे व इतर साधनांदारे करण्यात येणाऱ्या सिंचनाचाही समावेश आहे.

5.4 सिंचन प्रकल्प

जिल्ह्यामध्ये बोर, धाम, पंचधारा, डोंगरमाव व पोथरा प्रकल्पाची कामे [पोथरा प्रकल्पाचे काम जरी पूर्ण झाले नसले तरी ओलीत सुरु आहे] पूर्ण झालेली असून त्यांदारे सन 1997-98 मध्ये 3243 हेक्टर जमिनीला हंगामी सिंचनाची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली. भविष्यात जिल्ह्यात मध्यम प्रकल्पांदारे 29832 हेक्टर सिंचन होण्याची अपेक्षा आहे.

अप्पर वर्धा, लोअर वर्धा व लोअर वेणा हे तिनही प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर ह्या जिल्ह्याची जवळ जवळ 75000 हेक्टर जमीन जास्तीच्या ओलीताखाली येवून शेती विकासाचा दृष्टीने निश्चितच लाभकारक ठरेल.

6. पशुसंवर्धन व पशुवैद्यकिय सेवा

6.1 पशुधन

या जिल्ह्यामध्ये 1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे पशुधनाची संख्या 672450 इतकी आहे. हीच पशुधनाची संख्या 1987 मध्ये 667057 इतकी होती. 1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे गाई-बैल 57 टक्के,

म्हशी-डे 9 टक्के, मेंढ्या-बकरे 27 टक्के व इतर पशुधन 7 टक्के, आढळून येते. 1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे दर चौ. कि.मी. मागे पशुधनाची घनता 106 हेतकी आढळून येते.

1987 ते 1992 या पाच वर्षांच्या काळात पशुधनाची संख्या जवळ जवळ 0.8 टक्क्यांनी वाढली आहे. तसेच कुक्कुटांच्या संख्येत 1992 मध्ये 1987 च्या मुलनेत अंदाजे 41 टक्क्याने वाढ झाल्याचे आढळते.

6.2 पशुधन व दुग्ध उत्पादन

वर्धा जिल्हा हा " गौळारु " मुराचे माहेरघर आहे. विशेष करून आर्वी, कांजा व आष्टी तालुक्यात गोपालन प्रामुख्याने केले जाते. म्हशींच्या बाबतीत बहुसंख्य म्हशी ह्या स्थानिक जातीच्या असून त्या " नागपूरी " किंवा " एलीचपूरी " म्हणून ओळखल्या जातात. " मुरा व सुर्ता " जातीच्या म्हशी सुद्धा काही प्रमाणात ह्या जिल्ह्यात आढळतात. सन 1996-97 मध्ये जिल्ह्यात दुध योजनेंद्वारे प्रतिदिन सरासरी 30000 लिटर दुध संकलित करण्यात आले.

6.3 पशु वैद्यकिय सेवा

वर्धा जिल्ह्यामध्ये एक पशुवैद्यकिय सर्व चिकित्सालय, 25 पशुवैद्यकिय दवाखाने, 50 प्रथमोपचार केंद्रे व 105 कृत्रिम रेतन केंद्रे आहेत. शिवाय ह्या जिल्ह्यात विस्तार कार्य व प्रात्यक्षिकाकरिता 1 फिरते पशुरोग नियंत्रक पथक आहे. इस्पीतळे दवाखाने व मदत केंद्रामध्ये उपचार केलेल्या पशुंची 1997-98 मधील संख्या 348071 एवढी आहे. तसेच कृत्रिम रेतन केंद्रामध्ये एकूण 19567 इतक्या जनावरांवर कृत्रिम गर्भधारणा करण्यात आली. 1996-97 वर्षाच्या तुलनेत 1997-98 वर्षामध्ये कृत्रिम गर्भधारणा करण्यात आलेल्या जनावरांच्या संख्येत 5.00 टक्के घट झाली आहे.

6.4 पशुधन विकास कार्यक्रम

पशुधन विकासाच्या कार्यक्रमासाठी जिल्हा योजनेअंतर्गत पुढील कार्यक्रम प्रामुख्याने राबविले जातात. 1) तोंड व पायसुरी रोगांचे नियंत्रण 2) वैरण प्रात्यक्षिके आयोजित करणे. 3) विशेष पशु सुधार प्रकल्प. 4) संकरीत कालवडी जोपासनेसाठी अर्थ सहाय्य 5) कॉबडयांच्या पिलांचे वाटप करणे. 6) गोकुळ गमयोजना 7) दुर्बल घटकांना दुभत्या जनावरांचा पुरवठा इत्यादी.

7. मत्स्य व्यवसाय

7.1 मत्स्योत्पादन

वर्धा जिल्ह्यामध्ये एकूण 3344 हेक्टर मत्स्य उत्पादनासाठी अनुकूल आहे. याशिवाय 460 कि. मी. नदीचे पात्र देखील मत्स्य व्यवसायासाठी उपयुक्त आहे. सन 1997-98 मध्ये 608 लाख रुपये मुल्याचे 3059 मे. टन भुजल मत्स्योत्पादन करण्यात आले. केळझर येथे मत्स्यबीज उत्पादन केंद्र स्थापन करण्यात आले असून त्यातून तलावात साठविण्यासाठी मत्स्यबीज पुरविण्यात येते. मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रा अंतर्गत 1992 च्या पशुगणनेनुसार वर्धा जिल्ह्यामध्ये पूर्णकालीन व अंशकालीन

7.2 मत्स्योत्पादन विकास कार्यक्रम

वर्धा जिल्ह्यामध्ये मत्स्य व्यवसायाचा विकास करण्याकरिता जिल्हा योजने अंतर्गत निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात. उदा. मच्छीमार साधनांच्या खेदीवर अर्थसहाय्य, मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्थांना भाग भाडवत, मच्छीमारांना विमा उतरविण्यासाठी अनुदान देणे इत्यादी.

8. विद्युत

8.1 विद्युतीकरण

1991 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यामध्ये एकूण 1379 गावे व 6 शहर आहेत. त्यापैकी 31 मार्च 1998 पर्यंत 1268 गावांचे व 6 शहरांचे असे एकूण जिल्ह्यामध्ये 92% विद्युतीकरण पूर्ण झाले आहे.

8.2 विज पुरवठा केलेले शेतीचे पंप

जिल्ह्यामध्ये 31 मार्च 1998 पर्यंत महाराष्ट्र सरकारचे विद्युत मंडळामार्फत 43149 शेतीच्या प्रमाणात विज पुरवठा करण्यात आला.

8.3 विद्युत वापर

1997-98 मध्ये 684157 हजार किलो वॉट तास विद्युत वापर करण्यात आली. त्यापैकी 12 टक्के घरगुती कामासाठी, 1 टक्के व्यापारिक कामासाठी, व लघुशक्तीसाठी 74 टक्के, औद्योगिक उत्पादनाकरिता 0.6 टक्के सार्वजनिक दिवाबत्ती करिता, 1.75 टक्के शेतीकरिता व 9.68 टक्के इतर बाबीसाठी वापर करण्यात आल्याचे आढळते. तसेच जिल्ह्यामध्ये 31 मार्च 1998 अखेर पर्यंत 201188 विद्युत कनेक्शन्स दिल्या गेले आहेत. सन 1996-97 च्या तुलनेत 1997-98 चा वर्षी 1.5 टक्के विजेच्या वापरात वाढ झालेली आहे. तसेच विजेच्या संबंधीच्या कनेक्शन्सच्या संख्येतही 8397 ने म्हणजेच 4 टक्क्यांनी वाढ झालेली दिसून येते.

9. साणकाम व उद्योग

9.1 खनिज उत्पादन

जिल्ह्यामध्ये मुख्य खनिजे आढळून येत नाहीत तरीही माती, मुरुम, मिट्टी इत्यादी पासून अल्पशा प्रमाणात महसूल प्राप्त होतो.

9.2 उद्योग आणि कामगार

जिल्ह्यात 1997 वर्षात नोंदणीकृत झालेल्या कारखान्यांची संख्या 171 होती. त्यापैकी 163 कारखाने चालू स्थितीमध्ये असून त्यात 11831 कामगारांना रोजगार उपजब्ध करून देण्यात आला.

9.3 औद्योगिक वसाहत

जिल्हयामध्ये औद्योगिक विकासाकरिता महाराष्ट्र औद्योगिक महामंडळातर्फे वर्ध्यासून 6 कि.मी. अंतरावर 313.19 हेक्टर जमिनीवर 1 औद्योगिक वसाहत स्थापन करण्यात आली आहे. त्यातील 204 भुखंडांपैकी 161 भुखंडांचे निरनिराळे उद्योग स्थापन करण्याकरिता वाटप करण्यात आले असून पाणी व विजेची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

10. वाहतूक व दळणवळण

10.1 लोहमार्ग

जिल्हयात 31 मार्च, 1998 अखेरपर्यंत एकेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग 65 कि.मी. दुहेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग 225 कि.मी. तिहेरी व अधिक लांबीचे रुंद लोहमार्ग 70 कि.मी. आणि अरुंद लोहमार्ग 87 कि.मी. असे एकूण 397 कि.मी. लांबीचे लोहमार्ग आहेत. वर्धा शहर हे दिल्ली-मद्रास व हावडा-मुंबई मार्गांने जोडलेले महत्त्वाचे शहर आहे.

10.2 रस्त्यांची लांबी

जिल्हयामध्ये मार्च, 1998 अखेर पर्यंत ग्रामीण भागात 4496 कि. मी. लांबीच्या रस्त्यांचे काम व नगरपरिषद हद्दीतील भागात 407 कि. मी. रस्त्यांचे काम पूर्ण करण्यात आले. त्यापैकी ग्रामीण भागात 1611 कि. मी. व नागरी भागात 121 कि. मी. लांबीच्या रस्त्यांच्या डांबरीकरणाचे काम पूर्ण करण्यात आले. शिवाय नागरी भागात जवळ जवळ 21 कि. मी. लांबीचे सिमेंट क्रॉकीटचे रस्ते आहेत. 1996-97 वर्षाच्या तुलनेत 1997-98 या वर्षात ग्रामीण रस्त्यांच्या कामात 55.00 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते.

10.3 नोंदणी करण्यात आलेली वाहने

जिल्हयामध्ये मार्च 1998 अखेर पर्यंत निरनिराळ्या प्रकारच्या नोंदणी झालेल्या मोटार वाहनांची संख्या 40599 एवढी आहे. त्यात 82 टक्के मोटार सायकली व स्कुटर, 6 टक्के मोटारी व जिप्स, 3 टक्के मालमोटारी 9 टक्के इतर वाहने आहेत. 1996-97 वर्षाच्या तुलनेत 1997-98 या वर्षी मोटार वाहनांच्या संख्येत 12 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते.

10.4 टपाल व तार कार्यालये

जिल्हयामध्ये मार्च 1998 अखेर पर्यंत 185 टपाल कार्यालये, 11 तार कार्यालये व 91 तार केंद्रे आहेत. दर लाख लोकसंख्येमागे 17 टपाल कार्यालये व 10 तार केंद्रे पडतात. 1996-97 वर्षाच्या तुलनेत या वर्षी दुरध्वनीच्या संख्येत 13 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते. तसेच जिल्हयातील 171 गावांना पोस्टाची सोय उपलब्ध असून 14473 दुरध्वनीची सोयही उपलब्ध आहे.

[चौदा]

10.5 दूरदर्शन

जिल्हयात ऑक्टोबर 1989 मध्ये दुरचित्रवाणीची सोय उपलब्ध करण्यात आली. दुरचित्रवाणी व्दारे ग्रामीण जनतेला ज्ञान मिळावे या उद्देशाने महाराष्ट्र शासनातर्फे काही ग्रामपंचायतीला अनुदान तत्वावर सामुहिक दूरदर्शन संघ पुरविण्यात येतात.

11. कामगार व रोजगार

11.1 रोजगार

जिल्हयामध्ये मार्च 1998 अखेर निरनिराळ्या उद्योगांमधील एकूण रोजगार 45039 असून त्यात 17446 खाजगी, 16572 निमशासकिय व 11021 शासकिय आहेत. म्हणजेच सार्वजनिक क्षेत्रामध्ये 61 टक्के व खाजगी क्षेत्रामध्ये 39 टक्के कामगार आहेत. गेल्या वर्षाच्या तुलनेत एकूण रोजगारात 2.00 टक्क्यांनी घट झाली आहे.

11.2 रोजगार विनिमय केंद्रे

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारीवरून दिसून येजे की, 1997 मध्ये 14117 उमेदवारांनी काम मिळविण्याकरिता नावे नोंदविली आहेत. त्यापैकी फक्त 382 [3.00 %] लोकांना काम मिळाल्याचे दिसून येते. त्यात 51.00 टक्के अनुसुचित जाती व अनुसुचित जमातीच्या उमेदवारांचा समावेश आहे. मागील वर्षाच्या तुलनेत 1997 वर्षात नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांच्या टक्केवारीत घट झालेली दिसून येते.

11.3 मजूरीचे दर

सन 1997-98 या वर्षामध्ये कुशल कारागीर उदा. सुतार, लोहार, चांभार यांचे सरासरी मजूरीचे दर अनुक्रमे 70.00, 60.00 व 45.00 रुपये याप्रमाणे तर अकुशल कामगार उदा. शेतमजूर यांना देण्यात येणारे दर अनुक्रमे 40.00 व 35.00 रुपये असल्याचे आढळते.

12. सहकार

वर्धा जिल्हयात 1996-97 वर्षी एकूण 1381 सहकारी संस्था कार्यरत होत्या परंतु 1997-98 वर्षात 39 सहकारी संस्थांची वाढ झाल्यामुळे 1997-98 वर्षात 1420 सहकारी संस्था अस्तित्वात आहे. या 1420 सहकारी संस्थांची एकूण सभासद संख्या 320 हजार आहे. बीगर शेती संस्थांची संख्या 189 एवढी आहे. उत्पादन संस्था एकूण 556 असून त्यापैकी सर्वात जास्त म्हणजे 383 संस्था हया दुग्ध व्यवसायासंबंधी निगडीत आहे. सामाजिक संस्था एकूण 262 असून गृहनिर्माण संस्था या सर्वात जास्त असून त्यांची संख्या 134 एवढी आहे.

[पंधरा]

प्राथमिक कृषी पत संस्थांच्या सभासदांची संख्या सर्वात जास्त म्हणजे 154431 इतकी आहे.

प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थामार्फत 1997-98 मध्ये 2,092 लाख रुपयांचे कर्ज वाटप शेतकी सभासदांना करण्यांत आले. 31.3.98 अखेर कर्जाची थकबाकी 2,080 लाख रुपये आहे.

जिल्हा मध्यवर्ती बँकेमार्फत सन 1997-98 मध्ये 8,400 लाख रु. अल्पमुदतीचे 6,614 लाख रु. मध्यम मुदतीचे कर्ज वाटप झाले. 8,400 लाख अल्पमुदतीच्या कर्जापैकी 1,764 लाख रु. चे कर्ज हे हंगामी कामासाठी दिलेले कर्ज आहे. राज्य भुविकास बँक मुंबई च्या वर्धा शाखेतर्फे 138 लाख रु. चे दीर्घ मुदतीचे कर्ज वाटप करण्यांत आले. जिल्ह्यातील सर्व बँकाकडून एकंदर 9,455 लाख रु. कर्ज येणे होते. 4,118 लाख रु. थकलेले कर्ज होते.

वर्धा जिल्ह्यात एकूण 81 मान्यताप्राप्त सावकारामार्फत कर्जाचे वाटप करण्यांत येते. सावकारामार्फत 1997-98 या वर्षात एकूण 331 लाख रु. च्या कर्जाचे वाटप करण्यांत आले.

13 अधिकोष

जिल्ह्यामध्ये 1997-98 अखेर वर्गीकृत बँकांच्या कार्यालयाची संख्या 72 व सहकारी बँकांची संख्या 73 इतकी आहे. दर अधिकोषाद्वारे 14,824 लोकसंख्येला सेवा उपलब्ध करून देण्यांत आली. तसेच दर लाख लोक संख्येमागे 7 बँकेची कार्यालये येतात.

14. बाजारभाव

14.1 घाऊक बाजारभाव

वर्धा जिल्ह्यातील गहू, तुर, भुईमुंग, मुंग, बाजरी, तीळ, ज्वारी जवस सोयाबीन व उडीद या वस्तूंच्या घाऊकभावात सन 1997-98 च्या तुलनेत अनुक्रमे 12, 20, 12, 2, 19, 23, 2, 7, 1, व 13 टक्यांनी घट झाली असून चना व कापूस या वस्तूंच्या घाऊक भावात मात्र अनुक्रमे 9 व 5 टक्यांनी वाढ झाल्याची आढळून येते.

[सोळा]

14.2 किरकोळ बाजारभाव

सन 1997 मध्ये काही महत्वाच्या जिजनावश्यक वस्तूंच्या सरासरी किरकोळ किंमती व दर किलो मागे येणे प्रमाणे आहेत. तांदुळ उत्तम 16.00 रु. गहू (मध्यम) 7.88 रु. ज्वारी संकरीत 4.02 रु. चनादाळ 17.94 रु. तुर दाळ 22.38 रु. फल्ली तेल 43.92 रु. गुळ 19.52 रु. साखर 15.20 रु. म्हशीचे दुध प्रति लिटर 12.00 रु. बोकडाचे मास 83.71 रु. वनस्पती तुप 47.48 रु. अंडी प्रति डझन 19.48 रु. हळद 65.00 रु. मिरची 34.75 रु. बटाटे 6.58 रु. कांदे 5.42 रु. चहा 89.17 रु. जळाडु लाकूड प्रति मण 55.67 रु. सदाचाचे कापड प्रति मिटर 42.00 रु. कपडे धुण्याचा साबण प्रति बार 13.88 रु. आघोळीचा साबण प्रति वडी 8.67 रु. व सुपारी 114.17 रु. आहे.

14.3 ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

पायाभुत वर्ष 1982 बरोबर 100 धरून 1997-98 मध्ये नागपूर केंद्राकरीता सरासरी सर्वसाधारण निर्देशांक 379 व अन्नगट निर्देशांक 378 आहे. 1996-97 वर्षाच्या गटवार निर्देशांकाच्या तुलनेत या वर्षी अन्नगट निर्देशांकात 4 टक्के वाढ झाली असून सर्वसाधारण निर्देशांकात 7 टक्के वाढ झाल्याची आढळते.

15. शैक्षणिक सुविधा

15.1

वर्धा जिल्ह्यात 1996-97 या वर्षात एकूण 610 पूर्वप्राथमिक 1032 प्राथमिक 158 माध्यमिक 66 उच्च माध्यमिक शाळा व महाविद्यालये कार्यरत आहेत. एकूण 1032 प्राथमिक शाळा पैकी एकशिक्षकी कनिष्ठ प्राथमिक शाळा असून 778 उच्च प्राथमिक शाळा आहेत.

15.2

1996-97 या वर्षात पूर्वप्राथमिक शाळेत 23069 प्राथमिक शाळेत 197970 माध्यमिक शाळेत 86131 उच्च माध्यमिक शाळेत 98688 व महाविद्यालयात 26925 अशा एकूण 432783 विद्यार्थ्यांनी आपला अभ्यासक्रम पूर्ण केला आहे. 1895 शैक्षणिक संस्थेत 12259 शिक्षक कार्यरत असून त्यापैकी 10856 शिक्षक प्रशिक्षित आहेत एकूण 3252 स्त्री शिक्षिका पैकी 2576 स्त्री शिक्षिका प्रशिक्षित असल्याचे आढळून येते. प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या 1996-97 वर्षाकरिता येणे प्रमाणे पूर्वप्राथमिक 24 प्राथमिक 33, माध्यमिक 29, उच्च माध्यमिक 37, महाविद्यालये 39, असल्याचे आढळून येते.

15.3

जिल्हयामध्ये तांत्रिक शिक्षणाच्या सोयी असून 2 वैद्यकीय महाविद्यालये एक तंत्रनिकेतन संस्था दोन औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था व एक अभियांत्रिकी महाविद्यालय व पाच डी.एड महाविद्यालये अस्तीत्वात आहेत.

15.4 पौढ शिक्षण :-

जिल्हयामध्ये साक्षरतेचा प्रसार व्हावा म्हणून पौढ शिक्षणाचा कार्यक्रम जिल्हा पौढ शिक्षणाधिकारी वर्धा यांचे मार्फत राबविला जातो. 1992-93 वर्षात वर्धा जिल्हा 100 % साक्षर जिल्हा म्हणून घोषित करण्यात आला. निरक्षरांची साक्षरता टिकवून ठेवण्याच्या दृष्टीने संपूर्ण नवसाक्षरांसाठी साक्षरोत्तर कार्यक्रम सुरू असून 1995-96 वर्षात अशा साक्षरता केंद्रांची संख्या 571 असून 32,208 प्रौढ दाखल झाले आहेत. नवसाक्षरांसाठी साक्षरोत्तर कार्यक्रम जनशिक्षण विलयन केंद्रांद्वारे राबविण्यांत येतो. संपूर्ण साक्षरता मोहीम 1996-97 या वर्षापासून कार्यान्वीत नाहीत.

16. सार्वजनिक आरोग्य सेवा

16.1

सार्वजनिक आरोग्याच्या दृष्टीने वैद्यकीय सेवा या शासन जिल्हा परिषद, नगरपरिषद तसेच धर्मादाय संस्थेमार्फत उपलब्ध करून दिल्या जातात. जिल्हयात सन 1997 मध्ये एकूण 12 रुग्णालये, 45 दवाखाने 10 प्रसुतीगृहे व 27 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे कार्यरत होती. तसेच खाटांची संख्या 901 असून 68 हजार आंतर रुग्णांवर व 950 हजार बाह्य रुग्णांवर उपचार करण्यांत आले. दर लाख लोकसंख्येमागे खाटांची संख्या 84 इतकी पडते.

16.2 जन्म-मृत्यूचे प्रमाण :-

जिल्हयातील सन 1997 मध्ये एकूण 23,002 जन्म आणि 6,593 मृत्यू तसेच 433 बालमृत्यू नोंदविल्या गेलेत. ग्रामीण भागात जन्म-मृत्यूची नोंद काटेकोरपणे होत नसल्यामुळे हे प्रमाण कमी वाटते. जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद, वर्धा यांनी घेतलेल्या जन्म-मृत्यू पाहाणीच्या आधारे वर्धा जिल्हयाकरिता जन्माचे प्रमाण दर हजारी 21.2 व मृत्यूचे प्रमाण 8.2 आहे, व बालमृत्यूचे प्रमाण दर हजारी जिवंत जन्मामागे 58 आहे.

16.3 कुटूंब कल्याण कार्यक्रमा:-

जिल्हयात मार्च 1998 अखेर एकूण 34 कुटूंब नियोजन केंद्रे अस्तीत्वात होती. त्यापैकी ग्रामीण भागात 80 टक्के व शहर भागात 20 टक्के आहेत. निर्बीजीकरण केलेल्यांची एकूण संख्या 8596

इतकी असून त्यापैकी 0.79 टक्के पुरुषांनी व 99.21 टक्के स्त्रीयांनी श्रमक्रीया करून घेतल्याचे आढळते. निर्बीजीकरण केलेल्या व्यक्तीपैकी 54 टक्के व्यक्ती ग्रामीण भागातील होत्या. तसेच लूप पध्दतीचा वापर 7296 स्त्रिया करित असल्याचे आढळते. त्यापैकी 37 टक्के ग्रामीण भागातील आहेत. लोकसंख्येला आज्ञा घालण्याच्या दृष्टीने शासनातर्फे कुटूंब कल्याण हा कार्यक्रम दरवर्षी नियमितपणे राबविण्यात येत असतो.

17. कमजोर घटकांचे कल्याण

17.1

महाराष्ट्र शासनाच्या विविध उपक्रमाद्वारे कमजोर घटकांच्या कल्याणाकरिता निरनिराळ्या योजना जिल्हा स्तरावर राबविण्यात येतात. उदा. ग्रामीण भागातील भुमीहीन मजुरांना जागा देणे, झोपड्या बांधणे, शेतीच्या विकासासाठी विहीरी बांधण्याकरिता व पंप संच बसविण्याकरिता अनुदान तसेच कर्ज रुपाने पैसा उपलब्ध करून देणे व तसेच मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे.

माध्यमिक शाळेत शिकणा-या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देणे, माध्यमिक शाळात परिक्षेत्तर शिष्यवृत्त्या देणे, आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती, आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांस माध्यमिक परिक्षेत्तर स्तरावर शिष्यवृत्त्या देणे, या शिवाय समाजकल्याण विभागामार्फत बरेच इतरही कार्यक्रम राबविले जातात.

17.2 विशेष घटक योजना :-

माननीय पंतप्रधानांच्या 20 सुत्री कार्यक्रमांतर्गत बाब 7 मध्ये विशेष घटक योजना समाविष्ट करण्यात आली असून महाराष्ट्र शासनाच्या दिनांक 18.6.1982 च्या निर्णयान्वये ही योजना सुरु करण्यात आली. या योजनेअंतर्गत प्रत्येक पंचायत समितीमधून 70 याप्रमाणे एकूण जिल्ह्यात 500 अनुसूचित जाती व नवबौध्द शेतक-यांची निवड करण्यात येते. ज्या अनुसूचित जाती व नवबौध्द कुटूंबाजवळ 6 हेक्टर पर्यंत जमीन असेल आणि ज्या कुटूंबाचे शेती व्यतीरिक्त वार्षिक उत्पन्न 3,600 रुपये असेल अशाच कुटूंबांना ही योजना लागू आहे. अशा प्रत्येक कुटूंबाकरिता 9,560 रुपयाचे अनुदान 3 ते 4 वर्षा मध्ये जमीन सुधारणा, सुधारित अवजारे बैलजोडी व बैलगाडी, निविष्टा संच पुरवठा व लघु सिंचन या बाबीवर खर्च करण्याकरिता देण्यात येतात. 1997-98 मध्ये या योजनेवर 589.54 लाख रुपये इतका खर्च झाला.

17.3 एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम :-

जिल्ह्यातील दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगणा-या कुटूंबांना आर्थिक सहाय्य देवून त्यांचे राहणीमान उन्नतवण्याकरिता

[एकोणवीस]

एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम राबविण्याचे केंद्र शासनाच्या धोरणानुसार 20 कलमी कार्यक्रमातील तिसऱ्या कलमान्वये महाराष्ट्र शासनाने ठरविले आहे. वर्धा जिल्ह्यात दारिद्र्य रेषेखाली जीवन जगणाऱ्या कुटुंबाची गणना मार्च 1982 ते जून 1982 या काळात घेण्यात आली. जिल्ह्यामध्ये एकूण 53,758 कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगतात असे निदर्शनास आले. याचाच अर्थ म्हणजे जिल्ह्यात एकूण 39 टक्के कुटुंबे ही दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगत आहे. दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांना राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाकडून कर्ज रुपाने मदत मिळवून देवून त्यांची आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास हातभार लावणे हा उद्देश योजनेमागे आहे. हा कार्यक्रम राबविण्याकरीता महाराष्ट्र शासनाने जिल्हा पातळीवर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेची निर्मिती केलेली आहे. या कार्यक्रमांतर्गत 1997-98 मध्ये 58.42 लाख रुपये खर्च करण्यात आलेत.

17.4 संजय गांधी स्वावलंबन योजना

जिल्ह्यातील बेकारांना त्यांचा स्वतंत्र व्यवसाय सुरु करण्याकरिता या योजनेंतर्गत महसूल विभागामार्फत रुपये 2500 पर्यंतच्या कर्जाचे वाटप करण्यात येते यासाठी प्रत्येक तालुक्यात स्वतंत्र समिती स्थापन करण्यात आली आहे.

18. इतर

18.1 जिल्हा परिषद, नगर परिषद व ग्रामपंचायत यांचे उत्पन्न व खर्च

[अ] जिल्हा परिषद :- सन 1997-98 मध्ये जिल्हा परिषदेची सुरुवातीची शिल्लक धरून एकूण उत्पन्न 10015.24 लाख रुपये असून खर्च 9812.90 लाख रुपये आहे. म्हणजेच उत्पन्नाच्या 98.00 टक्के खर्च झालेला आढळतो.

[ब] नगरपरिषद :- जिल्ह्यात एकूण सहा नगरपरिषदा आहेत. नगरपरिषदेच्या उत्पन्नाची साधने म्हणजे जकात कर, घरे व जमीन यावरील कर. नगरपालीकेच्या मालमत्तेपासून मिळालेले उत्पन्न व इतर उत्पन्न ही होत. सन 1997-98 मध्ये जिल्ह्यातील सर्व नगरपालीकेची एकूण सुरुवातीची शिल्लक धरून उत्पन्न 1584.31 लाख रुपये असून खर्च 1479.13 लाख रुपये आहे. म्हणजेच उत्पन्नाच्या 93.36 टक्के खर्च करण्यात आलेला आढळतो.

[क] ग्रामपंचायत :- जिल्ह्यात एकूण 507 ग्रामपंचायती कार्यरत आहेत. त्या सर्वांचा एकत्रित विचार केला असता सन 1997-98 या वर्षामध्ये त्यांचे एकूण उत्पन्न सुरुवातीची शिल्लक धरून 391.45 लाख रुपये असून खर्च 209.36 लाख रुपये इतका झालेला आढळतो. म्हणजेच उत्पन्नाच्या तुलनेत 53.48 टक्के इतका खर्च झालेला आहे.

[विस]

18.2 जिल्हयांत प्रत्यक्ष जमा झालेला महसूल

जिल्हयामध्ये महसूल विभागामार्फत जमिन महसूल गोळा करण्यात येतो. सन 1997-98 मध्ये जमीन महसूल 3.15 लाख रुपये जमा करण्यात आला. करमणूक करापासून सन 1997-98 मध्ये एकूण उत्पन्न 62.96 लाख रुपये झाले. याशिवाय जिल्हयाला मिळालेली इतर कर, विक्रीकर, वाहन कर, नोंदणी शुल्क आयकरातील मिळालेला वाटा तसेच विद्युत व सिंचन यापासून मिळालेले उत्पन्न ही होत.

18.3 गृह निर्माण योजना

जिल्हयांतील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी " गृह निर्माण योजना " नागपूर गृह निर्माण मंडळामार्फत राबविण्यात येते.

18.4 वृत्तपत्रे व नियतकालीके

जिल्हयात 31 मार्च 1998 रोजी 4 मराठी दैनिके, 73 मराठी व 5 हिंदी साप्ताहिकी, 1 मराठी पाक्षीक व 2 मराठी मासिके प्रकाशित करण्यात आलीत. तसेच 83 मुद्रणालये आहेत.

18.5 वाचनालये / ग्रंथालये

जिल्हयामध्ये जिल्हा मुख्यालयात शासकिय ग्रंथालयाची सोय उपलब्ध आहे. याशिवाय जिल्हयात निरनिराळ्या संस्थेकडून वाचनालये चालविण्यात येतात.

वर्धा जिल्हयात एकूण 105 ग्रंथालये असून त्यात "अ" वर्गाचे 4, "ब" वर्गाचे 5, "क" वर्गाचे 27 "व ड" वर्गाची 69 ग्रंथालये कार्यरत असून यात " गांधी अध्ययन केंद्र " या महत्वाच्या वाचनालयाचा प्रामुख्याने उल्लेख करावा लागेल.

18.6 पोलीस व गुन्हे

जिल्हयांमध्ये अंतर्गत सुरक्षितेच्या दृष्टिने 18 पोलीस ठाणे व 6 आउटपोस्ट आहेत. तसेच 1997 मध्ये 13844 गुन्हे नोंदविण्यात आलीत. त्यापैकी सर्वात जास्त स्थानिक कायद्याखालील दखलपात्र गुन्हे आहेत.

18.7 करमणूक व प्रेक्षणीय स्थळे

या जिल्हयामध्ये 10 कायम स्वरुपाची चित्रपट गृहे, 4 फिरती चित्रपट गृहे व 23 सरकारमान्य व्हीडीओ केंद्रे आहेत. दर लाख लोकसंख्येमागे साधारणतः 1 चित्रपट गृह पडते. वर्धा जिल्हयांमध्ये प्रेक्षणीय स्थळे नसली तरी दर्शनीय स्थळांमध्ये सेवाग्राम व पवनार यांचा उल्लेख करावा लागेल. सेवाग्राम मध्ये " बापूकुटी " म्हणजे महात्मा गांधी यांचे वास्तव्याचे ठिकाण व पवनार भुदान नेते " विनोबा भावे " यांचे आश्रम आहे.

[एकवीस]

18.8 रोजगार हमी योजना

राज्य शासनान्दारे रोजगार हमी योजना ही अत्यंत महत्वाची अशी योजना राबविण्यात येते. योजनेनुसार दि. 20 डिसेंबर, 1974 रोजी विधीमंडळाच्या दोन्ही सभागृहात मंजूर केलेल्या प्रस्तावातील तरतुदीना अनुरूप असलेल्या अशा विशिष्ट अटीवर ग्रामीण अकुशल कामगारंकरिता रोजगार हमीची तरतुद केलेली आहे. अशा कामगार हमी योजनेला महाराष्ट्र शासन सर्वात जास्त महत्त्व देते. रोजगार हमी योजने अंतर्गत वर्धा जिल्ह्यामध्ये सन 1997-98 साली 4.83 लाख रुपये खर्च करण्यात आला.

भाग - 2

1997

1997 - 98

तबला क्र. 1.1

1991 व्षा जनगणनेनुसार तालुकाचार क्षेत्रफळ, घर व लोकसंख्या

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	बा. व	क्षेत्र चौ. कि. मी.	घर चौ. कि. मध्ये लोकसंख्या	गावे संख्या		श. ह. रे. स. रूपा	आकडे हजारात		लोकसंख्या हजारात		
					वस्ती	औ. सा. ड. ले. ली		वाप. रातील निवा. सगडे संख्या	कुटूंबे संख्या	ए. कु. ण	पु. रु. ष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	वर्धा	एकूण	791	811	106	47	1	47	50	246	128	113
		ग्रामीण	783	183	105	47	-	27	30	143	74	69
		नागरी	8	12875	-	-	1	20	20	103	54	49
2	सेलु	एकूण	665	173	130	42	1	22	23	115	59	50
		ग्रामीण	658	158	130	42	-	20	21	104	53	51
		नागरी	7	1639	-	-	1	2	2	11	6	5
3	समुकपुर	एकूण	931	102	166	56	-	20	21	100	52	48
		ग्रामीण	931	102	166	56	-	20	21	100	52	48
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	एकूण	907	203	125	62	1	37	39	185	95	90
		ग्रामीण	901	117	125	62	-	22	23	106	54	52
		नागरी	6	1313	-	-	1	15	16	79	41	38
5	देवळी	एकूण	655	220	106	44	2	29	30	145	75	70
		ग्रामीण	649	140	106	44	-	19	19	91	47	44
		नागरी	6	3902	-	-	2	10	10	54	28	26
6	आर्वी	एकूण	999	133	152	68	1	26	28	133	68	65
		ग्रामीण	996	96	152	68	-	20	21	96	49	47
		नागरी	3	1231	-	-	1	7	7	37	19	18

पृष्ठ संख्या

तक्ता क्र. 1.1 पुढे चालू

1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या

जिल्हा व वर्धा

अ. क्र.	तहसील	ब. क्षेत्र	क्षेत्र चौ. कि. मी.	घरे मध्ये लोकसंख्या	घावे संख्या		श. आ. रे. संख्या	आकडे हजारांत		लोकसंख्या हजारांत		
					वस्ती	अ. सा. ड.		निवा- रातील	कुटुंब संख्या	ए. कू. ण	पु. रु. ष.	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
7	आष्टी	एकूण	498	134	82	72	-	13	14	67	35	32
		गामीण	498	134	82	72	-	13	14	67	35	32
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कांजा	एकूण	808	96	100	21	-	16	16	78	40	38
		गामीण	808	96	100	21	-	16	16	78	40	38
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा		एकूण	6310.0	169	967	412	6	212	220	1068	551	517
		गामीण	6280.2	125	967	412	-	158	165	784	404	380
		नागरी	29.8	947	-	-	6	54	56	284	147	138

- टिप : 1) ही आकडेवारी "केवळ अस्थायी" व पुढील पडताळणीच्या अधीन राहून आहे.
 2) आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.
 3) 1991 च्या जनगणनेनुसार नागरी भागाचे क्षेत्र चौ. कि. मी. उपलब्ध नसल्यामुळे रकमा 4 मध्ये 1981 जनगणनेनुसार घेण्यात आले.

आधार : 1991 ची जनगणना

तत्का क्रमांक : 1.2

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फारक

जिल्हा : वर्धा

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	1991	246	143	103	128	74	54	118	69	49
		1981	425	283	141	219	146	73	206	138	68
		1971	357	237	120	185	121	64	173	116	57
		1961	288	196	92	147	99	48	140	97	43
		1951	251	180	71	127	90	37	124	89	34
2	सेलु	1991	115	104	11	59	53	6	56	50	6
		1981	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	समुद्रपुर	1991	100	100	-	52	52	-	48	48	-
		1981	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	1991	185	106	79	95	54	41	90	52	38
		1981	253	194	59	130	99	31	123	95	28
		1971	204	160	44	104	81	23	100	79	21
		1961	167	130	37	84	95	19	83	65	18
		1951	144	111	33	72	55	17	72	56	16
5	देवळी	1991	145	91	54	75	47	28	70	44	26
		1981	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तत्का क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु ...

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : वर्धा

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6	आर्वी	1991	133	96	37	68	49	19	65	47	18
		1981	249	218	31	128	112	16	122	106	16
		1971	218	191	27	111	97	14	107	94	13
		1961	179	158	21	91	80	11	88	78	11
		1951	144	122	22	73	62	11	71	61	11
7	आष्टी	1991	67	67	-	35	35	-	32	32	-
		1981	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कांजा	1991	78	78	-	40	40	-	38	38	-
		1981	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण	1991	1068	784	284	551	404	147	517	380	137	
	1981	927	695	232	476	356	120	451	339	112	
	1971	780	589	191	400	300	100	380	289	91	
	1961	634	484	150	323	244	79	311	240	71	
	1951	539	413	126	272	207	65	267	206	61	

पुढे सुरु ...

तक्ता क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु ..

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : वर्धा

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	दर बौरस	दर हजार	दर दशवार्षिक		
			कि. मी. मधील लोकसंख्या	पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	एकूण	गाामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
1	वर्धा	1991	311	922	-	-	-
		1981	201	941	18.88	19.54	17.51
		1971	169	935	20.20	20.92	31.22
		1961	136	952	14.70	9.05	20.02
		1951	119	976	-	-	-
2	सेलु	1991	173	949	-	-	-
		1981	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
3	समुद्रपुर	1991	102	923	-	-	-
		1981	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
4	हिंमणघाट	1991	203	947	-	-	-
		1981	134	946	23.81	20.95	-
		1971	108	962	122.20	22.77	-
		1961	89	988	18.48	17.68	-
		1951	76	1000	-	-	-
5	देवळी	1991	220	933	-	-	-
		1981	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-

तक्का क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु ..

1951 पासुनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : वर्धा

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	दर चौरस कि. मी. मधील लोकसंख्या	दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	दशवार्षिक		
					एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
6	आर्वी	1991	133	956	-	-	-
		1981	108	953	14.42	14.00	-
		1971	94	964	21.48	21.22	-
		1961	78	967	24.46	28.88	-
		1951	62	973	-	-	-
7	जाष्टी	1991	134	914	-	-	-
		1981	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
8	कांसा	1991	96	950	-	-	-
		1981	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण	1991	169	938	15.21	12.81	22.41	
	1981	147	947	18.86	18.12	21.10	
	1971	124	950	22.91	21.52	27.30	
	1961	101	963	17.70	17.24	19.20	
	1951	85	981	3.77	1.41	25.36	

टिप : 1) आकडे पूर्णांकाने केल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

2) पुनर्रचित तालुक्याच्या बाबतीत तालुकावार 1981 ची लोकसंख्या उपलब्ध नसल्यामुळे दशवर्षीय वाढ देता येत नाही.

आधार : 1951, 1961, 1971, 1981, (स्थाई) 1991 (अस्थाई आकडेवारी) जनगणना.

तत्का क्रमांक : 1.3

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : वर्धा

लोकसंख्या शंभरात

अ. क्र.	तहसील	व स्ती		अ स ले ली		गा वे			
		200 पेक्षा कमी संख्या	लो. संख्या	200 ते 499 संख्या	लो. संख्या	500 ते 999 संख्या	लो. संख्या	1000 ते 1999 संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	13	10	16	58	29	210	32	420
2	सेलु	32	23	52	111	33	223	23	301
3	समुद्रपुर	27	27	64	222	59	406	11	173
4	हिंगणघाट	15	18	36	126	34	235	31	388
5	देवळी	19	14	21	79	38	255	22	293
6	आर्वा	42	25	50	174	34	236	16	231
7	आष्टी	24	17	18	66	18	124	14	171
8	कारंजा	15	14	24	85	39	291	17	206
एकूण जिल्हा		187	148	261	921	284	1930	166	2183

पुढे सुरु

तक्ता क्रमांक : 1.3 पुढे सुरु ..

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा वर्धा		[लोकसंख्या शंभरात]								
अ. क्र.	तहसील	वस्ती		असलेली		गावे				
		2000 ते 4999 संख्या	5000 ते 9999 लोकसंख्या	10000 व अधिक संख्या	लोकसंख्या	एक	क	ण	ओसाड गावे संख्या	
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	वर्धा	9	303	7	429	-	-	106	1430	47
2	सेलु	7	193	3	183	-	-	130	1037	42
3	समुद्रपुर	5	176	-	-	-	-	166	1003	56
4	हिंमणघाट	8	219	1	71	-	-	125	1058	62
5	देवळी	5	138	-	-	1	130	106	906	44
6	आर्वी	10	291	-	-	-	-	152	958	68
7	आष्टी	7	184	-	-	1	107	82	668	72
8	कारंजा	4	97	1	84	-	-	100	777	21
जिल्हा एकूण		55	1699	12	770	2	237	967	7838	412

टीप : 1) लोकसंख्येचे आकडे पूर्णांकांत करण्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

2) ही आकडेवारी "केवळ अस्थायी" व पुढील पडताळणीच्या अधीन राहून आहे.

आधर : 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक : 1.4

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : वर्धा

(लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	तहसील	लोकसंख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या		लोकसंख्या			
		5000 पेक्षा कमी संख्या	5000 ते 9999 लोकसंख्या	10000 ते 19999 संख्या	लोकसंख्या		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	-	-	-	-	-	-
2	सेलु	-	-	-	-	1	11
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	-	-	-	-	-	-
5	देवळी	-	-	-	-	1	14
6	आर्वी	-	-	-	-	-	-
7	आष्टी	-	-	-	-	-	-
8	कांसा	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		-	-	-	-	2	25

तक्का क्रमांक : 1.4 पुढे सुरु

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटांनुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : वर्धा

(लोकसंख्या - ज्याराल)

अ. क्र.	तहसील	लोकसंख्ये प्रमाणे		शहरांची संख्या		एकूण शहरे			
		20000 ते 49999 संख्या	50000 ते 99999 संख्या	100000 व अधिक लोकसंख्या	एकूण शहरे लोकसंख्या	लोकसंख्या	लोकसंख्या		
1	2	9	10	11	12	13	14	15	16
1	वर्धा	-	-	-	-	1	103	1	103
2	सेतु	-	-	-	-	-	-	1	11
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	-	-	1	79	-	-	1	79
5	देवळी	1	40	-	-	-	-	2	54
6	अर्बी	1	37	-	-	-	-	1	37
7	आष्टी	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कारजा	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		2	77	1	79	1	103	6	284

टिप : ही आकडेवारी 'केवळ अस्थाई' व पुढील पडताळणीच्या अधीन राहून आहे.
आधार : 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे.

लक्षा क्रमांक : 1.5 (अ)

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा : वर्धा

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब.	काम करणाऱ्यांचा वर्ग						
			शेत-करी	शेत-मजूर	पशुसंवर्धन, जंगल काम, मच्छीमारी, शिकारी, फळबाग, मळे, इ.	स्वाण-काम व दगड-स्वाण-काम करणारे	वस्तु निर्माण प्रक्रिया सेवा व दुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	घरगुती उद्योगा-व्यतिरिक्त इतर उद्योग	बांध-काम करणारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	ग्रामीण	148	323	13	2	6	32	16
		नागरी	10	12	4	-	1	32	15
		एकूण	158	335	17	2	7	64	31
2	सेलु	ग्रामीण	158	271	8	4	1	21	4
		नागरी	6	20	1	-	1	3	-
		एकूण	162	291	9	4	2	24	4
3	समुद्रपुर	ग्रामीण	204	238	7	2	5	9	10
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	204	238	7	2	5	9	10
4	हिंगणघाट	ग्रामीण	178	267	7	1	4	12	3
		नागरी	11	21	2	-	2	59	9
		एकूण	189	288	9	1	6	71	12
5	देवळी	ग्रामीण	107	254	4	1	2	17	2
		नागरी	9	34	1	1	2	28	5
		एकूण	116	288	5	2	4	45	7
6	अर्वा	ग्रामीण	139	277	7	-	3	9	4
		नागरी	11	43	3	1	2	9	4
		एकूण	150	320	10	1	5	18	8
7	आष्टी	ग्रामीण	93	167	5	-	2	7	10
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	93	167	5	-	2	7	10
8	कारंजा	ग्रामीण	180	152	10	-	2	6	3
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	180	152	10	-	2	6	3
जिल्हा	ग्रामीण	1205	1949	61	7	25	113	52	
	नागरी	47	130	11	2	8	131	33	
	एकूण	1252	2079	72	9	33	244	85	

तक्ता क्रमांक : 1.5 (अ) पुढे सुरु ..

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा : वर्धा

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणाऱ्यांचा वर्ग						
			व्यापार आणि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	वाहतूक साठवण आणि वळणवळण	इतर काम करणारे	एकूण मुख्यतः काम करणारे (4 ते 13 ची बेरीज)	सिमांतक काम करणारे	एकूण काम करणारे	एकूण लोकसंख्या (14 ते 16 ची बेरीज)
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	वर्धा	ग्रामीण	19	16	53	628	24	778	1430
		नागरी	59	30	102	266	3	761	1030
		एकूण	78	46	155	894	27	1539	2460
2	सेलु	ग्रामीण	12	4	24	501	12	524	1037
		नागरी	3	2	5	42	-	73	115
		एकूण	15	6	29	543	12	597	1152
3	समुद्रपुर	ग्रामीण	10	1	19	504	41	459	1004
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	10	1	19	504	41	459	1004
4	हिंगणघाट	ग्रामीण	8	2	19	504	39	515	1058
		नागरी	37	14	50	205	10	572	787
		एकूण	45	16	69	709	49	1087	1845
5	देवळी	ग्रामीण	8	2	19	416	37	454	907
		नागरी	20	9	47	156	8	370	534
		एकूण	28	11	66	572	45	824	1441
6	आर्वी	ग्रामीण	7	4	18	468	29	461	958
		नागरी	21	7	22	121	5	243	369
		एकूण	28	11	40	589	34	704	1327
7	आष्टी	ग्रामीण	8	3	17	310	15	343	968
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	8	3	17	310	15	343	968
8	कारंजा	ग्रामीण	9	1	20	384	28	365	777
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	9	1	20	384	28	365	777
जिल्हा	ग्रामीण	81	33	189	3715	225	3399	7839	
	नागरी	140	62	226	790	26	2019	2835	
	एकूण	221	95	415	4505	251	5918	10674	

टिप :- 1) आकडे पुर्णकांत केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.
आधार :- 1991 ची जनगणना, (अर्धवार्षिक आकडेवारी)

लक्षता क्रमांक 1.5 (ब)

1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योगगट क्षेत्रनिहाय विभागणी

जिल्हा - वर्धा

[आकडे हजारात]

बाब	प्राथमिक क्षेत्र			द्वितीय क्षेत्र			तृतीय क्षेत्र			एकुण क्षेत्र		
	पुरुष	स्त्रिया	एकुण	पुरुष	स्त्रिया	एकुण	पुरुष	स्त्रिया	एकुण	पुरुष	स्त्रिया	एकुण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
गा- खीण	176 (81)	146 (95)	322 (177)	16 (7)	3 (2)	19 (9)	26 (12)	4 (3)	30 (18)	218 (100)	153 (100)	372 (100)
ना- गरी	12 (19)	7 (5)	19 (24)	16 (24)	1 (1)	17 (22)	38 (57)	5 (3)	43 (54)	66 (100)	13 (100)	79 (100)
ए- कुण	189 (66)	153 (92)	341 (76)	32 (11)	4 (3)	36 (8)	64 (23)	9 (5)	73 (16)	285 (100)	166 (100)	451 (100)

कंसातील आकडे काम करणा-या एकुण व्यक्तींशी [पुरुष/स्त्रिया/एकुण] टक्केवारी दर्शवितात.

तत्ता क्रमांक : 1.6 (अ)

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1981

जिल्हा वर्धा		(आकडे शंभरात)				
बा ब	सर्व वयोगट	0 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34
1	2	3	4	5	6	7
एकूण	9266	3542	907	776	620	533
ग्रामीण	6951	2660	646	555	449	398
नागरी	2315	882	261	221	171	135

तत्ता क्रमांक : 1.6 (अ) पुढे सुरु

बा ब	35 - 39	40 - 49	50 - 59	60 व त्यावरील	वय अनिर्दिष्ट
1	8	9	10	11	12
एकूण	532	937	680	730	9
ग्रामीण	407	722	528	577	9
नागरी	125	215	152	153	-

आधार : 1981 ची जनगणना.

तक्का क्रमांक : 1.6 (ब)

लोकेसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : वर्धा

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	पुरुष/स्त्रिया/एकूण	बाब	सर्व धर्म	बौद्ध	जिश्यन	हिंदू	जैन	मुस्लीम	शीख	इतर	धर्म अनिर्दिष्ट
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	पुरुष	एकूण	5504	780	7	4463	28	208	5	2	13
		ग्रामीण	4035	591	3	3330	5	92	3	2	9
		नागरी	1469	189	4	1133	21	116	2	-	4
2	स्त्रिया	एकूण	5170	737	7	4191	24	194	4	2	11
		ग्रामीण	3003	558	3	3138	4	87	3	2	8
		नागरी	1867	178	4	1052	20	107	1	-	3
	एकूण	एकूण	10675	1517	14	8654	50	403	9	4	24
		ग्रामीण	7338	1150	6	6469	9	179	6	4	17
		नागरी	2335	367	8	2185	42	223	3	-	7

टिप :- आकडे पुर्णकांत केल्यामुळे बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार :- 1991 ची जनगणना. (अस्थायी आकडेवारी)

तक्का क्रमांक : 1.7

1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करिता आकडेवारी
जिल्हा : वर्धा (आकडे हजारत)

अ. क्र.	तहसील	बा ब	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			ए क ण		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	एकूण	36	19	17	31	16	15	66	33	33
		ग्रामीण	21	11	10	23	12	11	44	22	22
		नागरी	15	8	7	8	4	4	22	11	11
2	सेलु	एकूण	12	7	5	23	12	11	35	19	16
		ग्रामीण	11	6	5	21	11	10	32	17	15
		नागरी	1	1	-	2	1	1	3	2	1
3	समुद्रपुर	एकूण	14	7	7	18	9	9	32	16	16
		ग्रामीण	14	7	7	18	9	9	32	16	16
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंमणघाट	एकूण	28	12	11	21	11	10	43	21	22
		ग्रामीण	13	7	6	14	7	7	26	13	13
		नागरी	10	5	5	7	4	3	17	8	9
5	देवळी	एकूण	29	15	14	20	10	10	49	25	24
		ग्रामीण	17	9	8	16	8	8	33	17	16
		नागरी	12	6	6	4	2	2	16	8	8
6	आर्वी	एकूण	21	11	10	25	13	12	46	24	22
		ग्रामीण	16	8	8	22	11	11	38	19	19
		नागरी	5	3	2	3	2	1	8	5	3
7	आष्टी	एकूण	9	5	4	12	6	6	21	11	10
		ग्रामीण	9	5	4	12	6	6	21	11	10
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	काञ्जा	एकूण	7	4	3	17	9	8	24	13	11
		ग्रामीण	7	4	3	17	9	8	24	13	11
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा	एकूण	150	77	73	166	85	81	316	162	154	
	एकूण	107	55	52	143	73	70	250	128	122	
	नागरी	43	22	21	23	12	11	66	34	32	

टिप : 1) आकडे पूर्णांकांत केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

2) नवबौध्दांची लोकसंख्या उपलब्ध नाही. ती अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येमध्ये समाविष्ट आहे.

आधार : 1991 ची जनगणना. [अस्थायी आकडेवारी]

तक्ता क्रमांक : 1.8

भिती / छपरेयासाठी वापरलेल्या साधन सामग्री नुसार घरांचे वर्गीकरण
जिल्हा : वर्धा (1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	बा	ब	ए कू ण सं ह्या	गा मी ण सं ह्या	ना म री सं ह्या
1	2	3	4	5	6
	एक : एकूण जनगणना घरे		272155	204470	67685
1	भितीची सामुगी : गवत, पाने, वेळू व बांबू		28580	23395	5185
2	माती		133650	125360	8290
3	कच्च्या विटा		17980	11805	6175
4	लाकूड		2190	1070	1120
5	पक्क्या विटा		80445	38235	42210
6	गोलवानाईज्ड लोखंडी किंवा इतर धातूचे पत्रे		1545	455	1090
7	दगड		715	580	135
8	सिमेंट काँक्रीट		4590	1760	2830
9	वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामुगी		2460	1810	650
दोन छपरांसाठी वापरलेली सामुगी					
1	गवत, पाने, वेळू, माती, कच्च्या विटा किंवा बांबू		12780	11885	895
2	कौले, तक्ती दगड, कंकर		181005	150555	30450
3	पन्हाळीचे लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे		24805	13955	10850
4	असबेस्टॉस सिमेंटचे पत्रे		3710	2105	1605
5	विटा व घुना		3630	2065	1565
6	दगड		730	325	405
7	प्रचलित सिमेंट काँक्रीट		24040	6850	17190
8	इतर वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुगी		21455	16730	4725

आधार : 1991 ची जनगणना (अरुधाई आकडेवारी)

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण / नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण

जिल्हा : वर्धा

(1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ.	ब	ब	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या	एकूण संख्या
1	2	3	4	5	
1	एक) एकूण कुटुंबे दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती	159445	52010	211455	
	अ) स्वतःची घरे असलेली	144075	36470	180545	
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	9740	14500	24240	
	क) बेघर कुटुंबे	-	-	-	
	ड) इतर	5630	1040	6670	
2	एक ते दोन व्यक्ती असलेली कुटुंबे	23305	7065	30370	
	एक) एकूण कुटुंबे	19110	3735	22845	
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती	2795	3080	5875	
	अ) स्वतःची घरे असलेली	1400	250	1650	
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	-	-	-	
	क) बेघर कुटुंबे	-	-	-	
	ड) इतर	-	-	-	
3	तीन ते पाच व्यक्ती असलेली कुटुंबे	82600	24665	107265	
	एक) एकूण कुटुंबे	74295	15985	90280	
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती	5130	8110	13240	
	अ) स्वतःची घरे असलेली	3175	570	3745	
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	-	-	-	
	क) बेघर कुटुंबे	-	-	-	
	ड) इतर	-	-	-	
4	सहा ते आठ व्यक्ती असलेली कुटुंबे	46745	16235	62980	
	एक) एकूण कुटुंबे	44060	13130	57190	
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती	1715	2935	4650	
	अ) स्वतःची घरे असलेली	970	170	1140	
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	-	-	-	
	क) बेघर कुटुंबे	-	-	-	
	ड) इतर	-	-	-	
5	नऊ व अधिक व्यक्ती असलेली कुटुंबे	6795	4045	10840	
	एक) एकूण कुटुंबे	6610	3620	10230	
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती	100	375	475	
	अ) स्वतःची घरे असलेली	-	-	-	
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	-	-	-	
	क) बेघर कुटुंबे	85	50	135	
	ड) इतर	-	-	-	

तक्ता क्रमांक : 1.10

जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर

जिल्हा : वर्धा

(1991 ची जनगणना)

अ. क्र.	बा ब	एकूण जनगणना घरे	जन्मण-मेच्या सुरुवातीची रिकामी असलेली घरे	जनगणना घरांचा वापर रहाणे	दुकान आणि रहाणे	यंत्रशाळा (कुटीरो-घोगास-हो) आणि रहाणे	इतर वापर रासह स्तंभ 6 व 7 मध्ये निर्देशित केलेल्या व्यक्तीं वस्तु रहाणे	हॉटेल, धर्मशाळा, पर्यटन घरे इत्यादि
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	एकूण	272155	15250	199660	3010	5215	2470	445
2	ग्रामीण	204470	9745	150110	2075	4150	2100	290
3	नागरी	67685	5505	49550	935	1065	370	155

तक्ता क्र. 1.10 पुढे सुरु ..

अ. क्र.	बा ब	उपहार गृहे सोडून दुकाने	व्यवसायांची घरे आणि कार्यालये	कारखाने यंत्रशाळा छपरे इत्यादी	स्टॉरंट मिठाईची दुकाने आणि उपहार गृहे	करमणूक पंचायत घरे सांस्कृतिक केंद्र इ. पुजा स्थाने सोडून	पुजास्थानां देवळे चर्च मं शिद गु रुंदारा वगैरे	इतर
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	एकूण	5765	2035	4465	535	315	2820	30170
2	ग्रामीण	2265	1125	2590	265	185	2335	27235
3	नागरी	3500	910	1875	270	130	485	2935

आधार : 1991 ची जनगणना (अस्थायी आकडेवारी)

तबला क्र. 2.1

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा व वर्धा

वर्ष - 1997 (पर्जन्य मि. मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		जानेवारी			फेब्रुवारी			मार्च		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वर्धा	11.8	2	40.0	14.5	-	-	13.1	-	-
2	सेलु	11.8	1	9.0	15.5	-	-	13.1	-	-
3	समुद्रपुर	10.8	3	70.3	15.2	-	-	14.2	-	-
4	हिमणघाट	10.8	2	52.9	15.2	-	-	14.2	-	-
5	देवळी	11.8	2	35.6	14.5	-	-	13.1	-	-
6	आर्वी	10.1	1	13.0	12.6	-	-	9.4	-	-
7	आष्टी	10.1	-	-	12.6	-	-	9.4	-	-
8	कांसा	10.1	2	7.0	12.6	-	-	9.4	-	-

मुळे सुरु

तक्ता क्र. 21 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा व वर्धा

वर्ष - 1997 (पर्जन्य मि. मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		एप्रिल			मे			जून		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	वर्धा	13.2	3	15.4	16.6	1	17.8	183.9	10	142.6
2	सेलु	13.2	-	-	16.6	-	-	183.9	7	28.5
3	संमुद्रपुर	13.4	1	7.0	13.1	1	66.4	183.5	9	111.6
4	हिंगणघाट	13.4	1	25.2	13.1	3	28.0	183.5	11	116.3
5	देवळी	13.2	1	2.0	16.6	-	-	183.9	11	163.2
6	आर्वी	10.1	-	-	13.2	-	-	171.6	13	43.6
7	आष्टी	10.1	1	2.2	13.2	1	2.0	171.6	8	66.8
8	कारंजा	10.1	1	1.6	13.2	2	8.4	171.6	10	71.9

पुढे सुरु ...

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा व वर्धा

वर्ष - 1997 (पर्जन्य मि. मि.)

अ. क्र.	तेहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		जुलै			ऑगस्ट			सप्टेंबर		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	21	22	23	24	25	26	27	28	29
1	वर्धा	321.0	19	214.0	238.2	16	219.5	203.5	15	132.5
2	सेलु	321.0	15	236.5	238.2	15	254.8	203.5	12	165.6
3	समुद्रपुर	360.0	19	231.0	254.1	14	283.0	196.0	14	94.8
4	हिंगणघाट	360.0	16	165.5	254.1	13	150.5	196.0	12	194.7
5	देवळी	321.0	17	157.2	238.2	17	202.2	203.5	11	120.8
6	आर्वी	298.1	18	213.2	221.0	13	164.0	166.0	9	53.2
7	आष्टी	298.1	22	409.2	221.0	15	162.2	166.0	11	99.3
8	कांजा	298.1	20	237.2	221.0	14	109.1	166.0	8	61.4

तक्ता क्र. 21 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा व वर्धा

वर्ष - 1997 (पर्जन्य मि. मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		ऑक्टोबर			नोव्हेंबर			डिसेंबर		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	30	31	32	33	34	35	36	37	38
1	वर्धा	52.6	7	210.6	16.1	4	24.4	10.3	11	124.6
2	सेलु	52.6	6	193.1	16.1	3	45.0	10.3	9	116.5
3	समुद्रपुर	46.5	5	130.4	16.2	1	1.4	9.4	10	99.8
4	हिगणघाट	46.5	4	56.5	16.2	1	3.7	9.4	8	85.0
5	देवळी	52.6	6	138.4	16.1	2	24.0	10.3	7	85.2
6	आर्वी	40.2	5	103.1	15.7	3	92.6	11.2	7	71.7
7	आष्टी	40.2	5	123.5	15.7	2	94.0	11.2	8	114.4
8	कांजा	40.2	4	65.6	15.7	2	196.8	11.2	9	121.0

पुढे सुरु...

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा - वर्धा

वर्ष - 1997 (पर्जन्य मि. मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	एकूण 1997		
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
	2	39	40	41
1	वर्धा	1099.8	88	1141.4
2	बैलु	1099.8	68	1049.0
3	समुद्रपुर	1182.4	77	1095.7
4	विहणघाट	1182.4	71	878.8
5	देवळी	1095.8	74	923.6
6	आर्वी	979.2	69	784.4
7	आष्टी	979.2	73	1073.6
8	कारंजा	979.2	72	880.0

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

तत्का क्रमांक : 2.2

निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमान (1997)

जिल्हा : वर्धा

(आकडे सेल्सिअसमध्ये)

अ. क्र.	महिना	केंद्र : - वर्धा	
		कमाल	किमान
1	2	3	4
1.	जानेवारी	30.5	6.7
2.	फेब्रुवारी	36.3	8.7
3.	मार्च	39.8	11.7
4.	एप्रिल	42.0	16.8
5.	मे	45.2	20.4
6.	जून	42.8	19.0
7.	जुलै	34.0	20.2
8.	ऑगस्ट	उ. ना.	उ. ना.
9.	सप्टेंबर	34.8	18.2
10.	ऑक्टोबर	33.8	17.4
11.	नोव्हेंबर	31.5	15.2
12.	डिसेंबर	29.6	12.2
		45.2	6.7

आधार : विभागीय हवामान शास्त्र कार्यालय, नागपूर.

जमीनीचा वापर सन 1994-95, 95-96, व 1996-97 या वर्षाकरिता

जिल्हा वार्धा

(क्षेत्र 00 हेक्टर)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल-व्यापत क्षेत्र	शेतीला वापर-लेली जमीन	उपलब्ध नसलेली जमीन	नसलेली जमीन	पडीत जमिनी वड न झालेली	व्यतिरिक्त लागू जमीन	लागवडी लागू जमीन	कायम गुरे चरण व चरणाची जागा	कसलेल्या जमिनीत समाविष्ट नसलेली झाडे, झुंड पे, फळबागा स्यालीस जमीन	एकूण (9+10+11)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	वार्धा	94-95	816	114	93	1	94	22	56	1	79		
		95-96	816	45	94	26	120	22	26	24	72		
		96-97	816	24	94	26	120	24	26	2	52		
2	सेलू	94-95	706	88	50	26	76	43	85	11	139		
		95-96	706	43	46	33	79	27	73	27	127		
		96-97	706	22	-	94	94	33	36	14	83		
3	समुद्रपुर	94-95	997	50	41	26	67	16	66	3	85		
		95-96	997	89	42	28	70	16	62	4	82		
		96-97	997	11	44	28	72	13	62	4	79		
4	हिंगणघाट	94-95	899	34	55	14	69	18	59	7	84		
		95-96	899	-	46	10	56	19	55	2	76		
		96-97	899	9	47	17	64	18	51	1	70		
5	देवळी	94-95	697	95	59	9	68	17	48	-	65		
		95-96	697	16	100	2	102	32	6	-	38		
		96-97	697	-	18	-	18	-	59	-	59		
6	आर्वी	94-95	1110	262	69	37	106	48	41	-	89		
		95-96	1110	368	57	56	113	44	43	-	87		
		96-97	1110	53	52	56	108	41	48	-	89		
7	आष्टी	94-95	455	61	12	33	45	7	60	9	76		
		95-96	455	60	2	34	36	7	70	9	86		
		96-97	455	61	2	34	36	7	70	9	86		
8	कारंजा	94-95	609	64	30	28	58	24	46	12	82		
		95-96	609	92	1	18	19	15	11	48	74		
		96-97	609	18	29	-	29	27	-	-	27		
जिल्हा एकूण		94-95	6289	768	409	174	583	195	461	43	699		
		95-96	6289	713	388	207	595	182	346	114	642		
		96-97	6289	198	286	255	541	163	352	30	545		

... 27 ...
तक्ता क्र. 3.1 पुढे चालू

जमिनीचा वापर

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	पडीत जमीन			लागवडी खालील क्षेत्र			लागवडीलायक क्षेत्र (9+11+15+16)
			चालू पड	इतर पड	एकूण पड	निव्वळ क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक	एकूण क्षेत्र	
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
1	वर्धा	94-95	18	16	34	495	29	524	552
		95-96	28	17	43	536	20	556	625
		96-97	64	16	80	540	40	580	646
2	सेलु	94-95	1	2	3	400	51	451	457
		95-96	13	19	32	425	50	475	511
		96-97	50	27	77	430	38	468	554
3	समुद्रपूर	94-95	31	22	53	742	61	803	814
		95-96	12	21	33	723	40	763	776
		96-97	61	23	84	751	48	799	852
4	हिंगणघाट	94-95	22	67	89	624	56	680	738
		95-96	21	30	51	716	23	739	788
		96-97	43	27	70	686	26	712	788
5	देवळी	94-95	11	9	20	449	107	556	486
		95-96	13	32	45	496	11	507	573
		96-97	39	78	117	503	12	515	620
6	आर्वी	94-95	57	114	171	482	22	504	701
		95-96	24	34	58	484	19	503	586
		96-97	230	138	368	492	30	522	901
7	आष्टी	94-95	11	17	28	244	8	252	288
		95-96	11	30	41	232	10	242	289
		96-97	20	30	50	222	10	232	288
8	कारंजा	94-95	16	10	26	379	32	411	441
		95-96	15	29	44	380	18	398	487
		96-97	8	2	10	525	11	536	562
9	एकूण	94-95	167	257	424	3315	366	4181	4477
		95-96	135	212	347	3992	191	4183	4635
		96-97	515	341	856	4149	215	4364	5198

टिप : सन 94-95 ची माहिती पूर्णसुधारीत असून 95-96 व 96-97 ची माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

आधार : 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे. 2) जिल्हा ऋतु व पीके अहवाल 95-96 व 96-97

तबता क्र. 3.2

तहसिलवार निरनिराख्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(सन 94-95, 95-96 व 96-97 या वर्षाकरीता)

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	नाचणी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	94-95	250	3212	10400	-	10400	-	-	-	-
		95-96	68	2440	12511	2	12513	13	-	-	-
		96-97	224	2464	12544	-	12544	13	7	-	-
2	सेलु	94-95	6	4737	9137	-	9137	-	63	-	-
		95-96	4	3505	8385	-	8385	-	4	-	-
		96-97	2	2772	8001	-	8001	-	3	24	-
3	समुद्रपुर	94-95	432	4252	8191	1030	9221	-	1	-	-
		95-96	410	2438	7363	1079	8442	-	-	-	-
		96-97	318	2436	6043	1060	7103	-	7	-	9
4	हिमणघाट	94-95	126	2380	10991	367	11358	93	-	-	-
		95-96	106	2374	9688	213	9901	10	-	-	-
		96-97	62	2615	9333	121	9454	1	2	-	-
5	देवळी	94-95	38	1043	11544	-	11544	23	52	-	-
		95-96	38	943	9656	-	9656	9	3	-	-
		96-97	32	920	9041	-	9041	4	-	-	-
6	आर्वी	94-95	309	1215	11496	-	11496	31	4	-	-
		95-96	119	1112	12179	-	12179	41	4	-	-
		96-97	114	1176	12320	-	12320	36	4	-	-
7	आष्टी	94-95	104	521	5489	-	5489	15	54	-	-
		95-96	-	618	5292	-	5292	15	4	-	-
		96-97	-	621	5190	-	5190	10	4	-	-
8	कारंजा	94-95	358	1641	7462	-	7462	22	2	-	-
		95-96	-	400	-	-	-	-	-	-	-
		96-97	245	1532	6305	-	6305	25	-	-	-
जिल्हा एकूण	94-95	1623	19056	74710	1397	76107	184	176	-	-	
	95-96	745	13835	65074	1294	66368	93	15	-	-	
	96-97	997	14536	63777	1181	69958	92	48	24	9	

तक्ता क्र. 3.2

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	इतर तृ- ण धान्य	एकूण तृण- धान्य	हरभ- रा	तूर	मूग	उडीक वाल	कुळी- थ	मट- की	
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	वर्धा	94-95	-	13862	1315	9610	120	-	-	35	350
		95-96	-	15039	698	5650	123	-	-	38	367
		96-97	4	15256	684	6312	122	-	-	-	342
2	सेलू	94-95	-	13993	1015	4620	53	12	2	6	64
		95-96	-	11898	857	4732	63	11	-	-	60
		96-97	-	10802	714	4734	53	10	-	-	61
3	समुद्रपुर	94-95	86	13992	6853	9935	242	254	-	501	275
		95-96	-	11290	2710	6267	136	55	-	34	205
		96-97	-	9873	2802	6334	126	83	-	-	216
4	हिंगणघाट	94-95	1	13958	4833	9923	126	121	-	332	415
		95-96	114	12505	2347	8799	138	16	-	72	383
		96-97	35	12169	2563	8310	90	47	-	-	256
5	देवळी	94-95	-	12705	4699	6749	235	102	-	-	123
		95-96	-	10654	1567	7369	206	4	-	-	127
		96-97	-	9997	1575	7113	196	-	-	-	131
6	आर्वी	94-95	1	13056	3016	6276	214	24	-	-	55
		95-96	-	13455	1100	5253	223	30	-	-	55
		96-97	1	13651	1058	6403	219	33	-	-	37
7	आष्टी	94-95	-	6183	276	2310	70	80	2	-	101
		95-96	1	5930	295	1738	41	80	2	-	103
		96-97	-	5825	277	1776	40	87	2	-	105
8	कारंजा	94-95	-	9485	1632	2279	235	345	-	-	35
		95-96	-	400	-	2293	242	200	-	-	37
		96-97	-	8107	1114	2245	227	269	1	-	11
जिल्हा एकूण	94-95	88	97234	23739	52202	1345	938	4	874	1418	
	95-96	115	81171	9574	42151	1172	396	2	144	1357	
	96-97	40	85680	10787	43277	1073	529	3	-	1159	

तक्ता क्र. 3.2

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांसाठीील क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	इतर क- डधान्य	एकूण कड धान्य	एकूण अन्न- धान्ये	ऊस	मिरची	हळद	सु- पारी	इतर मसा- ल्या- चे प- दार्थ	एकूण मसा- ल्याचे पदार्थ
---------	-------	------	------------------	---------------------	-------------------------	----	-------	-----	-------------	--	----------------------------------

1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

1	वर्धा	94-95	5	11435	25297	500	-	-	-	70	70
		95-96	4	6880	21919	623	117	-	-	285	402
		96-97	3034	10494	25750	344	151	-	-	54	205
2	सेलू	94-95	27	5799	19792	667	-	-	-	188	188
		95-96	4490	10263	22161	1054	177	-	-	4	181
		96-97	5320	10942	21744	1087	170	-	-	20	190
3	समुद्रपुर	94-95	191	18251	32243	10	-	-	-	494	494
		95-96	205	9612	20902	52	351	-	-	125	476
		96-97	211	9772	19645	112	230	-	-	-	230
4	हिमणघाट	94-95	24	15324	29782	16	-	-	-	256	256
		95-96	29	11784	24289	44	202	4	-	26	232
		96-97	1	11267	23436	122	222	4	-	20	246
5	देवळी	94-95	-	11908	24613	125	-	-	-	170	170
		95-96	1320	10593	21247	191	105	-	-	23	128
		96-97	2937	12002	21999	333	126	-	-	6	132
6	आर्वा	94-95	23	9608	22664	226	-	-	-	90	90
		95-96	21	6682	20137	226	90	-	-	4	94
		96-97	22	7772	21423	376	92	-	-	4	96
7	आष्टी	94-95	47	3386	9569	6	-	-	-	100	100
		95-96	3558	5317	11447	3	110	-	-	4	114
		96-97	3645	5932	11757	6	95	-	-	5	100
8	कांझा	94-95	17	4643	14128	1	-	-	-	123	123
		95-96	14081	16853	17253	-	85	-	-	7	92
		96-97	14733	18600	26707	-	103	-	-	10	113

जिल्हा एकूण	94-95	334	80854	178033	1551	-	-	-	1491	1491
	95-96	23708	78434	159655	2196	1237	4	-	478	1719
	96-97	29953	86781	172401	2330	1189	4	-	119	1312

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	आंबा	काजू	एकूण फळे व भाजीपाला	संकीर्ण साद्य-पिके	एकूण साद्य-पिके	कापूस	इतर तंतु-पिके	एकूण तंतु-पिके	भूईसंग
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	वर्धा	94-95	-	-	1075	-	26942	18090	-	18090	599
		95-96	-	-	1123	-	24067	28408	-	28408	66
		96-97	-	-	912	2564	29775	25565	-	25565	40
2	सेलू	94-95	-	-	1183	-	21830	18600	1	18601	447
		95-96	-	-	1202	-	24598	22104	5	22109	690
		96-97	-	-	1040	-	24061	17089	-	17089	-
3	समुद्रपुर	94-95	-	-	1074	-	33821	20893	2	20895	111
		95-96	-	-	891	-	22321	28277	1	28278	19
		96-97	-	-	783	570	21340	28770	-	28770	-
4	हिंगणघाट	94-95	-	-	625	-	30679	23258	14	23272	-
		95-96	-	-	526	-	25091	35795	69	35864	13
		96-97	-	-	627	1	24432	32518	73	32591	10
5	देवळी	94-95	-	-	451	-	25359	23686	4	23690	1221
		95-96	-	-	436	-	22002	27225	3	27228	178
		96-97	-	-	465	-	22929	27135	3	27138	140
6	आर्वी	94-95	-	-	1324	-	24304	15444	79	15523	2512
		95-96	-	-	1295	400	22152	25816	-	25816	525
		96-97	-	-	1437	-	23332	25493	1	25494	526
7	आष्टी	94-95	-	-	1175	-	10850	9207	2	9209	1632
		95-96	-	-	1409	-	13276	10207	-	10207	599
		96-97	-	-	5950	-	17818	3006	3	3009	870
8	कारंजा	94-95	-	-	1543	-	15795	8070	129	8199	4799
		95-96	-	-	1662	-	19007	7515	5	7520	478
		96-97	-	-	121	2	26943	6930	46	6976	4851
जिल्हा एकूण	94-95	-	-	8450	-	189580	137248	231	37479	11445	
	95-96	-	-	8544	400	172514	185347	83	185435	2568	
	96-97	-	-	11335	3137	190625	166506	126	166632	6615	

तबता क्र. 3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	करडई	जवस	तीळ	नारळ	इतर	एकूण	तंबाखू	इतर
							गळीत धान्ये	गळीत धान्ये		औषधी व मादक पदार्थ
1	2	3	40	41	42	43	44	45	46	47
1	वर्धा	94-95	131	70	220	-	8330	7350	-	-
		95-96	-	74	225	-	2680	3045	-	-
		96-97	-	-	43	-	13	96	-	-
2	सेलू	94-95	-	61	69	-	4011	4588	-	-
		95-96	-	47	57	-	-	794	-	-
		96-97	-	37	48	-	5325	5583	-	-
3	समुद्रपुर	94-95	109	3034	2487	-	19318	25559	-	-
		95-96	150	2302	1180	-	21500	25651	-	-
		96-97	91	2343	750	-	26588	29772	-	-
4	हिंगणघाट	94-95	42	1208	1739	-	10658	13771	-	-
		95-96	24	1033	2090	-	9761	12921	-	-
		96-97	50	998	1634	-	11429	14121	-	-
5	देवळी	94-95	8	232	430	-	4666	6557	-	-
		95-96	5	170	163	-	855	1371	-	-
		96-97	-	93	150	-	1050	1433	-	-
6	आर्वी	94-95	3	1	273	-	7694	10483	-	-
		95-96	3	1	78	-	1654	2261	-	-
		96-97	5	1	66	-	2795	3393	-	-
7	आष्टी	94-95	25	-	152	-	3313	5122	-	-
		95-96	25	-	52	-	-	676	-	-
		96-97	10	-	15	-	1483	2378	-	-
8	कांझा	94-95	1	78	117	-	12147	17142	-	-
		95-96	-	52	60	-	12736	13326	-	-
		96-97	-	55	61	-	14633	19635	-	-
जिल्हा एकूण	94-95	94-95	319	4634	5487	-	68637	90572	-	-
		95-96	207	4179	3905	-	49186	60045	-	-
		96-97	156	3527	2767	-	63351	76416	-	-

तबता क्र. 3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-यांची पिके	हिर-वी पिके	संकी-र्ण अ-खाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	लागव-डी खा-लील एकूण क्षेत्र	एकापे-क्षा अधि-क वेळा लागव-डीखाली-ल क्षेत्र	लाग-वडी खालील निव्वळ क्षेत्र
1	2	3	48	49	50	51	52	53	54	55
1	वर्धा	94-95	-	-	-	-	25440	52382	2922	49460
		95-96	-	-	-	28	31481	55548	1998	53550
		96-97	-	-	-	2564	23225	58000	4007	53993
2	सेलु	94-95	-	36	-	-	23225	45055	5052	40003
		95-96	-	-	-	11	22914	47512	4965	42547
		96-97	-	62	-	-	22739	46300	3332	42968
3	समुद्रपूर	94-95	-	48	-	-	46502	30323	6101	74222
		95-96	-	31	-	1	53961	76282	3979	72303
		96-97	-	18	-	-	58560	79900	4771	75129
4	हिंगणघाट	94-95	-	224	-	2	37269	67948	5582	62366
		95-96	-	53	-	3	48841	73932	2332	71600
		96-97	-	49	-	7	46768	71200	2613	68587
5	देवळी	94-95	-	-	-	-	30247	55606	10720	44886
		95-96	-	88	-	-	28687	50639	1098	50285
		96-97	-	-	-	-	28571	51500	1185	50315

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालु

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	दा-यांची पिके	हिरवी पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	लागवडी खा-लील एकूण क्षेत्र	एकापे-क्षा अधि-क वेळा लागवडीखालील क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र
1	2	3	48	49	50	51	52	53	54	55
6	आर्वी	94-95	-	35	-	-	26041	50345	2178	48107
		95-96	-	30	-	-	28107	50259	1900	48359
		96-97	-	27	-	-	28914	52246	3030	49216
7	आष्टी	94-95	-	5	-	-	14336	25136	797	24239
		95-96	-	8	-	-	10889	24165	996	23169
		96-97	-	-	-	-	5887	23200	1011	22189
8	कारंजा	94-95	-	6	-	1	25348	41143	3206	37937
		95-96	-	-	-	-	20846	39853	1843	38010
		96-97	-	-	-	-	26611	53554	1075	52479
जिल्हा एकूण	94-95	-	354	-	3	223408	417983	36558	381430	
	95-96	-	208	-	43	245726	418240	19111	399129	
	96-97	-	156	-	2571	245775	436400	21524	414874	

टिप : 1) सन 1994-95 ची माहिती पूर्ण सुधारीत आहे. 2) सन 1995-96 व 1996-97 ची माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

आधार : कृषि आयुक्तालय, पुणे, व जिल्हा ऋतु व पिके अहवाल, 1995-96 व 1996-97

मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन

जिल्हा :- वर्धा

वर्ष :- 1997-98

1) दर हेक्टरी उत्पादन - किलोमध्ये, 2) एकूण उत्पादन - "00" मी. टनात.

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन
1	2	3	4	1	2	3	4
1	तांदूळ	500	4	17	जवस	194	6
2	गहू	314	54	18	भुईमूग	551	38
3	ज्वारी	742	468	19	मोहरी	250	1
4	बाजरी	427	1	20	तीळ	87	2
5	बाली	-	-	21	एरंडी	-	-
6	मका	950	2	22	ऊस	57050	1141
7	नाचणी	-	-	23	नारळ	-	-
8	इतर धान्ये	-	-	24	कापूस (सरकी विरहीत)	75	621
9	एकूण धान्ये	650	529	25	ताग	-	-
10	हरभरा	234	43	26	मेस्टा(अंबाडी)	-	-
11	तूर	318	165	27	तंबाखू	-	-
12	उडीद	167	1	-	एकूण औषधी व अमली पदार्थ	-	-
13	मुग	250	3	29	सुंठ (आले)	5000	35
14	मसूर	-	-	30	मिरची (लाल)	500	6
15	इतर कडधान्ये	417	15	31	हळद	6000	126
16	एकूण कडधान्ये	293	223	32	बटाटा	-	-

टिप :- 1) ऊसाचे उत्पादन ड्रेड केनच्या स्वरूपात आहे. 2) सुंठ/आले व हळद या पिकाचे क्षेत्र हेक्टर मध्ये असून उत्पादन टनामध्ये आहे. 3) कापसाचे उत्पादन "00" गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1 गाठ = 170 कि. गॅ.

आधार :- कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्र. 3.4

विविध सांधनांनी ओलिता खाली असलेले तालुकावार क्षेत्र
1994-95, 1995-96 व 1996-97 या वर्षाकरिता

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	ओलिताखालील क्षेत्र प्लॉट भागीय	ओलिता- खालील विहिरी निठ्ठळ क्षेत्र	ओलिता- खालील एकूण क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्र	ओलिताखालील एकूण क्षेत्राची एकूणलागवडी खालील क्षेत्रा- शी टक्केवारी	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	वर्धा	94-95	-	4649	4649	5229	52382	9.98
		95-96	2325	2165	4990	4990	55548	8.98
		96-97	-	4053	4053	4053	58000	6.99
2	सेतु	94-95	1385	2463	3848	5685	45055	12.62
		95-96	368	1519	2387	7340	47512	15.44
		96-97	-	2143	2143	8494	46800	18.14
3	समुद्रपुर	94-95	86	3097	3183	3788	30323	4.72
		95-96	86	3762	3848	3848	73282	5.04
		96-97	-	2616	2616	2616	79900	3.27
4	हिंगणघाट	94-95	355	1502	1857	2753	67948	4.05
		95-96	450	2132	2582	2582	73932	3.49
		96-97	-	2674	2674	2674	71200	3.76
5	देवळी	94-95	127	794	921	2023	55606	3.63
		95-96	127	695	822	1848	50689	3.64
		96-97	-	1939	1939	1939	51500	3.76
6	आर्वी	94-95	30	1306	1336	2964	50345	5.89
		95-96	255	3312	3567	5236	50259	10.41
		96-97	255	3205	3460	3460	52246	6.62
7	आष्टी	94-95	42	2558	2600	3105	25186	12.33
		95-96	72	3702	3774	4575	24165	18.93
		96-97	4	2930	2934	2934	23200	12.65
8	कांसा	94-95	97	2246	2343	4371	41143	10.62
		95-96	-	3660	3660	5487	39853	13.77
		96-97	-	1894	1894	7881	53554	14.72
जिल्हा एकूण	94-95	2122	18605	20727	29918	417983	7.16	
		4683	20947	25630	35906	418240	8.59	
		259	21454	21713	34051	436400	7.80	

टिप :- सन 94-95 ची माहिती पूर्ण सुधारित असून 95-96 व 96-97 ची माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

आधार :- 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे

2) जिल्हा क्रतू व पिके अहवाल 1994-95 व 1995-96

निरनिराळ्या पिकाखालील अलिताचे तालुकावार क्षेत्र
सन 1994-95, 1995-96 व 1996-97 या वर्षाकरिता.

जिल्हा - वर्धा

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	तांदूळ	गहू	सरीसोप ज्वारी	रबी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	नाचणी	इतर तृण धान्ये
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	वर्धा	94-95	-	2400	-	-	-	-	-	-	-
		95-96	-	2437	-	-	-	-	-	-	13
		96-97	9	2458	-	-	-	3	24	-	-
2.	सेलु	94-95	-	2787	-	-	-	-	8	-	-
		95-96	4	1264	838	-	838	-	4	-	-
		96-97	2	1772	800	-	800	-	-	-	-
3.	समुद्रपुर	94-95	-	1833	-	4	4	-	-	-	-
		95-96	10	1471	-	-	-	-	-	-	995
		96-97	-	1294	-	-	-	-	-	-	-
4.	हिंगणघाट	94-95	-	1763	-	-	-	3	-	-	-
		95-96	1	1735	-	-	-	-	-	-	22
		96-97	-	1948	-	-	-	-	-	-	1
5.	देवळी	94-95	-	841	-	-	-	-	-	-	-
		95-96	38	495	-	-	-	-	-	-	-
		96-97	-	777	-	-	-	-	-	-	-
6.	आर्वी	94-95	-	1215	-	-	-	-	-	-	-
		95-96	-	1112	-	-	-	-	3	-	397
		96-97	77	1176	-	-	-	-	3	-	-
7.	आष्टी	94-95	-	521	-	-	-	-	-	-	-
		95-96	-	619	-	-	-	-	-	-	608
		96-97	3	621	-	-	-	-	-	-	-
8.	कांजा	94-95	-	1636	-	-	-	-	-	-	-
		95-96	287	1722	1581	-	1581	17	1	-	-
		96-97	245	1532	2305	-	2305	25	-	-	-
जिल्हा एकूण	94-95	-	12996	-	4	4	3	8	-	-	
	95-96	81	10855	2419	-	2419	17	8	-	2035	
	96-97	336	11578	3105	-	3105	28	27	-	1	

पुढे चालू...

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालु

निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा व वर्धा

(क्षेत्र : हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण तुण-धान्ये	हरभ-रा	तूर	वाटा-णा	इतर कड-धान्ये	एकूण कड-धान्ये	एकूण अन्न-धान्ये	ऊस	मसा-ल्याचे पदा-र्थ
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	वर्धा	94-95	2400	1200	-	5	-	12051	3605	500	120
		95-96	2450	330	25	2	-	357	2807	623	564
		96-97	2494	284	-	-	-	-	284	2778	342
2	सेलु	94-95	2795	716	-	-	-	716	3510	667	188
		95-96	2110	957	48	-	134	1139	3249	1054	208
		95-96	2110	957	48	-	134	1139	3249	1054	208
3	समुद्रपुर	94-95	1837	437	2	95	-	5345	2371	10	494
		95-96	2476	-	-	-	19	19	2495	52	292
		96-97	1294	-	-	-	-	-	1294	56	234
4	हिंगणघाट	94-95	1766	234	-	1	-	235	2061	16	161
		95-96	1753	231	2	-	-	233	1991	46	150
		96-97	1949	250	-	-	-	-	250	2199	122
5	देवळी	94-95	841	217	4	-	-	221	1062	125	144
		95-96	533	567	73	-	34	674	1207	191	128
		96-97	777	244	-	-	1	245	1622	333	131
6	आर्वी	94-95	1215	355	-	-	-	355	1570	226	84
		95-96	1512	356	2	2	-	360	1872	248	92
		96-97	1256	368	2	2	-	372	1628	376	84
7	अण्टी	94-95	521	276	-	25	-	301	322	6	100
		95-96	1227	295	674	-	41	1010	2237	6	114
		96-97	624	270	740	-	40	1050	1674	6	99
8	कारंजा	94-95	1636	607	-	15	-	622	2258	1	120
		95-96	3349	758	250	7	64	1079	4428	-	3
		96-97	4107	1114	245	13	520	1892	5999	-	113
जिल्हा		94-95	13011	4042	6	141	-	4189	17200	1551	1411
एकूण		95-96	15415	3494	1074	11	292	4871	20286	2220	1551
		96-97	15075	2244	1771	15	637	5717	20792	2321	1185

पुढे चालु....

तकता क्र. 3.5 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकांसाठीील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा व वर्धा

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतु पिके	एकूण तंतु पिके	भुईमूग	जवस सूर्य फूल
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	वर्धा	94-95	457	388	-	5080	-	-	-	129	-
		95-96	381	388	-	3995	-	-	-	18	-
		96-97	612	421	-	6510	219	-	219	178	43
2	सेलु	94-95	771	99	-	5238	-	-	-	447	2
		95-96	715	373	-	5599	221	5	226	514	51
		96-97	612	421	-	6510	219	-	219	178	43
3	समुद्रपुर	94-95	48	143	-	3068	-	-	-	111	95
		95-96	139	127	-	3155	11	-	11	1	340
		96-97	89	59	83	1795	2	-	2	-	424
4	हिंगणघाट	94-95	116	315	-	2809	10	-	10	124	7
		95-96	100	258	6	2550	9	-	9	-	14
		96-97	105	36	2	2619	18	-	18	9	13
5	देवळी	94-95	204	201	-	1736	16	-	16	268	3
		95-96	167	30	-	1723	27	3	30	78	8
		96-97	227	196	-	1909	3	3	6	18	6
6	आर्वी	94-95	1053	225	-	2958	-	-	-	-	2
		95-96	1065	1824	1	5102	7	-	7	16	2
		96-97	1128	2044	1	3421	-	-	-	15	2
7	आष्टी	94-95	966	171	-	2065	-	-	-	1032	3
		95-96	985	169	-	3511	1021	2	1023	9	3
		96-97	408	159	-	2346	101	3	104	470	4
8	कारंजा	94-95	1392	17	-	3788	27	-	27	534	10
		95-96	193	3	-	4627	75	10	85	478	69
		96-97	598	134	-	6844	69	45	114	485	59
जिल्हा एकूण	94-95	5017	1339	-	28518	53	-	53	2845	122	
	95-96	3811	2914	75	30857	1344	20	1364	1223	487	
	96-97	4408	1547	86	29439	412	51	463	1188	551	

तबला क्र. 3.5 पुढे चालु
निम्नलिखित तबला खालील तबला क्षेत्र

जिल्हा व धर्मा			(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)									
क्र.	तहसील	वर्ष	करड इ	इतर गांवी ताची पिके	एकूण गांवी ताची पिके	तबा सु	इतर ओष धी व साद क प दार्थ	एकूण ओष धी व साद क प दार्थ	बांध वा पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलि तांबा लील एकूण क्षेत्र
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	वर्धी	94-95	-	40	169	-	-	-	-	-	169	5229
		95-96	-	-	127	-	-	-	-	-	127	4990
		96-97	-	45	58	-	-	-	-	-	58	4053
2	सेलु	94-95	-	-	449	-	-	-	-	-	449	5685
		95-96	-	550	1115	-	-	-	86	314	1741	7340
		96-97	-	1367	1588	-	-	-	64	113	1984	8494
3	समुकपुर	94-95	-	516	722	-	-	-	-	-	722	8788
		95-96	150	180	671	-	-	-	11	-	698	3848
		96-97	91	304	819	-	-	-	-	-	821	2816
4	हिमणघाट	94-95	-	-	131	-	-	-	-	2	144	2753
		95-96	-	9	73	-	-	-	-	-	32	2582
		96-97	-	3	25	-	-	-	12	-	55	2674
5	डेवळी	94-95	-	-	271	-	-	-	-	-	287	2023
		95-96	5	-	91	-	-	-	-	1	125	1848
		96-97	-	-	24	-	-	-	-	-	30	1939

पुढे चालु.

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू
निरनिराळ्या पिकांसाठीील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	करड-ई	इतर गळी-ताची पिके	एकूण गळी-ताची पिके	तंबाखू	इतर औष-धी व मादक पदार्थ	एकूण औष-धी व मादक पदार्थ	चा-या-ची पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलि-ताखा-लील एकूण क्षेत्र
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
6	अर्वा	94-95	-	4	6	-	-	-	-	-	6	2964
		95-96	1	6	25	-	-	-	-	102	134	5236
		96-97	1	6	24	-	-	-	15	-	39	3460
7	आष्टी	94-95	-	-	1035	-	-	-	5	-	1040	3105
		95-96	1	5	18	-	7	7	16	-	1064	4575
		96-97	-	10	434	-	-	-	-	-	588	2934
8	कांजा	94-95	-	11	555	-	-	-	-	1	588	4371
		95-96	-	228	775	-	-	-	-	-	860	5487
		96-97	-	379	923	-	-	-	-	-	1037	7881
जिल्हा एकूण	94-95	-	571	3338	-	-	-	6	3	3400	29918	
	95-96	157	978	2845	-	11	11	113	413	5049	35906	
	96-97	92	2114	3945	-	-	-	91	113	4612	34051	

टिप :- 1) सन 1994-95 ची माहिती पूर्ण सुधोरीत आहे.
2) सन 1995-96 व 1996-97 ची माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

आधार :- 1) कृषि आयुक्तालय, पुणे.
2) वार्षिक ऋतू व पिके अहवाल 1995-96 व 1996-97

1	2	3	4	5	6	7	8
तहसिल	वर्षे	सिंचन विहिरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरींवर डिव्हेल पंप	बासविलेले विजेचे पंप	वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरींची संख्या	
1 वर्धा	1994-95	4023	102	2035	-	-	
	1995-96	3950	67	2206	670	-	
	1996-97	3359	22	2200	675	2639	
2 सेलु	1994-95	761	-	2276	246	572	
	1995-96	2761	47	5965	246	350	
	1996-97	2644	15	2407	237	2644	
3 समुद्रपुर	1994-95	2444	458	649	891	787	
	1995-96	1455	540	3305	891	775	
	1996-97	1455	485	1692	891	2538	
4 हिंगणघाट	1994-95	2777	155	2511	1064	1232	
	1995-96	2998	121	4843	1145	1234	
	1996-97	3279	127	2776	1479	384	
5 देवळी	1994-95	2825	22	2582	521	1033	
	1995-96	2625	32	4108	407	1033	
	1996-97	2625	-	4108	407	-	
6 आर्वी	1994-95	3760	40	2360	520	1965	
	1995-96	3764	62	5413	520	1970	
	1996-97	3769	42	2370	520	1970	
7 आष्टी	1994-95	4301	17	4103	193	1252	
	1995-96	4301	21	3890	193	1252	
	1996-97	4310	26	4103	193	4103	
8 कांझा	1994-95	4195	10	1314	239	61	
	1995-96	2549	66	3548	240	61	
	1996-97	4196	32	1236	736	61	
जिल्हा	1994-95	24888	813	17830	(*)3674	(#)6902	
एकूण	1995-96	26409	946	39934	4312	6645	
	1996-97	25637	749	20892	5138	15337	

आधार 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे

2) जिल्हा ऋतु पीके अहवाल 95-96 व 96-97

3) महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, वर्धा

टिप: (*) दुरुस्ती मुळे, पाणी नसल्याने

सदर विहिरीची संख्या कमी झाली.

(#) अती वृष्टीमुळे विहिरी बुजुन

गेल्या कारणाने व दुरुस्तीमुळे

विहिरीची संख्या कमी झाली.

तल्ला क्र. ६ (ब)

तालुकावार कुपनलिका, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विद्युत पंपांची संख्या
जिल्हा वार्धा वर्ष 1996-97

अ. क्र.	तहसील	ग्रामवी कुपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युत पंपांची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत पंपांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	वार्धा	169	136	-	474	46
2	सेलु	53	44	-	320	25
3	समुद्रपुर	48	29	1	346	30
4	हिंमणघाट	58	54	1	333	40
5	देवळी	47	35	-	269	29
6	आर्वी	60	51	1	325	21
7	आष्टी	46	41	2	141	14
8	कारंजा	52	43	1	225	16
जिल्हा एकूण		533	433	6	2433	215

टिप : रकाना क्रमांक ६ व 7 ची आकडेवारी संचित आहे.

आधार : उपअभियंता (यांत्रिकी) भुजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, वार्धा.

तक्ता क्र. 3.7
लघुघाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा - वर्धा

वर्ष : - 1997-98

अ. क्र.	तहसील	उपयोगात नसलेली कामे (संख्या)				उपयोगात असलेली कामे (संख्या)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	साजगी/सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	साजगी/सहकार	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	-	-	-	-	-	1	1	2
2	सेलु	-	-	-	-	-	1	2	4
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-	1	1
4	हिंगणघाट	-	-	-	-	-	1	-	1
5	देवळी	-	-	1	-	-	-	-	-
6	आर्वी	-	-	-	-	-	10	1	11
7	आष्टी	-	-	-	-	-	3	-	3
8	कांसा	-	-	-	-	-	2	2	4
जिल्हा एकूण		-	-	1	-	-	19	7	26

पुढे चालु ...

तक्ता क्र. 3.7 पुढे चालू

लघुपाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा - वर्धा

वर्ष :- 1997-98

अ. क्र.	तहसील	वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)				ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र (हेक्टर)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	वर्धा	-	278	1	274	-	171	1	172
2	सेलु	-	1556	2	1558	-	367	2	369
3	समुद्रपूर	-	-	1	1	-	-	1	1
4	हिंगणघाट	-	342	7	342	-	111	-	111
5	देवळी	-	-	1	1	-	-	-	-
6	आर्वी	-	6574	1	6575	-	3996	1	3997
7	आष्टी	-	1180	-	1180	-	782	-	782
8	कारंजा	-	1052	2	1054	-	522	27	524
जिल्हा एकूण		-	10977	8	10985	-	5949	7	5956

- आधार :**
- 1) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, वर्धा.
 - 2) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, वर्धा.
 - 3) जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, वर्धा.

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : वर्धा

30 जून 1998 अखेरची

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प	
1	2	1)	2)	
		1)	3)	
1	प्रकल्पाचे नांव	बोर प्रकल्प, बोरी,	धाम प्रकल्प, महाकाळी	पंचधारा प्रकल्प, रिधोरा
2	प्रकल्पाचे स्थान	ता. सेलु	ता. आर्वी	ता. सेलु
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1965	1986	1976
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	-	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखांत	371.91	5373.00	101.87
4	धरण			
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	मो 36.27	32.05	18.15
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	ठे 36.27	32.05	18.15
5	कालवा			
	अ) एकूण लांबी (कि. मी.)	प्र 21.60	47.72	13.20
	ब) पूर्ण लांबी	क 21.60	47.72	13.20
6	कमाल क्षमता(द. ल. घ. मी)	ल्प 127.35	62.51	8.75
7	30.6.97 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द. ल. घ. मी.)	ना 27.74	41.58	3.76
8	एकूण लाभक्षेत्र	ही 35584	15782	2914
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	24055	10575	2262
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	13360	7090	1822
11	सध्या 96-97 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)			
	अ) बारमाही			
	ब) हंगामी	1448	778	177

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे.

जिल्हा : वर्धा

30 जून 1998 अखेरची

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प			
1	2	4	5	6	7
1	प्रकल्पाचे नांव	डोंगरगाव प्रकल्प,	मदना प्रकल्प,	पोथरा प्रकल्प,	लालनाला
2	प्रकल्पाचे स्थान	मदना	जुनवाडी	झुनका	प्रकल्प, कोरा
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	ता. आर्वी	ता. सेलु	ता. समुद्रपूर	ता. समुद्रपूर
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	1971-72	काम सुरु आहे.	काम पूर्ण झाले नाही	काम पूर्ण झाले नाही
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखांत	37.88	2056.48	4099.84	1905.00
4	धरण				
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	16.97	25.25	14.21	13.70
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	16.97	-	14.21	-
5	कालवा				
	अ) एकूण लांबी (कि. मी.)	7.00	21.70	उ. का. 37 डा. का. 31.64	8.00
	ब) पूर्ण लांबी	7.00	-	उ. का. 37 डा. का. 14	-
6	कमाल क्षमता(द. ल. घ. मी)	4.44	10.56	38.43	28.10
7	30.6.97 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द. ल. घ. मी.)	-	-	26.38	-
8	एकूण लाभक्षेत्र	1040	5177	6138	460
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	972	4068	4907	415
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	632	2543	4025	360
11	सध्या 95-96 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)				
	अ) बारमाही	-	काम सुरु आहे	-	-
	ब) हंगामी	99	काम सुरु आहे	741	-

टिप:- उ. का. = उजवा कालवा, डा. का. = डावा कालवा.

आधार :- श कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, वर्धा.

श कार्यकारी अभियंता, लहान पाटबंधारे विभाग, वर्धा.

तक्ता क्रमांक :- 3.9

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या.

जिल्हा:- वर्धा		वर्ष:- 1990-91				(क्षेत्रफळ- हेक्टरमध्ये)					
अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		संस्था धारण		एकूण धारण		पूर्णपणे ओलिताखालील	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	0.02 हेक्टरखालील	11	-	1	-	-	-	12	-	-	-
2	0.02 - 0.5 हेक्टर	2529	816	94	28	34	8	2657	852	75	25
3	0.5 - 1.0 -- "	15459	12573	289	229	51	40	16799	12842	202	146
4	1.0 - 2.0 -- "	44039	64266	1065	1565	85	123	45189	65954	380	465
5	2.0 - 3.0 -- "	25759	62113	771	1893	73	185	26603	64191	99	203
6	3.0 - 4.0 -- "	14670	50698	563	1944	52	184	15285	52826	871	2695
7	4.0 - 5.0 -- "	9334	43648	446	1985	38	170	10318	45803	15	34
8	5.0 - 7.5 -- "	12188	73815	523	3186	63	382	12769	77383	-	-
9	7.5 - 10.0 -- "	4675	39336	245	2100	44	378	4964	42314	2	17
10	10.0 - 20.0 -- "	3344	42715	224	2955	52	692	3620	46362	3	12
11	20.0 हेक्टर पेक्षा जास्त	239	6224	18	504	35	1412	292	8140	8	35
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		132742	396704	4239	16389	527	3574	137508	416667	1655	3632

तक्ता क्रमांक 3.9 पुढे सुरु ...

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित

जिल्हा:- वर्धा		धारण जमिनीची संख्या.					(क्षेत्रफळ- हेक्टरमध्ये)				
अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	पूर्णपणे जिरीत धारण संख्या	जिरीत क्षेत्रफळ	अंशतः ओलिताखाली धारण संख्या	एकूण क्षेत्रफळ	ओलिताखालील क्षेत्र	ओलिताखालील क्षेत्र	निव्वळ ओलिताखालील क्षेत्र	संपूर्ण मालकीचे व कसलेले संख्या	क्षेत्रफळ	
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1	0.02 हेक्टरखालील	-	-	-	-	-	-	-	12	-	
2	0.02 - 0.05 हेक्टर	2283	698	78	27	15	153	40	2657	852	
3	0.05 - 1.0 -- "	14465	11130	792	626	317	994	463	15781	12823	
4	1.0 - 2.0 -- "	39447	54152	4716	6888	2807	5096	3272	45146	65889	
5	2.0 - 3.0 -- "	22472	50025	3724	8714	2333	3823	3036	26580	64137	
6	3.0 - 4.0 -- "	11701	36456	2594	8475	2260	3465	4956	15240	52665	
7	4.0 - 5.0 -- "	7814	30749	2426	10021	3588	2441	3622	10312	45774	
8	5.0 - 7.5 -- "	9434	49971	3264	18208	4894	3264	4894	12722	77094	
9	7.5 - 10.0 -- "	3593	26039	1360	10633	2657	1362	2674	4938	42111	
10	10.0 - 20.0 -- "	2463	25815	1144	12490	2531	1147	2543	3569	45563	
11	20.0 हेक्टर पेक्षा जास्त	194	3675	89	1909	231	97	266	292	8140	
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		113846	288708	20187	77991	22133	21842	25765	137249	415053	

तक्ता क्रमांक -3.9 पुढे सुरु...

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या,

जिल्हा:- वर्धा

वर्ष:- 1990-91

(क्षेत्रफळ- हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	संपूर्ण भाडेपट्टीचे धारण		संपूर्ण इतरांमार्फत कसलेले धारण		अंशतः मालकीचे/इतरांमार्फत कसलेले धारण		अंशतः भाडेपट्टीचे आणि कसलेले धारण		
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	मालकीचे क्षेत्रफळ	भाडेपट्टीचे क्षेत्रफळ	इतरांमार्फत कसलेले क्षेत्र	एकूण क्षेत्रफळ
1	2	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	0.02 हेक्टरखालील	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	0.02 - 0.05 हेक्टर	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	0.05 - 1.0	12	9	3	3	3	2	-	-	2
4	1.0 - 2.0	13	20	11	14	19	20	7	4	31
5	2.0 - 3.0	-	-	3	8	20	26	3	17	46
6	3.0 - 4.0	3	11	6	20	36	70	23	37	130
7	4.0 - 5.0	-	-	-	-	6	18	10	1	29
8	5.0 - 7.5	3	18	6	38	38	127	39	67	233
9	7.5 - 10.0	4	31	-	-	22	117	53	2	172
10	10.0 - 20.0	-	-	-	-	61	470	162	167	799
11	20.0 हेक्टर पेक्षा जास्त	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		35	89	29	83	195	850	297	295	1442

आधार :- महा. शासनाच्या कृषि विभागाने 1990-91 मध्ये घेतलेल्या कृषि गणनेतील सांख्यिकी तक्ते

कृषिविषयक अंजारे - कृषि गणना

जिल्हा : वर्धा

वर्ष : 1992

अ. क्र.	तहसील	नांगरांची संख्या		बैलगां-इया संख्या	ऊसाचे चरक		ओलीतासाठी		ट्रक्टर संख्या	तेलघाणी	
		लाक-डी	लोखंडी		शक्ति-वर चालणारे	बैल म-दतीने चालणारे	तेला-वर चालणारे	विद्युत पंप		विद्यु-त शक्तिवर चालणारी	इतर शक्ति-वर चालणारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	3721	2325	5389	4	-	42	3924	71	-	-
2	सेलु	3831	2632	3326	-	4	236	4323	46	-	-
3	संमुद्रपूर	7634	1640	5549	-	-	172	1576	50	-	-
4	हिंगणघाट	4958	2117	5476	-	6	178	2234	25	-	-
5	देवळी	3923	2031	3563	1	-	51	1947	15	-	-
6	आर्वी	3861	2334	3870	2	31	91	2207	21	-	-
7	आण्टी	2611	1411	1251	-	-	-	1291	18	-	-
8	कांसां	3300	1854	4223	-	-	-	-	60	-	-
जिल्हा एकूण		33894	16394	33647	7	41	770	17502	312	-	-

आधार : पशुसंवर्धन संचालनालय, पुणे. [पशुगणना 1992]

दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती

जिल्हा : वर्धा

वर्ष : 1997-98

अ. क्र.	तहसील	बा				ब					
		(अ) दुष्काळ		व		ट		चा		ई	
		एकूण गावे संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे संख्या	जमीन महसूल पूर्ण वा निलंबन दिलेली गावे संख्या	अंदाजित हानी पिक न येणे	पशुधन मालमत्ता हानी	मदतीची घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलेला खर्च रुपये	शेत जमिन अधिनियम खाली दिलेली तराई रुपये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	163									
2	भेलु	172									
3	समुद्रपूर	222									
4	हिंगणघाट	187									
5	वेवळी	150									
6	अर्वी	220									
7	अरुटी	154									
8	कारंजा	121									
जिल्हा एकूण		1379									

निरंक

तत्का क्रमांक : 3.11 पुढे सुरु ..

दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती

जिल्हा : वर्धा

वर्ष : 1997-98

अ. तहसील	बा				ब						
	(क) पू				र						
एकूण गावे संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त लोक संख्या	जमिन महसुल पूर्ण निलंबन दिलेली गावे संख्या	अंदाजित हानी रू. पिक पशुधन मालमत्ता इ.	मदतीची हाती घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलेला खर्च रुपये	शेत जमिन अधिनियमाखाली दिलेली तगाई रुपये			
1	2	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
1 वर्धा	153	}									
2 सेलु	172										
3 समुद्रपूर	222										
4 हिंगणघाट	187										
5 देवळी	150										
6 आर्वी	220										
7 आष्टी	154										
8 कांजा	121										
जिल्हा एकूण	1379										

आधार : मा. जिल्हाधिकारी (महसूल शाखा), वर्धा.

टंचाईच्या पूर्वेतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती
जिल्हा : वर्धा वर्ष : 1997-98

अ. क्र.	तहसील	मंडळाचे नांव	मंडळातील गावांची संख्या	ग्रस्त गावांची संख्या
1	2	3	4	5
1	वर्धा	वर्धा, आंजी, वायफड, सेवाग्राम, वायगांव (5)	153	-
2	सेलु	सेलु, सिंदी, हिंगणी झडसी (4)	172	-
3	समुद्रपुर	समुद्रपुर, गिरड, मांडगांव, काढळी, नंदोरी, कारा (6)	222	-
4	हिंगणघाट	हिंगणघाट, अल्लीपूर, वडनेर, कानगांव, सावली(बा), पोहणा (6)	187	-
5	देवळी	देवळी, पुलगांव, मिडी, गिरोली, (4)	150	-
6	आर्वी	आर्वी, रोहणा, वाढोणा, सरांगणा, (4)	220	-
7	आष्टी	आष्टी, साहूर, (2)	154	-
8	कारंजा	कारंजा, सारवाडी, कन्नमवार ग्राम (3)	121	-
जिल्हा एकूण		34	1379	-

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

तबता क्रमांक - 4.1

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा: वर्धा

अ. क्र.	तहसील	विदेशी/संकरित-गाई व बैल				एकूण (3 ते 6)
		अडीच वर्षावरील बैल				
		केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वळ	पैदाशी व कामाकरिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा करिता उप- योगात आणलेले बैल	पैदाशीसाठी अथवा कामा- साठी उपयो- गात न आणलेले बैल	
1	2	3	4	5	6	7
1	वर्धा	36	39	373	21	469
2	सेलु	65	130	562	44	801
3	समुद्रपुर	9	73	341	43	466
4	हिंगणघाट	15	24	99	16	154
5	देवळी	49	35	252	23	359
6	आर्वी	21	46	466	23	556
7	आष्टी	2	5	62	18	87
8	कांजा	31	67	461	27	586
जिल्हा एकूण		228	419	2616	215	3478

पुढे चालु

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालु

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा व वर्धा

अ. क्र.	तहसील	विदेशी / संकरित गाई व बैल					
		अडीच वर्षावरील गाई					
		दुभंत्या	एकदाही न व्यायलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गाई	विदेशी/संकरित अडीच वर्षापर्यंत	एकूण विदेशी संकरित गाई व बैल
1	2	8	9	10	11	12	13
1	वर्धा	2590	2135	1608	6333	2416	9218
2	सेलु	2079	1512	1239	4830	2020	7651
3	समुद्रपुर	535	567	403	1507	872	2845
4	हिंगणघाट	520	470	312	1302	656	2112
5	देवळी	842	645	580	2067	816	3242
6	आर्वी	947	854	596	2397	1094	4047
7	आष्टी	129	140	101	370	173	630
8	कांसा	1036	713	696	2445	1156	4187
जिल्हा एकूण		8678	7036	5535	21251	9203	33932

पुढे चालु ..

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा व वर्धा

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल					तीन वर्षावरील गाई	
		तीन वर्षावरील बैल			इतर बैल	एकूण 3 वर्षावरील बैल (14+15+16+17)	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या गाई
1	2	14	15	16				
1	वर्धा	95	61	17088	237	17481	5858	12968
2	सेलु	137	180	15772	110	16199	5976	7820
3	समुद्रपुर	276	303	24197	638	25414	6222	12888
4	हिंगणघाट	72	66	23846	709	24693	7930	15531
5	देवळी	297	149	13910	403	14759	4370	12134
6	आर्वी	318	306	13054	295	13973	5390	13276
7	आष्टी	101	32	6602	219	6954	4287	8271
8	कारंजा	251	268	11718	317	12554	5578	11076
जिल्हा एकूण		1547	1365	126187	2928	132027	45611	93964

पुढे चालू..

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा व वर्धा

अ. क्र.	तहसील	देशी-गाई व बैल				
		३ वर्षांवरील गाई इतर	एकूण गाई	तीन वर्ष व त्यासालील देशी वासरे	एकूण देशी गाई व बैल (18+22+23)	विदेशी / संकरीत व देशी एकूण गाई व बैल (13+14)
1	2	21	22	23	24	25
1	वर्धा	196	19022	14557	51060	60278
2	सेलु	90	13886	11524	41609	49280
3	समुद्रपुर	164	19274	18036	62774	65619
4	हिंगणघाट	87	23548	19949	68190	70302
5	देवळी	245	16749	13288	44796	48088
6	आर्वी	100	18766	13826	46565	50612
7	आष्टी	147	12705	8659	28318	28948
8	कांजा	4	16658	12729	41941	46128
जिल्हा एकूण		1033	140608	112818	385253	419185

पुढे चालू...

... 60 ...

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा व वर्धा

अ. क्र.	तहसील	म्हशी व शे						
		तीन वर्षावरील शे					२ वर्षावरील म्हशी	
		केवळ पैदाशी साठी ठेवलेले	पैदाशी साठी व कामासाठी ठेवलेले	केवळ कामासाठी ठेवलेले	इतर	एकूण शे	दुभत्या	आटलेल्या व न व्याघ्रलेल्या
1	2	26	27	28	29	30	31	32
1	वर्धा	157	12	34	18	221	2568	3103
2	सेलु	143	15	60	10	228	1601	1433
3	समुद्रपुर	94	31	20	25	170	1291	1866
4	हिंगणघाट	151	16	4	20	191	2744	3381
5	देवळी	85	15	12	15	127	1214	1468
6	आर्वी	191	33	39	14	277	2914	3113
7	आष्टी	109	4	6	5	124	3147	1457
8	कांझा	278	7	4	33	322	2832	3540
जिल्हा एकूण		1208	133	179	140	1660	18311	19416

पुढे चालू...

... 61 ...

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालु

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	महशी व रेडे			एकूण महशी व रेडे	एकूण गोजातीय
		३ वर्षांवरील महशी इतर	एकूण महशी	रेडे ३ वर्षे व त्याखालील		
1	2	33	34	35	36	37
1	वर्धा	48	5719	3287	9227	69505
2	सेलु	27	3116	2255	5599	54859
3	समुद्रपुर	34	3191	2238	5599	71218
4	हिंगणघाट	9	6134	3884	10209	80511
5	देवळी	51	2733	1529	4389	52427
6	आर्वी	25	6052	3639	9968	60580
7	आष्टी	15	2819	1678	4621	33569
8	कारंज	28	6400	3482	10204	56332
जिल्हा एकूण		287	36164	21992	59816	479001

पुढे चालु...

...62...

तबता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेत)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	मेंढया	बक-या	घोडे व शिंगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन	एकूण कोंबडया	एकूण कुक्कुट पक्षी
1	2	38	39	40	41	42	43	44
1	वर्धा	643	29653	99	1347	101247	36456	36842
2	सेलु	98	24256	51	747	80011	33279	33341
3	समुद्रपुर	2326	25074	331	836	99785	32016	32194
4	हिंगणघाट	181	31062	39	953	112746	37744	37751
5	देवळी	426	22624	68	1024	76569	27115	27126
6	आर्वी	2261	21784	16	681	85322	26364	26701
7	आष्टी	1756	10451	42	655	46473	11262	11317
8	कारंजा	38	13619	17	291	70297	13796	13885
जिल्हा एकूण		7729	178523	663	6534	672450	218032	219157

आधार : पशुगणना 1992

तत्ता क्रमांक : 4.2

जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या : 1997 - 98

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार								
		पशुवैद्यकीय सर्व चिकित्सालये	पशुवैद्यकीय दवाखाने	पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्रे	पशुरोग अन्वेषण केंद्रे/प्रयोगशाळा	फिरते पशुरोग नियंत्रण पथके	फिरते पशुवैद्यकीय दवाखाने	दवाखाने	पथके	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वर्धा	1	-	4	7	-	-	1	-	-
2	सेलु	-	-	3	3	-	-	-	-	-
3	समुद्रपुर	-	-	3	9	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	-	-	4	11	-	-	-	-	-
5	देवळी	-	-	3	8	-	-	-	-	-
6	आर्वी	-	-	3	5	-	-	-	-	-
7	आष्टी	-	-	2	4	-	-	-	-	-
8	कांझा	-	-	3	3	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		1	-	25	50	-	-	1	-	-

पुढे चालु

तत्ता क्रमांक : 4.2 पुढे चालु

जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या । 1997 - 98

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार										
		कृत्रिम रक्तन प्रशिक्षण केंद्रे	विभागीय कृत्रिम रक्तन केंद्रे	जिल्हा कृत्रिम रक्तन केंद्रे	आधार भूत ग्राम केंद्रे	कृत्रिम जिल्हा परिषद दाक डील	रक्तन आधार भूत ग्राम केंद्रे	विभागीय केंद्रे	पशुपे दास केंद्रे	सधन कुक्कुट ट वि कास गट	मेष पैदास केंद्रे	शेळी पैदास केंद्रे
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	वर्धा	-	-	1	-	11	1	1	-	-	-	-
2	सेलु	-	-	-	-	6	-	7	-	-	-	-
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	11	-	1	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-
5	देवबी	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-
6	अर्वा	-	-	-	2	8	9	-	-	-	-	-
7	आष्टी	-	-	-	-	6	1	-	-	-	-	-
8	कारंजा	-	-	-	-	7	1	6	1	-	-	-
जिल्हा एकूण		-	-	1	2	75	12	15	1	-	-	-

आधार : पशुसंवर्धन उपसंचालक, वर्धा.

तक्ता क्रमांक 4.3

रोगांच्या प्रकारानुसार पशूंच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष (1997-98)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	संसर्गजन्य व बांडगुळजन्य रोग	लाक्षण	मृत्यू
1	2	3	4
1	एकूण पशूधनाची मृत्यू संख्या गाई, म्हशी व बैल अ) घटसर्प ब) लाळ्या (पायलाग) क) फ-या ड) फासी इ) सरा फ) देवी ग) इतर एकूण :-	11 33 100 0 0 0 0 0 144	11 0 74 0 0 0 0 85
2	मेंढया व बक-या अ) फ-या ब) न्युमोनिया क) लाळ्या (पायलाग) ड) देवी इ) इतर एकूण :-	0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0
3	कोंबडया अ) राणीसेत (मानमोडी) ब) देवी क) बुळकांडी ड) इतर एकूण :-	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन उप संचालक, वर्धा.

तबला क्रमांक 4.3 (अ)

विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष (1997-98)

जिल्हा व र्धा

अ. क्र.	तहसील	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खर्चीकरण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा अंतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या		लस टोचलेल्या जनावरांची संख्या
					एकूण वासरे	स्तंभ-6 पैकी संकरित वासरांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	70305	2498	3730	1263	1164	133799
2	सेलु	39914	1972	3753	1210	923	83319
3	समुद्रपुर	37870	2525	2093	637	547	74339
4	हिंमणघाट	53101	2807	2842	719	598	73693
5	देवळी	38396	1858	1416	477	440	48943
6	अर्वा	51110	3032	2673	868	686	108462
7	अन्टी	30627	1096	669	221	151	29293
8	कांदा	26748	1806	2391	943	841	78289
	जिल्हा एकूण	348071	17594	19567	6338	5350	630637

अधार 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उप संचालक, वर्धा

2) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जि. प. वर्धा

तक्ता क्रमांक 4.4

मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या यशुंची संख्या(1997-98)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	पशुवध गृहांची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे (संख्या)						
			गायी व बैल	म्हशी व छे	मेंढ्या	शेळ्या/ बक्या	डुकरे	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	1	-	-	-	9353	-	-	9353
2	सेलु	1	-	-	-	1332	24	-	1356
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	1	-	-	-	2824	-	-	2824
5	देवळी	2	-	-	-	82	-	-	82
6	आर्वी	1	-	-	2	412	-	-	414
7	आष्टी	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कारंजा	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		6	-	-	2	14003	24	-	14029

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, वर्धा

तबता क्रमांक 4.5

जिल्ह्यातील वनक्षेत्र वर्ष (1997-98)

जिल्हा :- वर्धा

(वनक्षेत्र चौ. कि. मी.)

अ. क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	महसूल विभाग	-	-	28	28
2	वन विभाग	527	330	153	1010
	जिल्हा एकूण	527	330	181	1038

टिप :- स्तंभ क्र. २ मधील वन विभागासोबत राखीव क्षेत्रात

महाराष्ट्र वनविकास महामंडळाकडे हस्तांतरित केलेल्या

वनक्षेत्राचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

आधार :- मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

तक्ता क्रमांक 4.6

जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादने वर्ष (1997-98)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	वन उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री केलेले उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) (रु. हजारांत)
1	2	3	4	5
1	हमारती लाकूड (हजार घमी)	9.53	9.53	105868
2	जळाऊ लाकूड (हजार घमी)	38.44	38.44	9175
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	-	-	-
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (संख्या)			33
	ब) गवत इत्यादि (क्विंटल)			42
	क) विडी पाने (स्टॅ. बॅग)			9057
	ड) डिक (क्विंटल)			30
5	इतर			
	1. आपटा पाने			
	2. मोहाची फुले (क्विं.)			
	3. साणी व सनिजे			
	4. हिरडा (क्विंटल)			
	5. आंबा			
	6. रोशा			
	7. लाख (क्विंटल)			
	8. इतर			
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)			1639
				10801
	जिल्हा एकूण किंमत (1+2+3+6)			125844

टिप:- हमारती लाकडांमध्ये साग व सागफाट्यांचा समावेश आहे.
आधारा- विभागीय वन अधिकारी वर्धा

तक्ता क्रमांक 4.7

जिल्ह्यातील भूजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष (1997-98)

जिल्हा व वर्धा

अ. क्र.	तहसील	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र) (हेक्टर)	मत्स्यव्यवसायासाठी आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मै. टन)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रुपये लाखांत)	मत्स्य व्यवसायासाठी परलेले मत्स्यबीज लाखांत)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	36	121	121	560	112	8.15
2	सेलु	37	1027	1027	790	150	10.82
3	समुद्रपुर	90	954	954	360	76	11.33
4	हिंगणघाट	42	44	44	46	10	0.98
5	देवळी	46	42	42	48	9	8.85
6	आर्वी	90	898	898	985	197	18.90
7	आष्टी	79	78	78	80	16	8.85
8	कांझा	40	180	180	190	38	8.34
जिल्हा एकूण		460	3344	3344	3059	608	76.22

आधार : जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, वर्धा

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	संकेतांक	संख्या			स्तंभ-6मधील कामगार		
			नोंदणी झालेले कारखाने	बंद कारखाने	प्रपत्रे पाठविणारे चालू कारखाने	एकूण	पुरुष	स्त्री
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	शेतमाल प्रक्रिया	009	2	0	0	0	0	0
2	दुग्ध निर्मित पदार्थ	201	2	0	2	204	192	12
3	फळे, पालेभाज्या सांठविणे	202	1	0	1	41	38	3
4	धान्य गिरणी उत्पादने	204	5	0	5	39	35	4
5	साखर उत्पादन व शुद्धीकरण उत्पादने	206	1	0	1	724	724	-
6	इतर खाद्य तेल, चरबी, राईचे तेल, भुईमुगाचे तेल, तीळ तेल	211	9	0	6	76	76	0
7	बर्फ तयार करणे	216	2	0	1	19	16	3
8	पशुपक्षांच्या खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	217	1	0	1	5	6	0
9	कापसाची सरकी काढणे, स्वच्छ करणे व त्याच्या गासड्या बांधणे.	230	42	4	28	2952	1956	996
10	सुतकातणे (मिल व्यतीरीक)	231	1	0	1	515	511	4
11	सुती कापडाचे गिरण्यांत सुत काढणे, विल्णे, पाखडणे, सफाई करणे, प्ररिक्करण करणे.	234	9	0	9	71	71	0
12	सुती कापडाची छपाई, खाऊ, विसंजन	235	6	0	5	2895	2889	6
13	पंत्रभागात सुती कापड विणणे इत्यादी	236	1	0	0	0	0	0
14	कृत्रिम धाग्यांचे विणकाम, सफाई काम व प्रक्रिया	247	4	0	4	1013	1013	0
15	लाकडापासून फळ्या बनविणे.	270	39	1	33	103	103	0

घुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 5.1 पुढे चालु

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1997)

जिल्हा :- वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	संकेतांक	संख्या			स्तंभ-०१मधील कामगार		
			नोंदणी झालेले कारखाने	बंद कारखाने	प्रपत्रे पाठविणारे चालू कारखाने	एकूण	पुरुष	स्त्री
1	2	3	4	5	6	7	8	9
16	लाकूड चिरणे (प्लायवूड शिवाय)	271	1	0	1	27	27	0
17	फलक, कागद, पृष्ठ आणि वृत्तपत्रे कागद तयार करणे	280	1	0	1	19	19	0
18	कागद व पृष्ठे यापासून डबे व पेट्या	281	2	0	2	55	55	0
19	कागद व पेपर बोर्डाच्या वस्तु व पल्प पासूनची उत्पादने	282	1	0	1	5	1	4
20	रबरी प्लास्टीक ची पादत्राणे बनविणे	291	1	0	1	52	12	40
21	पोर्टशियम व नायट्रे झोन्स रासायनिक करण्याचे उद्योग	300	2	0	2	42	42	0
22	खते व क्लिकनाशके	301	1	0	1	222	222	0
23	स्फोटक पदार्थांचे उत्पादन	303	2	0	2	472	471	1
24	प्लास्टिक उत्पादन तयार करणे	313	2	0	2	24	24	0
25	इतर कोळशाचे उत्पादन	319	1	1	0	0	0	0
26	बांधकामासाठी चिककन माती व त्रिटांचे उत्पादन	320	1	0	1	25	25	0
27	अधातु खनीज पदार्थांचे उत्पादन	329	4	0	4	56	56	0
28	प्राथमिक स्वरूपाच्या लोखंड व प्रोलादाचे उत्पादन	330	2	0	2	912	908	4

पुढे चालु...

तक्ता क्रमांक 5.1 पुढे चालू

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1997)

जिल्हा व धा

अ. क्र.	उद्योग गट	संकेतांक	संख्या			स्तंभ-6 मधील कामगार		
			नोंदणी झालेले कारखाने	बंद कारखाने	प्रपत्रे पाठविणारे घालू कारखाने	एकूण	पुरुष	स्त्री
1	2	3	4	5	6	7	8	9
29	लोखंड पोलाद तापविणे व वितळविणे	331	2	2	0	0	0	0
30	धातुला गिलावा करणे [पालीश कल्हदीमेटल कोटींग ट्रीटमेंट	345	1	0	1	5	5	0
31	अन्न, वस्त्र उपयोगासाठी लागणारी यंत्रसामुग्री, औद्योगिक यंत्र सामुग्री	353	1	0	1	10	10	0
32	सायकली, सायकल रिक्शा व त्यांचे भाग तयार करणे	376	1	0	1	8	8	0
33	जड मोटार, ट्रक दुरुस्ती	398	5	0	5	315	309	6
34	घरगुती वापरासाठी विजेचे वितरण [औद्योगिक, व्यापार व इतर]	401	0	0	0	0	0	0
35	गॅस निर्माण व वितरण	410	1	0	1	14	14	0
36	पाणी पुरवठा [उदा. संकलन, शुद्धीकरण व वितरण]	420	1	0	0	0	0	0
38	पेट्रोल पंप	682	13	0	11	63	63	0
जिल्हा एकूण			171	8	137	10984	9901	1083

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 5.1 पुढे चालू

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1997)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	उद्योग वट	संकेतांक	काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (सजारात)	संख्या	
				प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	स्तंभ ii मधील कारखान्यातील कामगार
1	2	3	10	11	12
1	शेतमाल प्रक्रिया	009	0	2	101
2	दुग्ध निर्मित पदार्थ	201	67	0	0
3	फळे, पालेभाज्या साठविणे	202	12	0	0
4	धान्य गिरणी उत्पादने	204	8	0	0
5	साखर उत्पादन व शुद्धीकरण उत्पादने	206	137	0	0
6	इतर साध तेल, चरबी, राईचे तेल, मुईमुगाचे तेल, तीळ तेल	211	15	3	74
7	बर्फ तयार करणे	216	7	1	7
8	पशुपक्षांच्या साध पदार्थांचे उत्पादन	217	2	0	0
9	कापसाची सरकी काढणे, स्वच्छ करणे व त्याच्या गासड्या बांधणे.	230	608	10	554
10	सुत कातणे (मिल वयतीरिक्ता)	231	183	0	0
11	सुती कापडाचे गिरण्यांत सुत काढणे, विकणे, पासडणे, सफाई करणे, प्ररडिकरण करणे.	234	21	0	0
12	सुती कापडाची छपाई, खाई, विंजन	235	992	1	51
13	यंत्रभागात सुती कापड विणणे इत्यादी	236	0	1	30
14	कृत्रिम धाग्याचे विणकाम, सफाई काम व प्रक्रिया	247	352	0	0
15	लाकडापासून फळ्या बनविणे.	270	26	5	13

तबता क्रमांक 5.1 पुढे चालू

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1997)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	संकेतांक	काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	संख्या	
				प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	स्तंभ 11 मधील कारखान्यातील कामगार
1	2	3	10	11	12
16	लाकूड चिरणे (प्लायवूड शिवाय)	271	8	0	0
17	फलक, कागद, पृष्ठ आणि वृत्तपत्रे, कागद तयार करणे	280	5	0	0
18	कागद व पुर्ठे यापासून डबे व पेट्या	281	16	0	0
19	कागद व पेपर बोर्डाच्या वस्तु व पल्प पासूनची उत्पादने	282	1	0	0
20	रेबरी प्लास्टीक ची पादत्राणे बनविणे	291	16	0	0
21	पोटॅशियम व नायट्रेट्स सोनस रासायनिक करण्याचे उद्योग	300	9	0	0
22	सते व किटकनाशके	301	74	0	0
23	स्फोटक पदार्थांचे उत्पादन	308	142	0	0
24	प्लास्टिक उत्पादन तयार करणे	313	7	0	0
25	इतर कोळशाचे उत्पादन	319	0	0	0
26	बांधकामासाठी चिकन माती व विटांचे उत्पादन	320	8	0	0
27	अधातु खनीज पदार्थांचे उत्पादन	329	15	0	0
28	प्राथमिक स्वरूपाच्या लोखंड व पोलादाचे उत्पादन	330	329	0	0

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 5.1 पुढे चालू

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1997)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	संकेतांक	काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	संख्या	
				प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	स्तंभ 11 मधील कारखान्यातील कामगार
1	2	3	10	11	12
29	लोखंड पोलाद तापविणे व वितळविणे	331	0	0	0
30	धातुला गिलावा करणे (पोलीश कल्हडीमेटल कोटींग ट्रीटमेंट)	345	1	0	0
31	अन्न, वस्त्र उपयोगासाठी लागणारी यंत्रसामुगी, औद्योगिक यंत्र सामुगी	353	3	0	0
32	सायकली, सायकल रिक्शा व त्यांचे भाग तयार करणे	376	2	0	0
33	जड मोटार, ट्रक दुरुस्ती	398	101	0	0
34	घरगुती वापरासाठी विजेचे वितरण (औद्योगिक व्यापार व इतर)	401	0	0	0
35	गॅस निर्माण व वितरण	410	4	0	0
36	पाणी पुरवठा (उदा. संकलन, शुध्दीकरण व वितरण)	420	0	1	6
37	पेट्रोल पंप	682	22	2	11
जिल्हा एकूण		-	3194	26	847

आधार :- संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1997

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	10 कामगारां- पेक्षा कमी		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 ते 499 कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	00 कृषि, वने, मत्स्य, साण	0	0	0	0	1	30	1	71	0	0
2	15 इतर अधातू साणी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	20 साद्यपदार्थांचे उत्पादन	4	25	1	14	2	88	0	0	1	157
4	21 वनस्पती तूप, तेल, उत्पा.	5	27	4	54	2	50	1	51	0	0
5	22 पेय, तंबाखू व तंबाखू-पासूनचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	23 सुती कापडाचे उत्पादन	10	77	1	18	13	501	16	1068	11	1693
7	24 लोकर, रेशीम, कृत्रिम तंतूचे कापडाचे उत्पा.	0	0	1	17	0	0	0	0	2	354
8	25 ताग व मेस्ता कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	26 कापडाच्या वस्तूचे उत्पा.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	27 तयार लाकूड व लाकूड-डाच्या वस्तूचे उत्पादन	38	116	0	0	1	27	0	0	0	0
11	28 कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पा., प्रकाशन व तत्संबंधीचे उत्पादन	1	5	2	36	1	38	0	0	0	0
12	29 चामडी आणि केसाळे का-तड्यांच्या वस्तूचे उत्पा.	0	0	0	0	0	0	1	52	0	0
13	30 रबर, प्लॅस्टिक, पेट्रोलियम कोळसा पदार्थांचे उत्पा.	0	0	1	12	1	30	0	0	3	694
14	31 रसायने व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन (पेट्रोलियम व कोळसा यांचे पदार्थ वगळता) उत्पा.	0	0	2	24	0	0	0	0	0	0
15	32 अधातू, स्निज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	4	56	1	25	0	0	0	0
16	33 मूलभूत व मिश्र धातूचे उत्पादन	0	0	0	0	1	39	0	0	0	0
17	34 धातूच्या वस्तू व सुटे भागाचे (यंत्र परिवहन सामुग्री वगळून) उत्पा.	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक 5.2 पुढे चालू

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1997

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	10 कामगारां- पेक्षा कमी		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 ते 499 कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
18	35 यंत्रसामुगी, तांत्रिक अव-जारे आणि सुटे भाग (विद्युत यंत्रसामुगी वगळून) उत्पादन	0	0	1	10	0	0	0	0	0	0
19	36 विद्युत यंत्रसामुगीच्या सुटे भागाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	37 परिवहन सामुगी व सुटे भागाचे उत्पादन	1	8	0	0	0	0	0	0	0	0
21	38 उत्पादन करणारे इतर उद्योग	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	39 जडयंत्र दुरुस्ती	0	0	1	15	2	92	1	61	1	147
23	40 वीज उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	41 वायू व वाफ	0	0	1	14	0	0	0	0	0	0
25	42 पाणी पुरवठा	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0
26	43 गोबर गैस निर्मिती व वितरण	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	61 घाऊक व्यापार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	64 दलाल	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	68 किरकोळ व्यापार	13	74	0	0	0	0	0	0	0	0
30	70 जमिनीवरील वाहतूक	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	74 भांडार व गोदाम	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	91 साफसफाई सेवा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	96 व्यक्तिगत सेवा व इतर सेवा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	97 दुरुस्ती सेवा (किरकोळ)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		74	343	19	270	25	920	20	1305	18	3045

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 5.2 पुढे चालु

चालु कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1997

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व संकेतांक	500 ते 999 कामगार		1000 ते 4999 कामगार		5000 व हून अधिक		ए	कु	पा
		अ	ब	अ	ब	अ	ब			
1	2	18	14	15	16	17	18	19	20	
1	00 कृषि, वन, मत्स्य, साण	0	0	0	0	0	0	2		101
2	15 इतर अधातू साणी	0	0	0	0	0	0	0		0
3	20 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	1	724	0	0	0	0	9		1008
4	21 वनस्पती तूप, तेल उत्पा.	0	0	0	0	0	0	12		182
5	22 पेय, तंबाखू व तंबाखूपासूनचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0		0
6	23 सुती कापडाचे उत्पादन	2	1311	2	2400	0	0	55		7068
7	24 लोकर, रेशीम, कृत्रिम तंतूचे कापडाचे उत्पादन	1	642	0	0	0	0	4		1013
8	25 ताग व मेस्टा कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0		0
9	26 कापडाच्या वस्तूचे उत्पा.	0	0	0	0	0	0	0		0
10	27 तयार लाकूड व लाकडाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	39		143
11	28 कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पादन, प्रकाशन व तत्संबंधीचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	4		79
12	29 चामडी आणि केसाळ कातड्याच्या वस्तूचे उत्पा.	0	0	0	0	0	0	1		52
13	30 रबर, प्लॅस्टिक, पेट्रोलियम कोळसा पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	5		736
14	31 रासायने व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन (पेट्रोलियम व कोळसा यांचे पदार्थ वगळता) उत्पादन	0	0	0	0	0	0	2		24
15	32 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	5		81
16	33 मुलभूत व मिश्र धातूचे उत्पादन	1	873	0	0	0	0	2		912
17	34 धातूच्या वस्तू व सुटे भागांचे यंत्र परिवहन सामुग्री वगळून उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1		5

तक्ता क्रमांक 5.2 पुढे चालू

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1997

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व संकेतांक	500 ते 999 कामगार		1000 ते 4999 कामगार		5000 व हून अधिक		ए. क. ण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20
18	35 यंत्रसामुग्री, तांत्रिक अवजारे आणि सुटे भागां (विद्युत यंत्र सामुग्री वगळून) उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	10
19	36 विद्युत सामुग्रीच्या सुटे भागांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
20	37 परिवहन सामुग्री व सुटे भागांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	8
21	38 उत्पादन करणारे इतर उद्योग	0	0	0	0	0	0	0	0
22	39 जडयंत्र दुरुस्ती	0	0	0	0	0	0	5	315
23	40 वीज उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
24	41 वायू व वाफ	0	0	0	0	0	0	1	14
25	42 पाणी पुरवठा	0	0	0	0	0	0	1	6
26	43 गोबर गैस निर्मिती व वितरण	0	0	0	0	0	0	0	0
27	61 घाऊक व्यापार	0	0	0	0	0	0	0	0
28	64 दलाल	0	0	0	0	0	0	0	0
29	68 किरकोळ व्यापार	0	0	0	0	0	0	13	74
30	70 जमिनीवरील वाहतूक	0	0	0	0	0	0	0	0
31	74 भांडार व गोदाम	0	0	0	0	0	0	0	0
32	91 साफसफाई सेवा	0	0	0	0	0	0	0	0
33	96 व्यक्तीगत सेवा व इतर सेवा	0	0	0	0	0	0	0	0
34	97 दुरुस्ती सेवा (किरकोळ)	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		5	3550	2	2400	0	0	163	11831

टिप : अ) कारखान्यांची संख्या,
ब) कामगारांची संख्या.

आधार : संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय,

महाराष्ट्रशासन, मुंबई.

३१.
तक्ता क्रमांक ५.३

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष (१९९७)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		अनुलेखित		६० दिवसापेक्षा कमी दिवस		६१ ते १२० दिवस		१२१ ते १८० दिवस	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	०० कृषी, वने, मत्स्य उत्पादने	-	-	-	-	-	-	-	-
२	२० साध वस्तूंचे उत्पादन	-	-	१	७	१	३	-	-
३	२१ वनस्पती तूप, तेल साध वस्तूंचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	२	११
४	२२ तंबाखू/तंबाखूची उत्पादने	-	-	-	-	-	-	-	-
५	२३ कापड उत्पादने	-	-	१	६०	८	४७९	१४	११७४
६	२४ लोकरीपासून कापड उत्पा.	-	-	-	-	-	-	-	-
७	२५ तांग व इतर धागे निर्मिती (कापूस सोडून)	-	-	-	-	-	-	-	-
८	२६ तयार कपड्याचे उत्पादन (त्रिणकाम कापडासह)	-	-	-	-	-	-	-	-
९	२७ लाकडी वस्तूंचे फर्निचर	-	-	-	-	-	-	४	१०
१०	२८ कागद व कामदाच्या वस्तू	-	-	-	-	-	-	-	-
११	२९ कातड्यांच्या आणि केसाळ कातड्यांच्या सर्व वस्तूंचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-
१२	३० रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम, कोळसा इ. उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण (वर्ष 1937)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या						एकूण	
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300हूनअधिक दिवस		अ	ब
		अ	ब	अ	ब	अ	ब		
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	00 कृषी, वने, मत्स्य उत्पादने	-	-	-	-	-	-	-	-
2	20 साद्य वस्तूंचे उत्पादन	2	771	2	19	3	203	9	1003
3	21 वनस्पती तूप, तेल साद्य वस्तूंचे उत्पादन	4	65	-	-	2	25	8	101
4	22 तंबाखू/तंबाखूची उत्पादने	-	-	-	-	2	-	-	-
5	23 कापड उत्पादने	2	64	3	534	15	4142	43	6433
6	24 लोकरीपासून कापड उत्पा.	-	-	1	210	3	303	4	1013
7	25 ताग व इतर धागे निर्मिती (कापूस सोडून)	-	-	-	-	-	-	-	-
8	26 तयार कपड्यांचे उत्पादन (विणकाम कापडासह) पायमोजे वगैरे सोडून	-	-	-	-	-	-	-	-
9	27 लाकडी वस्तूंचे फर्निचर	9	28	14	71	7	21	34	130
10	28 कागद व कागदाच्या वस्तू मुद्रण प्रकाशन इ. उद्योग	-	-	3	41	1	38	4	79
11	29 कातड्यांच्या आणि केसाळ कातड्यांच्या सर्व वस्तूंचे उत्पादन	-	-	-	-	1	52	1	52
12	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम, कोळसा इ. उत्पादन	1	30	1	12	3	694	5	736

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण (वर्ष 1997)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या						एकूण	
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300हूनअधिक दिवस			
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
13	31 रसायने व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन (पेट्रोलियम व कोळशाचे पदार्थ वगळून)	-	-	1	12	1	12	2	24
14	32 अधातू सनिज पदार्थ	-	-	-	-	4	67	5	81
15	33 मुलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	-	-	1	39	1	873	2	912
16	34 धातूच्या वस्तू, सुटे भाग (यंत्र व परिवहन सामुग्री सोडून)	-	-	1	5	-	-	1	5
17	35 यंत्रसामुग्री/घांत्रिक अवजारे आणि सुटे भागाचे (विद्युत् सामुग्री वगळून उत्पादन)	-	-	-	-	1	10	1	10
18	36 विद्युत् यंत्रसामुग्री व साधने उपकरणे पुरवठा आणि सुटे भाग उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-
19	37 परिवहन सामुग्री व सुटे भाग	-	-	-	-	1	8	1	8
20	38 इतर उत्पादनांचे उद्योग	-	-	-	-	-	-	-	-
21	39 यंत्रसामुग्रीदुरुस्ती(अवजड)	-	-	1	15	4	300	5	315
22	40 वीज उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-
23	41 घरगुती गॅस वितरण	-	-	-	-	1	14	1	14

पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष (1997)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या								
		अनुल्लसित		90 दिवस/पेक्षा कमी दिवस		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस		
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
24	42 जलदाय व्यवस्था	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	43 गोबर गॅस निर्मिती	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	61 धाऊक व्यापार	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	64 दलाल	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	68 किरकोळ व्यापार	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	70 जमिनीवरील वाहतूक	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	74 कोठार व वस्त्र	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	89 इतरत्र वर्गीकृत नसलेले इतर व्यापारी सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	91 स्वच्छता सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	96 व्यक्तीगत सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	97 दुरुस्ती सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	-	-	2	57	9	477	21	1209	

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्गीकरण (वर्ष 1997)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या						एकूण	
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300हूनअधिक दिवस			
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
24	42 जलदाय व्यक्था	-	-	-	-	-	-	-	-
25	43 गोबर गॅस निर्मिती	-	-	-	-	-	-	-	-
26	61 घाऊक व्यापार	-	-	-	-	-	-	-	-
27	64 दलाल	-	-	-	-	-	-	-	-
28	68 किरकोळ व्यापार	-	-	-	-	11	63	11	63
29	70 जमिनीवरील वाहतूक	-	-	-	-	-	-	-	-
30	74 कोठार व वसाह	-	-	-	-	-	-	-	-
31	89 इतरत्र वर्गीकृत नसलेले इतर व्यापारी सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-
32	91 स्वच्छता सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-
33	96 व्यक्तीगत सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-
34	97 दुरुस्ती सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण :		18	958	28	958	59	7325	137	10984

टिप : 'अ' - कारखान्यांचे संख्या 'ब' - कामगार
 आधार : औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.4

उद्योगांच्या महत्त्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा : वधी

[रु. हजारात]

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भांडवल रु.	खेळते भांडवल रु.	कामगारा- ंची संख्या	कर्मचा- यांची संख्या	काम- गारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
1	20 साद्य पदार्थांचे उत्पादन	23050	20755	427	656	22296
2	21 साद्य पदार्थांचे उत्पादन					
3	22 पेय, तंबाखुच्या पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
4	23 सुती कापडाचे उत्पादन	333606	67288	3734	4314	126765
5	24 कृत्रिम कापडाचे उत्पादन	285089	116368	865	969	18208
6	26 कापडाच्या वस्तूंचे उत्पादन (पादत्राणाशिवाय परिधान करावयाच्या वस्तू)	0	0	0	0	0
7	27 लाकडाच्या वस्तू, फर्निचरचे उत्पादन.	0	0	0	0	0
8	28 कागद, कागदाच्या वस्तू, मुद्रण, प्रकाशन व संबंधित उद्योग	0	0	0	0	0
9	29 कातडाच्या आणि केसाळ कातडाच्या वस्तूंची दुरुस्ती आणि उत्पादन	1844	453	45	58	486
10	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	196418	105072	464	692	28480
11	31 रसायने व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन (पेट्रोलियम व कोळसा यांचे पदार्थ वगळून)	8292	2069	7	25	153
12	32 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
13	33 मुलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	11629934	2477432	429	1169	26841

पुढे चालू..

तस्ता क्रमांक 5.4 पुढे चालु

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष 1996-97

जिल्हा व धो

(रु. हजारांत)

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निविष्टी	मूल्यवृद्धी
1	2	8	9	10	11
1	20 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	39885	292010	289207	-6630
2	21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन				
3	22 पेंच, तंबाखूच्या पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0
4	23 सुती कापडाचे उत्पादन	197607	934820	1063111	105730
5	24 कृत्रिम कापडाचे उत्पादन	27631	519207	637696	78436
6	26 कापडाच्या वस्तूचे उत्पादन (पादत्राणांशिवाय परिधान करावयाच्या वस्तू)	0	0	0	0
7	27 लाकडाच्या वस्तू, फर्निचरचे उत्पादन	0	0	0	0
8	28 कागद, कागदाच्या वस्तू, मुद्रण, प्रकाशन व संबंधित उद्योग	0	0	0	0
9	29 कातडाच्या आणि केसाळ कातडाच्या वस्तूची दुरुस्ती आणि उत्पादन	920	544	-503	-1192
10	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	45750	583174	743368	128352
11	31 रसायने व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन (पेट्रोलियम व कोळसा यांचे पदार्थ वगळून)	780	12974	15904	2314
12	32 अधातू सनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0
13	33 मुलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	101671	6132678	7450184	582176

पुढे चालु...

तक्ता क्रमांक 5.4 पुढे चालू

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा - वर्धा

[रु. हजारात]

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भांडवल रु.	खेळते भांडवल रु.	कामगारां- ची संख्या	कर्मचा- ऱ्यांची संख्या	काम- गारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
14	34 धातूच्या वस्तूच्या सुट्या- भागाचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामुग्री वगळून)	245	79	8	11	100
15	35 यंत्रसामुग्री, यांत्रिक अवजारे आणि सुट्या भागांचे उत्पादन (विद्युत यंत्र- सामुग्री वगळून)	0	0	0	0	0
16	36 विद्युत यंत्रसामुग्री, साधने उपकरणे पुरवठा व सुटे भाग यांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
17	37 परिवहन सामुग्री व सुट्या भागांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
18	38 उत्पादन करणारे इतर उद्योग	0	0	0	0	0
19	39 सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	1748	7592	304	356	19447
20	40 घरगुती वापरासाठी विद्युत	0	0	0	0	0
21	41 घरगुती गॅस वितरण	45684	6690	11	16	518
22	42 पिण्यासाठी पाणी पुरविणे	0	0	0	0	0
23	43 गोबर गॅस निर्मिती व वितरण	0	0	0	0	0
24	74 वस्त्र व कोठारे	0	0	0	0	0
25	97 दुरुस्ती व सेवा	0	0	0	0	0
26	इतर	443351	222636	3802	4595	61742
जिल्हा एकूण		12974761	-1928430	10096	12861	300036

पुढे चालू.

तक्ता क्रमांक 5.4 पुढे चालू

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष 1996-97

जिल्हा : वधी

[रु. हजारात]

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत रु.	एकूण उत्पादन रु.	एकूण निविष्टी रु.	मूल्यवृद्धी
1	2	8	9	10	11
14	34 धातूच्या वस्तूच्या सुट्या भागाचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामुग्री वगळून)	175	894	1145	216
15	35 यंत्रसामुग्री, यांत्रिक अवजारे आणि सुट्या भागांचे उत्पादन (विद्युत यंत्र- सामुग्री वगळून)	0	0	0	0
16	36 विद्युत यंत्रसामुग्री, साधने उपकरणे पुरवठा व सुटे भाग यांचे उत्पादन	0	0	0	0
17	37 परिवहन सामुग्री व सुट्या भागांचे उत्पादन	0	0	0	0
18	38 उत्पादन करणारे इतर उद्योग	0	0	0	0
19	39 सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	27659	32095	62600	30359
20	40 घरगुती वापरासाठी विद्युत	0	0	0	0
21	41 घरगुती गॅस वितरण	1252	8504	20081	8924
22	42 पिण्यासाठी पाणी पुरविणे	0	0	0	0
23	43 गोबर गॅस निर्मिती व वितरण	0	0	0	0
24	74 वेसार व कोठारे	0	0	0	0
25	97 दुरुस्ती व सेवा	0	0	0	0
26	इतर	96938	1363564	1560767	107937
जिल्हा एकूण		540268	9880464	11848580	1036622

टिप : उद्योगनिहाय माहिती मोठ्या कारखान्यांसाठी दिली असून लहान कारखान्यांची
(नमुना निवडीवर) माहिती "इतर" समोर देण्यात आलेली आहे.

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 1997

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बा. ब.	वर्ष 1997
1	2	3
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	517
2	सेवायोजन कार्यालयाचा उपयोग करणारे मालक	147
3	नवीन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	14117
4	वर्ष अखेरीस पेटांवरील उमेदवारांची एकूण संख्या	81940
5	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	(अ) साजगी क्षेत्र	139
	(ब) सार्वजनिक क्षेत्र	243
	(क) एकूण	382
6	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	(अ) अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती	194
	(ब) इतर	188
	(क) एकूण	382
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	1) व्यवसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	251
	ब) नोकरी दिलेले	7
	2) प्रशासकीय, शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	82
	ब) नोकरी दिलेले	
	3) लेखनिक व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	8367
	ब) नोकरी दिलेले	32
	4) विक्री कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	
	ब) नोकरी दिलेले	
	5) शेतकरी, मत्स्यव्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	9
	ब) नोकरी दिलेले	

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 5.5 पुढे चालु

रोजगार विनियम केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 1997

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बा ब	वर्ष 1997
1	2	3
7	6) खाण कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	- -
	7) वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	269 11
	8) क्रेफ्ट्समन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार व इतर अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	- -
	9) सेवा, खेळ व तत्सम कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	2918 121
	10) इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	2221 211
	11) ए कू ण अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	14117 382

आधार : जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, वर्धा

जिल्हा ः वर्धा

अ. क्र.	बा ब	परिमाण	वर्ष १९९७-९८
१	२	३	४
१	<u>सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र</u>		
	(१) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	१९९९
	(२) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	२१५
	(३) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	१००५
२	<u>विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन</u>		
	(१) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	उ. ना.
	(२) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	उ. ना.
	(३) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	उ. ना.

अधार ः १) जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, वर्धा

तदता क्रमांक 5.7

जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 1997)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
1	2	3	4	5
1.	वर्ग - अ	211	63	8
2.	वर्ग - ब	628	294	90
3.	वर्ग - क	4460	4807	860
4.	वर्ग - ड	2601	654	1124
5.	वर्ग - इ	7900	5818	2082
6.	*इतर वर्ग 5 ते 9 व 0	1239	1674	642
7.	एकूण - 1 ते 9 व 0	9139	7492	2724

टिप - * इतर यामध्ये कार्योपयी आस्थापनेवरील, आकस्मिक स्वर्चातून रोजगार दिले जाणारे रोजंदारीवरील, अशकालिक, मानसेवी आणि या वर्गिकरणात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी तसेच जुन्या वेतनश्रेणीनुसार वेतन घेणाऱ्या कर्मचा-यांचा समावेश होतो.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 98 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
				शासकीय	निस शासकीय	खाजगी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	00-00	8	876	228	-	1104
2	खाणकाम	10	-	-	-	-	-
3	वस्तू निर्माण	20 ते 21	59	154	2701	8500	11355
4	बीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40 ते 42	4	-	1573	-	1573
5	बांधकाम	50	15	2235	482	12	2729
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	22	-	123	529	652
7	परिवहन, गोदासे आणि दळणवळण	70 ते 75	8	2332	1660	27	4019
8	वित्त पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 83	81	4	1302	7779	2085
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 96	241	5420	8503	7599	21522
10	इतर (दुरुस्ती सेवा)	98 ते 99	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण		438	11021	16572	17446	45039

आधार : जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक 5.9

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या
31 मार्च 1998 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	यंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	31.3.61	1373	6	80	95
		31.3.71	1373	6	424	288
		31.3.81	1371	6	1005	541
		31.3.91	1379	6	1239	784
		31.3.97	1379	6	1243	784
		31.3.98	1379	6	1263	784
2	साजगी विद्युत कंपन्या	31.3.61	-	-	-	-
		31.3.71				
		31.3.81				
		31.3.91				
		31.3.97				
		31.3.98				
जिल्हा एकूण		31.3.61	1373	6	80	95
		31.3.71	1373	6	424	288
		31.3.81	1371	6	1005	541
		31.3.91	1379	6	1239	784
		31.3.97	1379	6	1243	784
		31.3.98	1379	6	1263	784

तत्का क्रमांक : 5.9 पुढे चालू ..

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या
31 मार्च 98 अखेर

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	यंत्रणा	वर्ष	विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे शहरे			
			संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या		
1	2	3	8	9	10	11		
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, वर्धा	31.3.61	6	150	86	245		
		31.3.71	6	191	430	479		
		31.3.81	6	232	1011	773		
		31.3.91	6	284	1245	1068		
		31.3.97	6	284	1249	1068		
		31.3.98	6	284	1274	1068		
		2	साजगी विद्युत, कंपन्या	31.3.61				
				31.3.71				
31.3.81								
31.3.91								
31.3.97								
31.3.98								
जिल्हा एकुण								
31.3.61	6			150	86	245		
31.3.71	6	191	430	479				
31.3.81	6	232	1011	773				
31.3.91	6	284	1245	1068				
31.3.97	6	284	1249	1068				
31.3.98	6	284	1274	1068				

आधार :- अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, वर्धा

तबला क्रमांक 5.10

विजेची वापर 1997-98 या वर्षाकरिता

जिल्हा : वर्धा

(हजार किलोवॉट तासामध्ये)

अ. क्र.	निर्मितीचा प्रकार	विजेच्या प्रकाराचा वापर							कनेक्शन्सची संख्या
		घरगुती	व्यापारी कार्यासाठी लघुशक्तीसाठी	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवाबत्ती	कृषि	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	धर्मल	82554 (12.07)	9597 (1.40)	509546 (74.48)	4264 (0.62)	11981 (1.75)	66215 (9.63)	684157 (100.00)	201188
2	हायड्रो	-	-	-	-	-	-	-	-
3	इतर	-	-	-	-	-	-	-	-
	एकूण	82554	9597	509546	4264	11981	66215	684157	201188

टिप : कंसातील आकडे एकूणशी टक्केवारी दर्शवितात.

आधार : अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 5.11

(आर्थिक गणना-1990)

कृषि व बिगर कृषि उद्योग

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बाब	* कृषि उद्योग			बिगर कृषि उद्योग			कृषि व बिगर कृषि एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	उद्योगाची संख्या									
	अ. स्वकार्यरत उद्योग **	2051	196	2247	14014	7973	21987	16065	8169	24234
	ब. आस्थापना ***	315	51	366	4687	3997	8684	4982	4948	9930
	क. एकूण	2366	247	2613	18681	11970	30651	21047	12217	33264
2.	मालकीच्या प्रकारा नुसार एकूण उद्योग (संख्या)									
	अ. सहकारी	8	-	8	610	290	900	618	290	908
	ब. सार्वजनिक	15	2	17	2411	749	3160	2426	751	3177
	क. खाजगी	2343	245	2588	15660	10931	26591	18003	11176	29179
3.	मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थेची टक्केवारी)									
	अ. अनु. जाती	4.43	5.28	4.51	8.02	6.96	7.61	7.62	6.93	7.37
	ब. अनु. जमाती	14.75	9.71	14.27	4.89	3.82	4.47	6.00	3.94	5.24
4.	जागेविरहित कार्यान्वीत असलेल्या उद्योगाची एकूणशी टक्केवारी	41.96	40.08	41.79	17.37	14.47	16.24	20.14	14.99	18.25
5.	शक्तीवर चालणाऱ्या उद्योगाची एकूण संस्थेची टक्केवारी	5.53	3.64	5.35	16.89	15.85	16.48	15.62	15.60	15.61

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक - 5.11 पुढे चालू

(आर्थिक गणना-1990)

कृषि व बिगर कृषि उद्योग

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बाब	* कृषि उद्योग			बिगर कृषि उद्योग			कृषि व बिगर कृषि एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6.	सर्वसाधारणपणे काम करणाऱ्या कामगारांची संख्या									
	अ) एकूण कामगार	3526	423	3949	38262	42584	80846	41788	43007	84795
	ब) वेतनावर काम करणारे कामगार	479	65	544	20232	28855	49087	20711	28920	49631
	क) वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	13.58	15.36	13.77	52.87	67.76	60.71	49.56	67.24	58.53
	ड) कामगारांची प्रति उद्योग सरासरी संख्या	1	2	2	2	4	3	2	4	3

टीप :- * कृषि उत्पादन व मळे वगळून कृषि संबंधित उद्योग

** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग

*** ज्या उद्योगात कमीत कमी एकतरी व्यक्ती पगारावर काम करते असे उद्योग

आधार - आर्थिक गणना 1990, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक - 5.12

प्रमुख उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर कृषी उद्योग उद्योगांची संख्या
आणि सर्वसाधारणपणे

नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	कृषी	2866	3528	247	423	2613	3949
2.	सनिज उत्पादन व खाणकाम	30	61	-	-	30	61
3.	वस्तूनिर्माण	4264	10171	1714	11063	5978	21234
4.	बीज, गॅस आणि पाणी- पुरवठा	41	120	6	67	47	187
5.	बांधकाम	128	193	55	77	183	270
6.	घाऊक व्यापार	146	306	226	605	372	911
7.	किस्कोळ व्यापार	5574	6940	5215	8363	10789	15303
8.	उपहारगृहे आणि हॉटेल्स	655	1419	511	1808	1166	3227
9.	वाहतूक	84	238	155	875	239	1113
10.	साठवण आणि गोदाम विषयक	64	170	305	514	369	684
11.	दळणवळण	136	311	23	602	159	913
12.	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	387	1018	311	1567	698	2585
13.	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	7172	17315	3449	17043	10621	34358
14.	इतर सेवा [इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या]	-	-	-	-	-	-
15.	सर्व प्रमुख उद्योग गट एकूण	21047	41788	12217	43007	33264	84795

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1990)

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या(आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा : वर्धा

अ.क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापना		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1.	2	3	4	5	6
1.	कृषि	0	315	51	366
2.	खाणकाम व दगडकाम	1	0	0	0
3.	वस्तुनिर्माण	2 व 3	462	598	1060
4.	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	4	37	5	42
5.	बांधकाम	5	12	7	19
6.	घाऊक व्यापार	6	67	132	199
7.	किरकोळ व्यापार	6	500	1173	1673
8.	उपहारगृहे व हॉटेल्स	6	229	248	477
9.	वाहतूक	7	45	69	114
10.	साठवण व गोदामविषयक	7	56	100	156
11.	दळणवळण	7	136	23	159
12.	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता व धंदेविषयक	8	148	144	292
13.	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	9	2968	1495	4463
14.	इतर	10	7	3	10
15.	एकूण	-	4982	4048	9030

आधार: अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनातील
कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	0	723	120	843
2	साणकाम व दगडकाम	1	0	0	0
3	वस्तुनिर्माण	2 व 3	4976	9385	14361
4	बीज व गॅस पाणी	4	114	66	180
5	बांधकाम	5	70	25	95
6	घाऊक व्यापार	6	222	462	684
7	किरकोळ व्यापार	6	1015	3199	4214
8	निवासगृहे व उपहारगृहे	6	832	1419	2251
9	वाहतूक	7	198	773	971
10	साठवणूक व वसार	7	160	186	346
11	दळणवळण	7	311	602	913
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता	8	744	1365	2109
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	9	12545	14465	27010
14	इतर	10	18	6	24
एकूण			21928	32073	54001

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन (आर्थिक गणना 1990)

तक्ता क्रमांक - 5.15

बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र) (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5
1.	सहकारी औद्योगिक आस्थापनांची संख्या	610	290	900
2.	विजेवर चालणा-या आस्थापनांची एकूण संस्थेशी टक्केवारी	6.06	8.27	6.77
3.	सहकारी आद्योगिक आस्थापनात सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
	आ. एकूण कामगार	3465	3585	7090
	ब। प्रति आस्थापना कामगारांची संख्या	6	12	8

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या
(आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	कृषि	8	42	-	-	8	42
2.	स्नाणकाम व दगडकाम	-	-	-	-	-	-
3.	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा	30	1124	15	93	45	1217
4.	बीजवत्ती गॅस व पाणी	6	23	3	50	8	73
5.	बांधकाम	-	-	-	-	-	-
6.	घाऊक व्यापार	34	80	4	15	38	95
7.	किरकोळ व्यापार	72	123	49	112	121	235
8.	उपहारगृहे व हॉटेल्स	4	8	12	498	16	506
9.	वाहतूक	2	6	5	25	7	31
10.	साठवणूक व वस्त्र	19	33	11	16	30	49
11.	दळणवळण	12	23	-	-	12	23
12.	अर्थ पुरवठा, विमा, मालमत्ता, धंदे	68	380	34	348	100	728
13.	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	365	1665	158	2408	523	4073
14.	इतर सेवा	-	-	-	-	-	-
15.	प्रमुख - उद्योग गट एकूण	618	3507	290	3585	908	7072

टीप :- सहकारी उद्योग ह्या सहकारी संस्था आहेत कारण सहकारी संस्था प्रकारा खालील स्वकार्यरत उद्योग नाहीत.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तद्वृत्ता क्रमांक - 5:17 [अ]

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	3595	4365	1010	1306	4605	5671
2.	3	129	387	72	216	201	403
3.	4	36	144	19	76	55	220
4.	5	14	70	12	60	26	130
5.	6 ते 9	21	159	3	20	24	179
6.	10 व अधिक	7	70	-	-	7	70
सर्व आकारमान गट		3802	5195	1116	1678	4198	6373

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.17 (ब)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	240	327	255	435	495	762
2.	3	26	78	100	300	126	378
3.	4	26	104	68	272	94	376
4.	5	24	120	39	195	63	315
5.	6-9	58	416	73	521	131	937
6.	10-19	51	655	25	344	76	999
7.	20-49	23	614	17	535	40	1149
8.	50-199	10	959	13	1083	23	2042
9.	200-399	2	485	4	1011	6	1496
10.	400 व त्यापेक्षा जास्त	2	1218	4	4689	6	5907
सर्व आकारमान गट		482	4976	598	9385	1060	14381

अधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.18 [अ]

घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	4075	5751	3995	4835	9070	10586
2.	3	61	188	104	312	165	495
3.	4	13	52	30	120	43	172
4.	5	2	10	3	15	5	25
5.	6-9	2	13	4	25	6	38
6.	10 व अधिक	-	-	-	-	-	-
सर्व आकारमान गट		5153	6009	4136	5307	9289	11316

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.18 (ब)

घाऊक व. किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट/संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	470	744	752	1363	1222	2107
2.	3	51	153	309	927	360	1080
3.	4	20	80	122	488	142	568
4.	5	11	55	52	260	63	395
5.	6-9	7	48	58	354	60	402
6.	10-19	7	77	14	178	21	255
7.	20-49	-	-	3	91	3	91
8.	50-199	1	80	-	-	1	80
9.	200-999	-	-	-	-	-	-
10.	400 आणि त्यापेक्षा जास्त	-	-	-	-	-	-
सर्व आकारमान गट		567	1237	1305	3661	1872	4898

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

...110...

तक्ता क्रमांक - 5.19 (अ)

सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा मधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा ६ वर्धा

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	4118	4406	1872	2251	6990	6657
2.	3	39	117	52	156	91	278
3.	4	4	18	9	39	13	52
4.	5	19	95	6	30	25	125
5.	6 ते 9	15	98	8	59	23	157
6.	10 व अधिक	2	20	4	40	6	60
सर्व आकारमान गट		4197	4762	1951	2572	6148	7324

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.19 (ब)

सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	गांमीण		नगरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	1937	2856	607	1013	2594	3869
2.	3	221	663	229	687	450	1350
3.	4	147	588	98	392	245	980
4.	5	93	465	78	390	171	855
5.	6-9	280	1853	162	1153	422	3006
6.	10-19	167	2991	179	2361	346	4552
7.	20-49	83	2389	94	2887	177	5276
8.	50-199	16	1173	45	3707	61	4880
9.	200-399	1	385	5	1426	6	1811
10.	400 व त्यापेक्षा जास्त	-	-	1	455	1	455
सर्व आकारमान गट		2975	12563	1498	14471	4473	27034

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.20 (अ)

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	15553	17935	7774	9483	24327	27418
2.	3	343	1029	276	328	619	1857
3.	4	78	312	66	264	144	576
4.	5	40	200	23	115	63	315
5.	6 ते 9	42	294	23	174	65	468
6.	10 व अधिक	9	90	7	70	16	160
सर्व आकारमान गट		16065	19860	8162	10934	24234	30794

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

संज्ञा क्रमांक - 5.20 [ब]

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	3387	4844	1896	3263	5283	8107
2.	3	468	1404	749	2247	1217	3651
3.	4	259	1086	351	1404	610	2440
4.	5	155	776	213	1065	388	1840
5.	6-9	377	2633	358	2531	735	5214
6.	10-19	265	3422	264	3496	529	6918
7.	20-49	116	3283	137	4187	253	7470
8.	50-199	30	2393	64	5459	94	7852
9.	200-399	3	870	10	2817	13	3687
10.	400 आणि त्यापेक्षा जास्त	2	1218	6	5604	8	6822
सर्व	आकारमान गट	4932	21928	4048	32078	9030	54001

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार.	संस्था संख्या
1	2	3
1.	सहकारी पतसंस्था (एकूण)	
1.1	जिल्हामध्यवर्ती सहकारी बँका	1
1.2	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	398
1.3	शेतकरी सेवा संस्था	-
1.4	लॅम्पस सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	2
1.5	धान्य बँका	1
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार घावा.)	-
2.0	बिगर कृषि पत संस्था (एकूण)	
2.1	प्राथमिक सहकारी बँका	
	अ. नागरी बँका	4
	ब. कर्मचारी पत संस्था	95
2.2	इतर बिगर कृषि पत संस्था	
	अ. कर्मचारी पत संस्था	-
	ब. नागरी पत संस्था आणि इतर (मिशी, शिष्ट आणि पतसंस्था वगैरे)	90
	क. इतर	-
3.0	पणन संस्था (एकूण)	
3.1	जिल्हा पणन संस्था	
	अ. सर्वसाधारण उद्देश	
	ब. विशेष उद्देश	-
3.2	प्राथमिक पणन संस्था	
	अ. सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	8
	ब. विशेष	3
3.3	इतर	-
4.0	उत्पादक संस्था(एकूण)(तपशील 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	556
5.0	सामाजिक सेवा संस्था (तपशील 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	262
	एकूण	1420

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती
(31-03-1998 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा: वर्धा

[रूपये व सभासद संख्या हजारात]

अ. क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	संस्था	1420
2	एकूण सभासद	320
3	भरणा झालेले भागभांडवल [रुपये]	665853
4	वरील तीन पैकी अ. शासकीय भाग भांडवल [रुपये] ब. स्वतःचा निधी [रुपये]	329166 657556
5	ठेवी [रुपये]	1826796
6	सेवते भांडवल [रुपये]	4051842
7	निव्वळ दिलेली कर्जे [रुपये]	1492890
8	खरेदीची किंमत [रुपये]	302980
9	विक्रीची किंमत [रुपये]	343972
10	नफा मिळालेल्या अ. संस्था ब. रक्कम [रुपये]	600 30752
11	तोदयातील अ. संस्था ब. रक्कम [रुपये]	789 176456
12	नफा किंवा तोटा नसलेल्या संस्था	31

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

जिल्हयातील सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.98 अखेर

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	लेखा परीक्षणानुसार वर्गवारी				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखा परीक्षा न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वर्धा	8	38	156	10	1	184	397
2	सेलु	2	10	79	2	2	59	397
3	समुद्रपुर	-	11	61	2	-	32	106
4	हिंगणघाट	3	15	80	2	-	83	183
5	देवळी	2	18	47	2	1	69	139
6	आर्वी	2	15	77	1	2	98	195
7	आष्टी	2	11	41	-	1	24	79
8	कारंजा	6	33	56	-	6	66	167
जिल्हा एकूण		25	151	597	19	13	615	1420

आधार :- 1) जिल्हा विशेष लेखा परिक्षक वर्ग-1, सहकारी संस्था, वर्धा.

2) जिल्हा विशेष लेखा परिक्षक (दुग्धा), सहकारी संस्था, वर्धा.

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	बँक शाखा	सभासद		भाग भांडवल [रुपये]	राखीव व इतर निधी [रुपये]	ठेवी [रुपये]	सेवते भांडवल [रुपये]
			संस्था सभा,	वैयक्तिक सभासद				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक, मुंबई.	-	-	-	-	-	-	-
2	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, लि.	51	662	91	31307	80420	1034471	1241995
3	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक,	-	-	-	-	-	-	-
4	राज्य भुविकास बँकेची जिल्हा शाखा,	7	38	33111	17955	-	8905	28005
5	राज्य कृषि व ग्रामीण विकास बँक	-	-	-	-	-	-	-

तत्का क्रमांक : 6.4 पुढे सुरु

अ. क्र.	अल्प मुदतीचे कर्ज			मध्यम दीर्घ		येणे कर्ज		थकलेली कर्ज				
	रोख पत	वटवि लेली बिले	एकूण (10 + 11)	शेतीच्या कामा- साठी	मुदती- ची कर्ज	मुदती- ची कर्ज	अल्प मुद- तीची	मध्यम दीर्घ मुद- तीची	अल्प मुद- तीची	मध्यम दीर्घ मुद- तीची	दीर्घ मुद- तीची	
1	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	834766	5205	839971	176368	661398	2205	568052	216960	3615	223398	30937	579
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	13792	-	-	156888	-	-	156888
5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टिप: ** स्तंभ क्र.13 मधील कर्ज स्तंभ क्र.12 पैकी आहेत.

आधार : 1) जिल्हा मध्य. सह. बँक, वर्धा 2) महा. राज्य सह. कृषि व ग्रामीण विकास बँक, वर्धा

...118...

तत्का क्रमांक : 6.5

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.98 असेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या			भाग भांडवल [रुपये]	स्तंभ ९ पैकी शासकीय भाग भांडवल [रुपये]	
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	50	23835	21284	9528	10751	1005	8570	124
2	सेलु	42	18403	16385	4500	11885	-	6335	232
3	समुद्रपुर	63	25792	21165	2706	16677	1782	10380	89
4	हिंगणघाट	62	21688	19688	3941	14916	831	7997	87
5	देवळी	49	14951	18134	7660	9524	950	5956	-
6	आर्वी	49	24805	19801	8748	10421	632	5999	51
7	आष्टी	33	12221	12211	5520	6512	189	3285	5
8	कांजा	50	12736	12736	5826	6821	89	4064	14
जिल्हा एकूण		398	154431	141414	48429	85507	5478	52586	602

पुढे सुरु ...

तत्का क्रमांक : 6.5 पुढे सुरु

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.98 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	राखीव आणि हत्तर निधी (रु.)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रु.)	खेळते भांडवल (रु.)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		घेणे कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)	
					कर्जदार	कर्जाची रक्कम (रु.)	बाकी असलेले सभासद	रक्कम (रु.)
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	वर्धा	3284	32159	80978	3078	32159	7175	58647
2	सेलु	709	28980	64330	2720	28980	6297	49662
3	समुद्रपुर	2831	22015	67913	3733	20015	6818	40470
4	हिंगणघाट	1254	32029	58558	2763	32029	8533	49654
5	देवळी	418	28293	68446	2514	28293	6705	51974
6	आर्वी	959	28523	76955	3027	28578	7531	59168
7	आष्टी	239	30368	36246	3071	30368	5942	28305
8	कासजा	256	8508	37376	1818	8780	4764	27729
जिल्हा एकूण		9950	210875	490808	22730	209202	53765	363609

पुढे सुरु

...120...

तक्ता क्रमांक : 6.5 पुढे सुरु . . .

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.98 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		२ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रु.)	थकबाकी- दार	रक्कम (रु.)	थकबाकी- दार	रक्कम (रु.)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	वर्धा	4097	40594	1635	14829	2462	25765
2	सेलु	3571	29145	1314	13097	2257	16048
3	समुद्रपुर	3085	29491	1383	10170	1702	19321
4	हिंगणघाट	5770	29613	3365	17900	2405	11713
5	देवळी	4191	23985	1300	10535	2891	13450
6	आर्वी	4513	27265	1603	12283	2910	14982
7	आष्टी	2871	12084	1114	6467	1757	5617
8	कांसा	2982	15861	1452	8431	1530	7430
जिल्हा एकूण		31080	208038	13166	93712	17914	114326

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, वर्धा.

...121...

तक्रा क्रमांक ६.७

जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य, ३१.३.९८ अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या (००)			इतर सभासद	भाग भांडवल (रुपये)	स्तंभ ९ पैकी शासकीय भाग भांडवल (रुपये)
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	वर्धा	-	-	-	-	-	-	-	-
२	सेलु	-	-	-	-	-	-	-	-
३	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-	-	-
४	हिंगणघाट	-	-	-	-	-	-	-	-
५	देवळी	-	-	-	-	-	-	-	-
६	आर्वी	१	१८०	१८०	११४	५२	१४	३८	३०
७	अष्टी	-	-	-	-	-	-	-	-
८	कारंजा	१	४८२	४८२	२५०	२०२	३०	८२	३०
जिल्हा एकूण		२	६६२	६६२	३६४	२५४	४४	१२०	६०

पुढे सुरु...

तत्का क्रमांक : 6.7 पुढे सुरु . . .

जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.98 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रुपये)	खेळते भांडवल (रुपये)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची) कर्जदार	कर्जाची रक्कम (रुपये)	घेणे कर्जे (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची) बाकी असलेले संभासद	रक्कम (रुपये)
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	वर्धा	-	-	-	-	-	-	-
2	सेलु	-	-	-	-	-	-	-
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंमणघाट	-	-	-	-	-	-	-
5	देवळी	-	-	-	-	-	-	-
6	आर्वी	5	197	247	9	55	29	163
7	आष्टी	-	-	-	-	-	-	-
8	कारंजा	4	484	706	36	183	101	448
जिल्हा एकूण		9	681	953	45	243	130	611

पुढे सुरु . . .

तत्का क्रमांक : 6.7 पुढे सुरु

जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.98 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	सहसील	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रुपये)	थकबाकी- दार	रक्कम (रुपये)	थकबाकी- दार	रक्कम (रुपये)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	वर्धा	-	-	-	-	-	-
2	सेलु	-	-	-	-	-	-
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-
4	हिंमणघाट	-	-	-	-	-	-
5	देवळी	-	-	-	-	-	-
6	आर्वी	20	108	18	101	2	7
7	आष्टी	-	-	-	-	-	-
8	कांसा	65	295	36	150	29	145
जिल्हा एकूण		85	403	54	251	31	152

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

तत्का. क्रमांक : 6.8

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.98 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार	डाळी	इतर	कापूस	गळी	जसे	लवंग	इतर
		18			वर्गीय धान्ये			स	ताची धान्ये		व	मेष्टा
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	वर्धा	24646	644	-	7881	-	-	9843	2133	4145	-	-
2	सेतु	25503	52	-	8365	-	504	9556	1917	4365	-	244
3	समुद्रपुर	19735	-	-	6432	-	-	8728	4134	-	-	443
4	हिंगणघाट	23303	175	-	4850	-	-	12144	5981	153	-	-
5	देवळी	18726	-	-	8909	-	-	9217	141	360	-	99
6	आर्वी	22845	45	-	8922	-	-	11419	1020	1203	236	-
7	ओष्टी	23618	-	-	4465	-	-	12634	3029	-	-	3490
8	कांझी	7548	-	-	2533	-	-	3837	963	-	-	215
जिल्हा एकूण		165924	916	-	52357	-	-	77376	19318	10726	236	4491

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

तत्का क्रमांक : 6.10

जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.98 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्ये	डाळी	हतर	कापू स	गळी- ताची धान्ये	ऊस	ताग व मेष्टा	हतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	वर्धा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	सेलु	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंमणघाट	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	देवळी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	आर्वी	55	-	-	20	-	-	25	-	10	-	-
7	आष्टी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कांझा	188	-	-	55	-	-	80	53	-	-	-
जिल्हा एकूण		243	-	-	75	-	-	105	53	10	-	-

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	प्रकार	संस्था संख्या	सभा-सद संख्या	भाग-भांडवल (रु.)	राखीव व इतर निधी (रु.)	ठेवी (रु.)	खेळते भांडवल (रु.)	कर्ज			
								अग्रिम (रु.)	वसूल झालेले (रु.)	घणे (रु.)	थकीत (रु.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 प्राथमिक सहकारी बँका											
1.	नागरी बँका	4	26475	24295	21327	610753	732276	490397	313984	494616	31084
2.	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर										
2 इतर बिगरकृषि											
1.	नागरी बँका										
2.	कर्मचारी पतपेढी	95	17879	44784	15763	25610	240857	67507	54066	108619	37321
3.	इतर (नागरी पतपेढी)	90	25332	11050	1513	55215	117041	45657	15372	61251	12804

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

...127...

तत्का क्रमांक : 6.12

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.98 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्था संख्या	सभासदांची संख्या	सेवते भांडवल (रु.)	खरेदीची किंमत(रु.)			विक्रीची किंमत(रु.)		
					कृषि उत्पादन	शेतीच्या जेव्या वस्तू	उप-भोग्याच्या वस्तू	मालक म्हणून	अडत्या म्हणून	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वर्धा	1	679	5538	-	14187	13516	-	-	-
2	सेलु	2	1038	4441	-	6358	4592	-	10950	10950
3	समुद्रपुर	1	2544	6164	-	12548	5232	17610	-	17610
4	हिंगणघाट	1	1976	6731	383	14310	10020	25513	2655	28168
5	देवळी	1	1313	3112	-	8397	9776	18988	-	18988
6	आर्वा	3	1109	2117	-	19017	8646	27333	-	27333
7	आष्टी	1	1565	503	71	8900	-	8531	-	8531
8	कारंजा	1	531	13433	-	6947	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		11	9752	45322	7868	65033	45230	30534	37861	68395

जिल्हा पातळीवरील संस्था

पुढे सुरु.

...128...

तक्का क्रमांक : 6.12 पुढे सुरु . . .

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.98 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	कृषि उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून) (रुपये)							एकूण
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्नधान्ये	कापूस	गळीताची धान्ये	डाळी	इतर	
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19
1	वर्धा	-	-	-	158058	-	-	-	158058
2	सेलु	-	-	-	117394	-	-	-	117394
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	-	-	3238	143398	-	-	-	151636
5	देवळी	-	-	-	-	-	-	-	-
6	आर्वी	-	-	-	-	-	-	-	-
7	आष्टी	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कासजा	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		-	-	3238	423850	-	-	-	427058
जिल्हा पातळीवरील संस्था		-	-	-	-	-	-	-	-

पुढे सुरु.

...129...

तत्का क्रमांक : 6.12 पुढे सुरु . . .

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये 31.3.98 अखेर

जिल्हा वर्धा

(रुपये हजारात)

क्र.	तहसील	शेतीला आवश्यक वस्तूची विक्री आडते व मालक म्हणून [रुपये]				एकूण	उपभोग्य वस्तूची एकूण विक्री [रुपये]
		खते	बियाणे	कृषि अवजारे	इतर		
1	2	20	21	22	23	24	25
1	वर्धा	9664	1522	766	2825	14777	13924
2	सेलु	4624	1193	114	-	5931	4923
3	समुद्रपुर	8182	2077	159	7192	17610	5406
4	हिंगणघाट	10247	2333	69	2269	14918	10594
5	देवळी	6568	684	86	1521	8859	10129
6	आर्वी	11398	3711	52	2993	18154	9051
7	आष्टी	5005	650	45	2932	8632	-
8	कांजा	4161	1298	67	477	6003	-
जिल्हा एकूण		59849	13368	1358	20209	94784	54027
जिल्हा पातळी- वरील संस्था							

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	भाग भांडवल (रुपये)	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	खेळते भांडवल (रुपये)
1	2*	3	4	5	6	7
1	<u>उत्पादक संस्था</u>					
1.1	साखर कारखाने	2	13750	182073	140416	106883
1.2	इतर शेती प्रक्रिया संस्था	25	11861	13347	17630	58115
1.3	विणकर संस्था (हातमाग, यंत्रमाग)	7	971	439	118	1205
1.4	सूत गिरण्या	8	16513	192658	346037	727049
1.5	औद्योगिक वसाहती/संस्था	1	111	500	15	500
1.6	इतर औद्योगिक संस्था	54	13713	3786	395	15254
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था	383	17657	535	993	9727
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघटना	2	-	-	-	-
1.9	मत्स्यव्यवसाय संस्था	32	2301	56	66	558
1.10	शेती संस्था	1	11	2	-	157
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	8	328	108	4	852
1.12	चंन कामगार संस्था	14	1522	48	5343	171471
1.13	इतर संस्था (पशुधन संस्था)	19	786	1123	516	25103
2	<u>सामाजिक सेवा संस्था</u>					
2.1	ग्राहक भांडारे	57	14846	1001	866	3228
2.2	गृह निर्माण संस्था	134	6029	1376	2517	52576
2.3	कामगार कंत्राटदार संस्था	50	2416	405	289	8301
2.4	परिवहन संस्था	4	54	17	10	514
2.5	अ) महिला सहकारी संस्था	-	-	-	-	-
	ब) जिल्हा सहकारी मंडळ	-	-	-	-	-
	क) इतर	17	75	17	25	497

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र	संस्थांचे प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
1	2	3	4	5
1	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या ऊसाचे वजन	हजार मे. टन	115.83
		ब. गाळलेल्या ऊसाची किंमत	लाख रुपये	625.50
		क. उत्पादित साखरेचे वजन	हजार मे. टन	11.73
		ड. उत्पादित साखरेची किंमत	लाख रुपये	1411.59
2	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था	अ. चालू माग	संख्या	-
		ब. सूत खरेदी	लाख रुपये	-
		क. उत्पादन	लाख रुपये	-
		ड. विक्री	लाख रुपये	-
3	सूत गिरण्या	अ. चात्यांची संख्या	संख्या "00"	461.00
		ब. उत्पादित सूत	हजार टन	370.00
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी	लाख रुपये	4.99
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	-
		क. विक्री	लाख रुपये	13.26
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुध खरेदीची किंमत	लाख रुपये	976.71
		ब. दुध विक्रीची किंमत	लाख रुपये	976.71
6	दुग्ध व्यवसाय सघटना	अ. खरेदीची किंमत	लाख रुपये	-
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	-
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	3.18
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	3.18
8	मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	-
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	-
9	कृषि संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	40.00
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	147.00
10	उपसा सिंचन संस्था	भिजलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	56.63
11	वन कामगार संस्था	अ. दिलेली कुपे	संख्या	64.00
		ब. वन उत्पादन मूल्य	लाख रुपये	586.46
12	पाऊक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत	-- " --	7.00
		ब. विक्रीची किंमत	-- " --	8.00
13	प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत	-- " --	239.00
		ब. विक्रीची किंमत	-- " --	209.00
14	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ. वर्षात हाती घेतलेली कामे	संख्या	-
		ब. हाती घेतलेल्या कामांची अदा. किं.	लाख रुपये	-
		क. दिलेली मजुरी	-- " --	-
15	गृह निर्माण संस्था	बांधलेल्या घरांची/ गाळ्यांची संख्या	संख्या	30

जिल्हा : वर्धा

(परिमाण - टनामध्ये , मूल्य - रुपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					गहू		ज्वारी	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
					परिमाण	मूल्य (रुपये)	परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	वर्धा	वर्धा	प्राथमिक	0	231	1506	407	1238
2	सिंदी	सेलु	--	1	2	12	1	4
3	हिंमणघाट	हिंमणघाट	--	2	56	348	52	192
4	पुलगांव	देवळी	--	2	4	26	14	43
5	आर्वी	आर्वी	--	2	0	0	0	0
6	आष्टी	आष्टी	--	3	0	0	0	0
एकूण				10	293	1892	474	1477

तत्का क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु...

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					कापूस		सुर	
1	2	3	4	5	10	11	12	13
					परिमाण	मूल्य (रुपये)	परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	वर्धा	वर्धा	प्राथमिक	0	8328	108848	1013	17300
2	सिंदी	सेलु	--	1	5398	75377	163	1960
3	हिंमणघाट	हिंमणघाट	--	2	10712	136993	508	71926
4	पुलगांव	देवळी	--	2	9223	177288	390	5994
5	आर्वी	आर्वी	--	2	6988	67391	530	1138
6	आष्टी	आष्टी	--	3	1702	35138	0	0
एकूण				10	42351	601035	2604	98318

पुढे सुरु...

तत्का क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु.

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					सुग परिमाण	मूल्य (रुपये)	चणा परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	14	15	16	17
1	वर्धा	वर्धा	प्राथमिक	0	0	0	287	3356
2	सिंदी	सेलु	-- --	1	0	0	29	2314
3	हिंगणघाट	हिंगणघाट	-- --	2	2	20	177	22009
4	पुलगांव	देवळी	-- --	2	0	0	7	72
5	आर्वी	आर्वी	-- --	2	0	0	144	4796
6	आष्टी	आष्टी	-- --	3	0	0	0	0
एकूण				10	2	20	624	32547

तत्का क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु.

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					उडीद परिमाण	मूल्य (रुपये)	जवस परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	18	19	20	21
1	वर्धा	वर्धा	प्राथमिक	0	0	0	1	8
2	सिंदी	सेलु	-- --	1	0	0	0	0
3	हिंगणघाट	हिंगणघाट	-- --	2	9	922	4	627
4	पुलगांव	देवळी	-- --	2	0	0	0	0
5	आर्वी	आर्वी	-- --	2	0	0	0	0
6	आष्टी	आष्टी	-- --	3	0	0	0	0
एकूण				10	9	922	5	635

पुढे सुरु...

तत्का क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					मुंगफल्ली		तिळ	
1	2	3	4	5	22 परिमाण	23 मूल्य (रुपये)	24 परिमाण	25 मूल्य (रुपये)
1	वर्धा	वर्धा	प्राथमिक	1	28	356	8	12
2	सिंदी	सेलु	--	1	0	0	0	0
3	हिंगणघाट	हिंगणघाट	--	2	4	46	43	731
4	पुलगांव	देवळी	--	2	0	0	0	0
5	आर्वी	आर्वी	--	2	0	0	0	0
6	आष्टी	आष्टी	--	3	0	0	0	0
एकूण				10	32	402	51	743

तत्का क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					सोयाबीन		एकूण	
2	3	4	5	26 परिमाण	27 मूल्य (रुपये)	28 परिमाण	29 मूल्य (रुपये)	
1	वर्धा	वर्धा	प्राथमिक	1	2344	43756	12627	176310
2	सिंदी	सेलु	--	1	840	7027	6433	86694
3	हिंगणघाट	हिंगणघाट	--	2	27235	310748	38802	544562
4	पुलगांव	देवळी	--	2	301	2718	9939	186141
5	आर्वी	आर्वी	--	2	15	147	7677	73472
6	आष्टी	आष्टी	--	3	149	8823	1851	43961
एकूण				10	30884	373219	77329	1111210

स्थार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

...135...
तक्ता क्रमांक : 6.16

जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.98 अखेर

जिल्हा : वर्धा

[रुपये हजारात]

अ.	तहसील	सावकारांची संख्या	व्यापा-याना दिलेली कर्जे [रुपये]	व्यापा-या व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे [रुपये]	एकूण [रुपये]
1	2	3	4	5	6
1	वर्धा	35	-	16418	16418
2	सेलु	11	-	2733	2733
3	समुद्रपुर	1	-	784	784
4	हिंगणघाट	9	-	2920	2920
5	देवळी	16	-	7918	7918
6	आर्वी	7	-	155	155
7	आष्टी	-	-	-	-
8	कांसा	2	-	2201	2201
जिल्हा एकूण		81	-	33129	33129

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 7.1

सार्वजनिक व अर्थसहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती - 1997

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	रुग्णालये	दवाखाने	प्रसुतीगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	डॉक्टर	परिचारिका
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	वर्धा	3	4	2	4	50	149
2.	सेलु	2	5	2	5	11	34
3.	समुद्रपुर	-	6	1	3	5	27
4.	हिंगणघाट	2	7	1	3	17	49
5.	देवळी	2	5	2	5	14	45
6.	आर्वी	1	6	1	3	9	36
7.	आष्टी	-	7	-	2	3	19
8.	कांजा	2	5	1	2	13	34
जिल्हा एकूण		12	45	10	27	122	393

पुढे चालू ..

तक्ता क्रमांक - 7.1 पुढे चालु

अ. क्र.	तालुका	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण (00)			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण(00)		
		एकूण	स्त्रियां साठी	मुलां साठी	पुरुष	स्त्रियां	मुले	पुरुष	स्त्रियां	मुले
1		9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	वर्धा	300	125	34	87	68	45	1422	1002	502
2.	सेलु	82	52	20	14	15	10	278	221	307
3.	समुद्रपुर.	34	28	5	5	4	4	102	142	140
4.	हिंगणघाट.	153	92	21	38	42	29	540	448	448
5.	देवळी	144	99	25	42	38	22	712	612	501
6.	आर्वी	72	55	10	23	27	17	246	263	232
7.	आष्टी	18	8	8	7	5	5	169	182	201
8.	कांजा	98	65	11	52	46	34	312	298	217
जिल्हा एकुण		901	524	134	268	245	166	3781	3168	2548

- आधार :- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, वर्धा.
 2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हापरिषद, वर्धा.
 3) मध्य रेल्वे हेल्थ युनिट, वर्धा
 4) वैयक्तिक अधिकारी, पोलीस रुग्णालय, वर्धा.

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	एकूण ग्रामीण	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	वर्धा	एकूण	4758	4255	9013	1289	970	2259	113	96	209
		ग्रामीण	1859	1752	3611	758	572	1330	61	53	114
2.	सेलु	एकूण	658	608	1266	282	283	565	14	16	30
		ग्रामीण	658	608	1266	282	283	565	14	16	30
3.	समुद्रपुर	एकूण	623	490	1113	210	171	381	6	8	14
		ग्रामीण	623	490	1113	210	171	381	6	8	14
4.	हिंमणघाट	एकूण	2037	1815	3852	605	442	1047	29	30	59
		ग्रामीण	813	703	1516	330	297	627	19	22	41
5.	देवळी	एकूण	1509	1350	2859	465	230	745	12	8	20
		ग्रामीण	579	525	1104	275	173	448	9	6	15
6.	आर्जी	एकूण	1359	1290	2649	442	315	757	23	22	45
		ग्रामीण	555	523	1078	280	249	529	16	18	34
7.	आष्टी	एकूण	482	411	893	216	165	381	10	13	23
		ग्रामीण	482	411	893	216	165	381	10	13	23
8.	कांजा	एकूण	724	633	1357	245	213	458	13	20	33
		ग्रामीण	724	633	1357	245	213	458	13	20	33
जिल्हा एकूण		एकूण	12150	10852	23002	3754	2839	6593	220	213	433
		ग्रामीण	6293	5650	11943	2596	2123	4719	148	156	304

आधार - उपसंचालक, आरोग्य सेवा, राज्य आरोग्य माहिती व जीवनविषयक आकडेवारी केंद्र, पुणे.

विविध कारणानुसार मृत्यूची संख्या-1997

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूची संख्या
1	2	3
1.	हिवताप	1
2.	पटकी	1
3.	देवी	-
4.	क्षय	91
5.	न्युमोनिया	42
6.	अमांश, अतिसार, गैस्ट्रो	16
7.	हृदय विकार	179
8.	ब्रिषमज्वर	10
9.	कर्करोग	106
10.	श्वसन क्रियेसंबंधी	346
11.	अपघात	
	अ) आत्महत्या	80
	ब) रहदारी वाहतूक	31
	क) इतर अपघात	342
12.	इतर कारणे	5348
13.	एकूण मृत्यू	6593

आधार - उपसंचालक, आरोग्य सेवा, राज्य आरोग्य माहिती व जिवन विषयक
आकडेवारी केंद्र, पुणे.

माताबाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी 1997-98 वर्षाकरिता

जिल्हा :- वर्धा

अ. क्र.	तहसील	बा-ब	त्रिगुणी लस ति.डो.	पोलिओ	बीसीजी	गोवर	द्विगुणी (डीटी)	विष-मज्जर	१० वर्षे	ध. लस १६ वर्षे	गरोदर स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	वर्धा	गा.	3348	3324	3338	3244	3633	-	3219	2847	3520
		ए.	6393	6371	17774	6228	5564	-	5467	4281	7346
2.	सेलु	गा.	2928	2945	2994	3027	4190	-	3501	2559	3005
		ए.	2928	2945	2994	3027	4190	-	3501	2559	3005
3.	समुद्रपुर	गा.	2624	2555	2516	2448	3358	-	2658	2218	2448
		ए.	2624	2555	2516	2448	3358	-	2658	2218	2448
4.	हिंगण-घाट	गा.	2500	2512	2353	2563	3027	-	2703	2617	2564
		ए.	4047	4062	4849	4006	4810	-	4450	2926	4397
5.	देवळी	गा.	2738	2739	2857	2669	3077	-	2926	2717	2880
		ए.	4079	4142	3957	3951	4461	-	3850	3793	3264
6.	आर्वी	गा.	2289	2201	2208	2269	2926	-	2128	2450	2376
		ए.	3762	3752	3089	3029	3739	-	3206	3160	3711
7.	आष्टी	गा.	1472	1440	1607	1385	1800	-	1715	1247	1716
		ए.	1472	1440	1607	1385	1800	-	1715	1247	1716
8.	कांजा	गा.	1988	1990	2043	1999	2598	-	1840	1870	2020
		ए.	1988	1990	2043	1999	2598	-	1840	1870	2020
जिल्हा एकूण		गा.	19887	19706	19916	19604	24609	-	20690	185525	20529
		ए.	27293	27257	31799	26073	30528	-	26687	23054	28907

अधार- 1) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या-1997-98

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	एकूण ग्रामीण	31-3-98 रोजी असलेल्या केंद्रांची संख्या	निर्बीजीकरण केलेल्यांची संख्या			लुपपध्दती I. U. C. D. संख्या	जननक्षम जोडण्यांची संख्या
				पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	एकूण नसबंदी		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. वर्धा	एकूण		7	14	2991	3005	1963	40002
	ग्रामीण		4	5	848	853	735	23479
2. सेलु	एकूण		5	1	748	749	826	19512
	ग्रामीण		5	1	748	749	826	19512
3. समुद्रपुर	एकूण		3	3	647	650	623	16719
	ग्रामीण		3	3	647	650	623	16719
4. हिंगणघाट	एकूण		5	10	1263	1273	1261	29479
	ग्रामीण		3	6	736	794	743	17512
5. देवळी	एकूण		6	8	1030	1038	945	23838
	ग्रामीण		5	2	795	797	716	18036
6. आर्वी	एकूण		4	17	821	838	864	21316
	ग्रामीण		3	12	756	538	681	15549
7. आष्टी	एकूण		2	8	472	480	444	10229
	ग्रामीण		2	8	472	480	444	10229
8. कारंजा	एकूण		2	7	556	563	370	13262
	ग्रामीण		2	7	556	563	370	13262
एकूण जिल्हा बेरीज	एकूण		34	68	8528	8596	7296	174357
	ग्रामीण		27	44	5425	5469	5338	134297

आधार - जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

1991 च्या जनगणेनुसार तालुकावार साक्षरता

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तालुका	साक्षरांची संख्या (हजारात)								
		ग्रामीण			नागरी			एकूण		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वर्धा	48	34	82	48	36	78	91	69	160
		(75.89)	(58.34)	(67.47)	(91.29)	(82.05)	(86.87)	(82.45)	(68.40)	(75.72)
2	सेलु	33	23	56	4	3	7	37	26	63
		(73.39)	(54.37)	(64.16)	(81.44)	(65.58)	(73.84)	(74.20)	(55.49)	(65.13)
3	समुद्रपुर	32	22	54	-	-	-	32	22	54
		(74.31)	(52.85)	(63.93)	-	-	-	(74.31)	(52.85)	(63.93)
4	हिंगणाघाट	34	24	58	31	24	55	65	48	113
		(75.05)	(54.22)	(64.86)	(87.77)	(74.61)	(81.41)	(80.54)	(82.90)	(71.95)
5	देवळी	30	21	51	21	15	36	51	36	87
		(74.78)	(56.94)	(66.10)	(87.21)	(70.28)	(79.11)	(79.44)	(61.84)	(70.93)
6	आर्वी	31	21	52	14	11	25	45	32	77
		(73.88)	(54.35)	(64.38)	(85.47)	(71.41)	(78.61)	(77.12)	(59.12)	(68.36)
7	आष्टी	22	16	38	-	-	-	22	16	38
		(75.28)	(59.59)	(67.71)	-	-	-	(75.28)	(59.59)	(67.71)
8	कांझा	25	17	42	-	-	-	25	17	42
		(73.42)	(54.54)	(64.22)	-	-	-	(73.42)	(54.54)	(64.22)
जिल्हा एकूण		255	178	433	113	88	201	368	266	634
		(74.58)	(55.63)	(65.39)	(88.42)	(75.75)	(82.33)	(78.33)	(61.02)	(69.95)

टिपणी: 1) ही आकडेवारी केवळ अस्थायी व पुढील पडताळणीच्या अधीन राहून आहे.

2) आकडे पूर्णांकाले केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. 3) कंसातील आकडे साक्षरतेची टक्केवारी दर्शवितात.

आधार: 1991 जनगणना प्रकाशन.

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 1996-97

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक संख्या				विद्यार्थी संख्या	प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या
			एकूण	रकाना 4 पेकी शिक्षिका	प्रशि-क्षित	रकाना 6 पेकी शिक्षिका		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	पूर्व प्राथमिक शाळा	610	655	655	उ.ना.	उ.ना.	15641	24
2	प्राथमिक शाळा :-							
	अ) एक शिक्षकी शाळा	778	2416	1020	2416	1020	77635	32
	ब) कनिष्ठ प्राथ. शाळा							
	क) उच्च प्राथमिक शाळा	254	1663	559	1663	559	55489	33
	ड) एकूण (अ+ब+क)	1032	4079	1579	4079	1579	133124	33
3	माध्यमिक शाळा	158	1927	523	1877	506	56494	29
4	उच्च माध्यमिक शाळा	66	1854	434	1832	430	68239	37
5	सामान्य शिक्षणाची महा-विद्यालये (कला, शास्त्र, वाणिज्य)	29	492	61	492	61	19309	39
जिल्हा एकूण		1895	9007	3252	8280	2576	292807	33

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तत्का क्रमांक : 8.3

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरानिहाय संख्या आणि
मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी : 1996-97

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील		विद्यार्थ्यांची		संख्या	
		पूर्वप्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8
1	पूर्व प्राथमिक	15461	7428	-	-	-	-
2	इयत्ता 1 ते 4	-	-	110975	50452	735	315
3	इयत्ता 5 ते 7	-	-	22149	10794	23542	12378
4	इयत्ता 8 ते 10	-	-	-	-	32217	16674
5	इयत्ता 11 व 12	-	-	-	-	13997	6571
6	उच्च माध्यमिक नंतर	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		15461	7428	133124	64846	70491	35938

पुढे सुरु...

तत्का क्रमांक : 8.3 पुढे सुरु...

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील		विद्यार्थ्यांची		संख्या	
		सा. शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण		संख्या	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	(3+5+7+9)	(4+6+8+10)
1	2	9	10	11	12		
1	पूर्व प्राथमिक	-	-	-	-	15461	7428
2	इयत्ता 1 ते 4	-	-	-	-	111710	54367
3	इयत्ता 5 ते 7	25257	11244	70948	34416	70948	34416
4	इयत्ता 8 ते 10	28935	12634	61202	29308	61202	29308
5	इयत्ता 11 व 12	7241	2826	21238	9397	21238	9397
6	उच्च माध्यमिक नंतर	12083	4790	12068	4790	12068	4790
जिल्हा एकूण		73551	31494	292627	139706	292627	139706

पुढे सुरु...

तक्का क्रमांक : ४.३ पुढे सुरु . . .

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1996 - 97

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या							
		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1.	2.	13	14	15	16	17	18	19	20
	1/ पूर्व प्राथमिक								
	2 इयत्ता 1 ते 4	21689	10355	29512	14237	510219	24720	102250	49312
	3 इयत्ता 5 ते 7	14835	7204	15616	7580	32366	16076	63317	30960
	4 इयत्ता 8 ते 10	13178	6208	11950	5636	28812	13960	53940	25804
	5 इयत्ता 11 व 12	4942	2270	2818	1174	10308	4610	18068	8054
	6 उच्च माध्य. नंतर	2350	967	919	303	6950	2896	10219	4166
	एकूण	56994	27004	60815	28930	129985	62262	247794	118196

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या				संख्या			
			अनु. जाती		अनु. जमाती		इ. मा. व.		एकूण मा. व.	
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	5	122	21	236	31	607	62	965	114
2	विधी महा-विद्यालये	1	41	6	4	-	161	52	206	58
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	1	26	28	16	23	18	18	60	69
4	आयुर्वे. महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	अभि. महाविद्यालये	1	92	11	22	2	366	45	480	58
6	इतर									
	अ. तंत्रनिकेतन	2	199	27	42	6	572	50	813	83
	ब. आय. टी. आय.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	क. डी. एड.	5	106	42	77	41	162	86	345	169
	ड. जी. सी. डी.	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तत्ता क्रमांक : 8.4 पुढे सुरु ...

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	विद्यार्थ्यांची संख्या				एकूण शिक्षक	
		बिगर मागास वर्गीय जाती		एकूण विद्यार्थी		एकूण शिक्षिका	शिक्षिका
		एकूण	मुली	एकूण	मुली		
1	2	12	13	14	15	16	17
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	592	144	1557	258	24	4
2	विधी महाविद्यालये	38	12	244	70	8	-
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	177	163	237	232	56	19
4	आयुर्वेदिक महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-
5	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	794	97	1274	155	77	14
6	इतर : अ. तंत्रनिकेतन	205	10	1018	93	63	-
	ब. आय. टी. आय.	-	-	-	-	-	-
	क. डी. एड.	32	19	377	188	33	11
	ड. जी. सी. डी.	-	-	-	-	-	-

आधार : उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 1996-97

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	माध्यमिक	कनिष्ठ महाविद्यालये 11 वी, 12 वी	उच्च शिक्षण	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	वैद्यकीय महाविद्यालये	इतर महाविद्यालये	इतर संस्था	एकूण	प्रत्यक्ष खर्च (रुपये हजारात)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	-	2715	24473	2	6	-	6290	35821	5215

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

क्र.	यंत्रणा	योजनेतर				योजनांतर्गत			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदाना- व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांध- काम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना- व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांध- काम	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हा परिषद	290198	-	-	290198	6464	-	4940	11404
2	नगरपरिषद	26420	-	-	26420	-	-	-	-
3	कटक मंडळ	-	-	-	-	-	-	-	-
4	महानगरपालि	-	-	-	-	-	-	-	-
5	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त इतर खर्च	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		316618	-	-	316618	6464	-	4940	11404

तक्ता क्रमांक : 8.6 पुढे सुरु

अ. क्र.	यंत्रणा	एकूण खर्च			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण
1	2	11	12	13	14
1	जिल्हापरिषद	296662	-	4940	301602
2	नगरपरिषद	26420	-	-	26420
3	कटक मंडळ	-	-	-	-
4	महानगरपालिका	-	-	-	-
5	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त इतर खर्च	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		323082	-	4940	328022

जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन कनिष्ठ महाविद्यालये व तांत्रिक शाळा (आठवी ते बारावी)
जिल्हा : वर्धा 1997 - 98

अ. क्र.	बा	ब	प रि मा ण	माहिती
1	2		3	4
1	शाळांची संख्या		संख्या	28
2	अ.	मुले	संख्या	3668
	ब.	मुली	संख्या	516
	एकूण (अ + ब)		संख्या	4184
	एकूण खर्च		रुपये हजारात	13126000

आधार : जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, वर्धा

जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 1997 - 98

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	नव साक्षरसाठी साक्षरीत्तर कार्यक्रम	पर्यवेक्षक उमेदवारांची संख्या
1	2	प्रौढ शिक्षण	4
1	वर्धा	नि रं क	
2	सेलु		
3	समुद्रपुर		
4	हिंगणघाट		
5	देवळी		
6	आर्वा		
7	आष्टी		
8	कारंजा		

जिल्हा एकूण

टिप : या जिल्हयातील साक्षरीत्तर कार्यक्रम 31 मार्च 97 ला पूर्ण झाल्यामुळे माहिती
निरंक.

आधार : जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, वर्धा

150
तत्का क्रमांक : 8.9

शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था 1996-97

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बा	ब	परिमाण	माहिती
1	2	3	3	4
1	<u>शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था संख्या</u>			
	अ.	पदवीस्तर	संख्या	5
	ब.	पदवीपूर्वस्तर	---	6
	क.	शाळास्तर	---	-
2	<u>पटावरील संख्या</u>			
	अ.	पदवीस्तर	---	1557
	ब.	पदवीपूर्व स्तर	---	420
	क.	शाळास्तर	---	-
3	<u>एकूण खर्च (रुपये)</u>			
	अ.	पदवीस्तर	रुपये	उ. ना.
	ब.	पदवीपूर्व स्तर	---	उ. ना.
	क.	शाळास्तर	---	उ. ना.

आधार : उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक-9.1 (अ)

रेल्वे मार्गाची लांबी [31 मार्च 1998 या वर्षाअखेर]

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी किलो मीटर मध्ये
1	2	3
1.	1) ब्राडगेज	65
	2) दुहेरी	225
	3) तिहेरी व अधिक	70
2.	मिटर गेज	-
3.	नॅरो गेज	37
एकूण रेल्वे मार्ग		397

टिप :- 1) एड्दरी :- यात पुलगांव मिलटरी सायडींग मिळवली आहे.

2) दुहेरी :- यात डबल लाईन धरुन लांबी दिली आहे.

3) तिहेरी :- यात दहंगांव, वर्धा, सेवाग्राम, वरुड, सेलुरोड,

सिंदी, भुगांव, सोनेगांव, वाघोली व

हिंगणघाट, इत्यादी स्टेशन मधील यार्ड ट्रॅक च्या

लाईन्स धरल्या गेल्या आहेत.

अधार :- 1) विभागीय व्यवस्थापक, मध्यरेल्वे, नागपूर

तबता क्रमांक-9.1(ब)

रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी [31 मार्च 1998 या दिवशीची]

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानकांचे नाव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र विभाग
1	2	3	4	5
1	वर्धा	11 वर्धा 21 सेवाग्राम 31 वरुड 41 भुगांव 51 दहेगांव 61 सोनेगांव	ब्रॉडगेज	मध्य रेल्वे
2	सेलु	71 सेलु रोड 81 सिंदी 91 तुळजापुर		
3	समुद्रपुर			
4	हिंमणघाट	101 हिंमणघाट 111 वाघोली 121 येनोर 131 नागरी	ब्रॉडगेज	मध्य रेल्वे
5	देवळी	141 पुलगांव 151 कवठा		
6	आर्वी	161 आर्वी 171 विरुळ 181 रोहणा 191 पांचगांव 201 सुबगांव 211 सोरटा	नॅरोगेज	
7	आष्टी			
8	का रजा			

आधार : विभागीय व्यवस्थापक, मध्य रेल्वे नागपुर.

जिल्हा - वर्धा

[लांबी कि.मी. मध्ये]

अ. क्र.	बाब	रस्त्याचा प्रकार							एकूण रस्त्यांची लांबी
		राष्ट्रीय महा- मार्ग	प्रमुख राज्य महा- मार्ग	राज्य महा- मार्ग	प्रमुख जिल्हा- स्त	इतर जिल्हा- स्त	खेड्या- तील स्त	इतर योजने- तर	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	<u>सिमेंट काँक्रीट</u>								
	अ) सा. बां. वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
	का) न. पा. / म. न. पा.	-	-	-	-	-	-	21	21
2	<u>डांबरी</u>								
	अ) सा. बां. वि.	108	67	461	397	149	160	-	1342
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	66	96	107	-	269
	का) न. पा. / म. न. पा.	5	-	14	4	20	-	78	121
3	<u>खडीचे</u>								
	अ) सा. बां. वि.	-	-	30	212	333	668	-	1243
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	49	256	543	-	848
	का) न. पा. / म. न. पा.	-	-	-	-	-	-	172	172
4	<u>इतर माल वापरून केलेले</u>								
	अ) सा. बां. वि.	-	-	-	11	1	341	-	353
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	5	32	330	-	367
	का) न. पा. / म. न. पा.	-	-	-	-	-	-	93	93
5	<u>इतर</u>								
	अ) सा. बां. वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	74	74
	का) न. पा. / म. न. पा.	-	-	-	-	-	-	-	-
	<u>एकूण लांबी</u>								
	अ) सा. बां. वि.	108	67	491	620	483	1169	-	2938
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	120	384	980	74	1558
	का) न. पा. / म. न. पा.	5	-	14	4	20	-	364	407
	<u>जिल्हा एकूण</u>	113	67	505	744	887	2149	438	4908

आधार :- 1) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वर्धा.

2) कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद, वर्धा.

3) सर्व नगरपालिका वर्धा, जिल्हा.

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1.	मोटर सायकली, स्कुटर्स/मोपेड इत्यादी	33370
2.	मोटारी/जीप्स/स्टेशन वॅग्स	2346
3.	टॅक्सी कॅब्स	101
4.	स्वयंचलित रिक्शा	1292
5.	स्टेट कॅजेस	
	1) डिझेलवर चालणा-या	238
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	
	कंत्राटी वाहने	
	1) डिझेलवर चालणा-या	26
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	
6.	मालमोटारी-खाजगी वाहने	
	1) डिझेलवर चालणा-या	131
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	6
	मालमोटारी-सार्वजनिक वाहने	
	1) डिझेलवर चालणा-या	1035
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	153
7.	रुग्णवाहिका	20
8.	शाळेच्या बसेस	2
9.	खाजगी सेवा देणारी वाहने (अनुयान)	44
10.	जोड वाहने	892
11.	ट्रॅक्टर्स	936
12.	इतर	7
जिल्हा एकूण		40599

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी (97-98) वर्षाकरिता।

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	उपक्रमाचे. नांव महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, वर्धा विभाग, वर्धा.
1	2	3
1	वर्षाअखेरीस मार्गांची संख्या	346
2	मार्गांची एकूण लांबी [कि. मी.]	2230.8
3	मार्गांची सरासरी लांबी [कि. मी.]	64.48
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	255
5	स्त्यावर धावणा-या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	242
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी [लाखात]	1.11
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न [रु. हजारात]	250330
8	दर प्रवाशांमागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न पैशामध्ये	620

आधार - विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ
विभाग, वर्धा.

महत्त्वाच्या स्तंभ्यावरील वाहतूक गणना डिसेंबर 1997 या वर्षाकरीता
(वाहतूक गणना - डिसे. 1997)

जिल्हा - वर्धा

पुष्ठा भागाचा प्रकार	स्तंभ्या ची रुंदी मिटर	जलदगती वाहने					मंदगती वाहने				दर दिवशी सरासरी वाहन भार (मि. टना)
		कार, जीप्सू	बस गा- ड्या	माल मोटा- र, ट्रक	मोटार साय- कल/ स्कुटर	एकूण 3 ते 6	जनाव- रांकडू- न औढ- ली जा- णारी	साय- कल वाह- ने	इतर वाह- ने	एकूण 8 ते 10	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
राष्ट्रीय महामार्ग											
मार्गाचे नांव - नागपूर - हैद्राबाद क्र. 7, लांबी	कि. मी. 50/6,	जवळपासचे शहर/सेडे - कांदळी									
1) डांबरी	7.00	1214	333	2581	497	4625	70	186	25	281	30110
मार्गाचे नांव - नागपूर - हैद्राबाद क्र. 7 लांबी	कि. मी. 79/2,	जवळपासचे शहर/सेडे - नांदगांव									
2) डांबरी	7.00	910	297	1698	847	3752	56	698	7	761	26674
मार्गाचे नांव - नागपूर - एदलाबाद क्र. 6, लांबी	कि. मी. 98/200,	जवळपासचे शहर/सेडे - तळेगांव									
3) डांबरी	7.00	1026	859	3120	462	5467	65	189	162	416	41064
राष्ट्रीय महामार्ग क्र. 6 ते कारंजा जोड रस्ता (जि. प. कडे)											
मार्गाचे नांव - राष्ट्रीय महामार्ग क्र. 6 लांबी	कि. मी. 0/0,	जवळपास शहर/सेडे - कारंजा									
4) डांबरी	3.00	250	-	150	90	490	250	250	-	500	1008
मार्गाचे नांव - जुना हिमणघाट पोहणा रस्ता (जि. प. कडे)											
मार्गाचे नांव - जुना हिमणघाट पोहणा, लांबी	कि. मी. 0/0,	जवळपासचे शहर/सेडे - न. प. नाका									
5) डांबरी	3.70	600	2	260	900	1762	300	3000	-	3300	3578
राज्य महामार्ग											
मार्गाचे नांव - नागपूर बोरी अर्धापूर तुळजापूर क्र. 3, लांबी	कि. मी. 40/0,	ज. पा. चे शहर/सेडे - सांवगी									
6) डांबरी	5.50	848	404	687	562	2501	42	85	17	144	12404
मार्गाचे नांव - नागपूर बोरी अर्धापूर तुळजापूर क्र. 3 लांबी	कि. मी. 72/300	ज. पा. चे श/से - नालवाडी									
7) डांबरी	5.50	1638	410	2897	1560	6505	579	1307	24	1910	31360

पुढे चालू

तक्ता क्र. 9.5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12.
मार्गाचे नांव - नागपूर बोरी अर्धापूर तुळजापूर क्र. 3 लांबी कि. मी. 84/0 ज. पा. चे श/सेडे- सातोडासे											
8) डांबरी	5.50	1581	439	1909	1632	5561	450	2976	-	3426	25496
देवळी - शिरपूर मार्ग राज्यमहामार्ग क्र. 3 लांबी कि. मी 112/0 जवळपासचे श/सेडे - शिरपूर (से)											
9) डांबरी	5.50	347	267	733	240	1587	158	518	12	688	10249
आर्वी - देउरवाडा मार्ग क्र. 241, लांबी कि. मी. 0/600, जवळपासचे शहर/सेडे - आर्वी											
10) डांबरी	3.70	539	77	980	640	2236	772	1392	-	2164	10893
मार्गाचे नांव - अमरावती पुलगांव हिंगणघाट मार्ग क्र. 243											
मार्गाचे नांव - हिंगणघाट-वायगांव, लांबी कि. मी. 13/600, जवळपासचे शहर/सेडे - धोत्रा											
11) डांबरी	3.70	620	127	1238	606	2591	384	403	-	792	13329
मार्गाचे नांव - वायगांव देवळी लांबी कि. मी. 25/0, जवळपासचे शहर/सेडे - वायगांव											
12) डांबरी	5.50	202	11	233	170	616	194	234	-	428	3040
मार्गाचे नांव - देवळी - दहेगांव मार्ग लांबी 39/0, जवळपासचे शहर/सेडे - देवळी											
13) डांबरी	5.50	421	105	702	462	1690	164	621	-	785	7898
मार्गाचे नांव - दहेगांव पु. अमरावती लांबी कि. मी. 64/200, जवळपासचे शहर/सेडे - पुलगांव											
14) डांबरी	5.50	899	120	925	963	2907	322	2565	-	2887	10561
मार्गाचे नांव - पुलगांव आर्वी वरुड मुलताई राज्य महामार्ग क्र. 244.											
पुलगांव आ. आष्टी, लांबी कि. मी. 31/0, जवळपासचे शहर/सेडे - सुबगांव											
15) डांबरी	5.50	553	109	991	638	2291	804	1735	-	2539	11291
मार्गाचे नांव - तळेगांव आष्टी मार्ग लांबी कि. मी. 59/0 जवळपासचे शहर/सेडे - आष्टी											
16) डांबरी	3.70	365	79	810	433	1687	701	524	37	1262	10020
मार्गाचे नांव - रोहणा पिंपळसुटा, लांबी कि. मी. 0/400, जवळपासचे शहर/सेडे - रोहणा											
17) डांबरी	3.70	200	18	367	181	766	520	204	-	724	4134
मार्गाचे नांव - वाढोणा कांजा लांबी कि. मी. 0/400, जवळपासचे शहर/सेडे - वाढोणा											
18) डांबरी	3.70	172	32	358	175	737	273	303	-	576	3897
मार्गाचे नांव - कांजा जलालसेडा, लांबी कि. मी. 24/300, जवळपासचे शहर/सेडे - कांजा											
19) डांबरी	3.70	170	18	227	157	582	137	1828	228	2193	2579
मार्गाचे नांव - स्वरांगणा कोढाळी सावरगांव चिंचोली राज्य महामार्ग क्र. 247											
स्वरांगणा कोढाळी लांबी कि. मी. 0/0, जवळपासचे शहर/सेडे - स्वरांगणा (सेडे)											
20) डांबरी	3.70	523	101	961	623	2208	786	1462	-	2248	10889

पुढे चालू...

तक्ता क्र. 9.5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मार्गाचे नांव - नागपूर हिंगणी, अंजी, विरुळ, राज्य महामार्ग क्र. 255											
अंजी - विरुळ लांबी कि.मी. 8/800, जवळपासचे शहर/खेडे :- मांडवा (खेडे)											
21)डांबरी/	3.70	210	12	111	216	549	476	469	4	949	2408
खडीचा											
मार्गाचे नांव - सेलू, हिंगणी, बोरधरण मार्ग राज्यमहामार्ग क्र. 256											
मार्गाचे नांव - सेलू हिंगणी बोरधरण, लांबी कि.मी. 2/00, जवळपासचे शहर/ खेडे :- घोराड											
22) डांबरी	5.50	715	24	499	841	2079	537	877	-	1414	6536
मार्गाचे नांव - आर्वी, वर्धा, वायगांव, राळेगांव, पाटंजी राज्य महामार्ग क्र. 257											
मार्गाचे नांव - आर्वी, वेढोणा, वर्धा लांबी कि.मी. 11/0, जवळपासचे शहर/खेडे :- वेढोणा											
23)डांबरी	5.50	565	109	1054	588	2316	831	1678	-	2509	11785
मार्गाचे नांव - आर्वी वर्धा, लांबी कि.मी. 52/0, जवळपासचे शहर/खेडे:- पिंपरी											
24)डांबरी	5.50	2220	458	1784	2116	5678	366	3245	-	3611	23942
मार्गाचे नांव - वर्धा वायगांव, लांबी कि.मी. 57/400, जवळपासचे शहर/खेडे:- बोरगांव नाका											
25)डांबरी	5.50	1486	473	1819	1689	5467	780	1988	7	2775	23472
मार्गाचे नांव - वायगांव कापसी, लांबी कि.मी. 75/00, जवळपासचे शहर/खेडे:- कानगांव											
26)डांबरी	3.70	463	37	790	538	1828	289	590	-	879	8189
मार्गाचे नांव - पुलगांव, वर्धा, समुद्रपूर, गिरड, उमखेड राज्य महामार्ग क्र. 258											
मार्गाचे नांव - सेवाग्राम समुद्रपूर मांडगांव, लांबी कि.मी. 1/00, ज. पा. शहर/खेडे :- वर्धा (श)											
27)डांबरी	7.00	2835	192	761	3335	7123	133	3300	-	3433	15006
मार्गाचे नांव - सेवाग्राम समुद्रपूर मांडगांव, लांबी कि.मी. 0/00, ज. पा. श/खेडे :- सेवाग्राम											
28)डांबरी	3.00	392	18	311	531	1252	115	542	-	675	4035
मार्गाचे नांव - सेवाग्राम, समुद्रपूर, गिरड, लांबी कि.मी. 52/400, जवळपासचे शहर/खेडे :- गिरड											
29)डांबरी	3.70	594	170	1044	735	2543	440	907	-	1347	12443
मार्गाचे नांव - समुद्रपूर, जांब, वरोरा, चंद्रपूर, मार्ग राज्यमार्ग क्र. 264											
मार्गाचे नांव - समुद्रपूर, जांब, वरोरा, चंद्रपूर लांबी कि.मी 0/500, ज. पा. श/खेडे :- समुद्रपूर											
30)डांबरी	3.70	1150	184	1195	1230	3759	350	1535	8	1893	14771
<u>जिल्हा मार्ग</u>											
मार्गाचे नांव - आष्टी, मोशी रस्ता प्र. जि. मा. क्र. - 1											
मार्गाचे नांव - आष्टी, मोशी रस्ता, लांबी कि.मी. 0/400 जवळपासचे शहर/खेडे :- आष्टी											
31)डांबरी	3.70	297	51	329	410	1087	513	428	-	941	5238
मार्गाचे नांव - साहूर, मानिकवाडा, सुसुद्धा रस्ता प्र. जि. मा. क्र. - 5											
मार्गाचे नांव - साहूर, मानिकवाडा, सुसुद्धा रस्ता लांबी कि.मी. 0/400 ज. पा. श/खे:- साहूर											
32)खडीचा	3.70	230	16	276	206	728	564	197	-	761	4148

तक्ता क्र. 9.5. पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मार्गाचे नांव	पुलगांव नांचणगांव शिरपूर मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 12										
मार्गाचे नांव	पुलगांव नांचणगांव शिरपूर लांबी कि. मी. 13/400								जवळपासचे शहर/सेडे :- इंजाळा		
33)डांबरी	3.70	189	27	148	215	579	575	625	-	1200	1799
मार्गाचे नांव	देवळी नांदोरो आगरगांव मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 13										
मार्गाचे नांव	देवळी नांदोरो आगरगांव लांबी कि. मी. 10/0								जवळपासचे शहर/सेडे :- आगरगांव		
34)डांबरी	3.70	53	12	171	79	315	121	179	7	307	1841
मार्गाचे नांव	देवळी अंदोरी मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 14										
मार्गाचे नांव	देवळी अंदोरी लांबी 4/0								जवळपासचे शहर/सेडे :- वाटखेडा (चौ.)		
35)डांबरी	3.70	59	25	76	98	258	187	106	1	294	1377
मार्गाचे नांव	वणी अल्लीपूर गिरोली मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 15										
मार्गाचे नांव	वणी अल्लीपूर गिरोली लांबी कि. मी. 23/00								जवळपासचे शहर/सेडे :- वणी		
36)खडीचा	3.70	261	6	145	335	747	374	232	-	606	2969
मार्गाचे नांव	येळाकेळी सेलु मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 18										
मार्गाचे नांव	येळाकेळी सेलु लांबी कि. मी. 0/200								जवळपासचे शहर/सेडे :- येळाकेळी		
37)डांबरी	3.70	567	11	272	692	1542	322	717	-	1039	4030
मार्गाचे नांव	सिंदी कांडळी मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 19										
मार्गाचे नांव	सिंदी कांडळी लांबी कि. मी. 0/0								जवळपासचे शहर/सेडे :- सिंदी रेल्व		
38)डांबरी	3.70	595	12	718	685	2010	810	901	-	1711	3243
मार्गाचे नांव	सेलु सोनेगांव रेल्व स्टेशन प्र. जि. मा. क्र. 20										
मार्गाचे नांव	सेलु सोनेगांव लांबी कि. मी. 5/600								जवळपासचे शहर/सेडे :- वधाळा (सेडे)		
39)डांबरी	3.70	63	8	58	117	246	116	195	-	311	896
मार्गाचे नांव	सेवाग्राम नांदोरो आष्टा मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 21										
मार्गाचे नांव	सेवाग्राम नांदोरो लांबी कि. मी. 3/400								जवळपासचे शहर/सेडे :- मांडवगड		
40)खडीचा	3.70	255	2	277	556	1090	146	542	-	638	3197
मार्गाचे नांव	बरबडी गोजी मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 23										
मार्गाचे नांव	बरबडी गोजी लांबी कि. मी. 0/00								ज. पा. श/सेडे :- रेल्वे क्र. जवळ (गोजी)		
41)डांबरी	3.70	707	17	407	1017	2148	125	1256	-	1331	5493
मार्गाचे नांव	सेवा खरांगणा (गोडे) प्र. जि. मा. क्र. 24										
मार्गाचे नांव	सेवा खरांगणा (गोडे) लांबी कि. मी. 0/00								जवळपासचे शहर/सेडे :- सेवाग्राम		
42)डांबरी	3.70	775	44	164	919	1902	137	1150	-	1287	3620
मार्गाचे नांव	हिंगणघाट नंदोरी मार्ग क्र. 27										
मार्गाचे नांव	हिंगणघाट नंदोरी लांबी कि. मी. 0/800								जवळपासचे शहर/सेडे :- हिंगणघाट		
43)डांबरी	3.70	510	12	960	552	2034	395	1025	-	1420	10036
मार्गाचे नांव	लहान आर्वी अंतोरा प्र. जि. मा. क्र. 3 (जि. प. कडे)										
मार्गाचे नांव	लहान आर्वी अंतोरा लांबी कि. मी. 0/400								जवळपासचे शहर/सेडे :- लहान आर्वी		
44)खडीचा	3.00	50	8	102	50	210	102	60	-	162	449

तक्ता क्र. 9.5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मार्गाचे नांव -पुलगांव दहेगांव बाबुळगांव	मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 23										
मार्गाचे नांव -पुलगांव दहेगांव बाभुळगांव	लांबी कि. मी. 0/800 जवळपासचे शहर/खेडे -पुलगांव										
55)डांबरी/खडीया	3.70	140	16	160	212	528	148	893	-	1040	1969
मार्गाचे नांव -सुकळी बाई वायगांव बांगडापूर रस्ता प्र. जि. मा. क्र. 7 (जि. प. कडे)											
मार्गाचे नांव -सुकळी बाई वायगांव बांगडापूर	लांबी कि. मी. 0/0 ज. पा. श/खे -सुकळी बाई										
46)डांबरी	3.70	79	5	150	120	354	70	80	10	160	788
मार्गाचे नांव -वर्धा शहरातील रस्ते इतर जिल्हा मार्ग कचेरी ते कारागृह रस्ता (जि. प. कडे)											
मार्गाचे नांव -वर्धा श. रस्ते इ. जि. मा. कचेरी ते कारागृहलांबी	कि. मी. 0/0 ज. पा. श/खे -कचेरी										
47)डांबरी	3.70	1700	175	600	3000	5475	70	5000	40	5110	10380
मार्गाचे नांव -गोल सडक ते गांधी पतळा											
मार्गाचे नांव -गोल सडक ते गांधी पतळालांबी	कि. मी. 0/800, ज. पा. श/खे - मेन पोस्ट ऑफिस										
48)डांबरी	3.70	1650	965	670	3200	7885	80	4870	45	4995	10600
मार्गाचे नांव -सावंगी पालोती सुकळी उबार इ. जि. मा. (जि. प. कडे)											
मार्गाचे नांव -सावंगी पालोती सुकळी	लांबी कि. मी. 0/0, ज. पा. शहर/खेडे - सावंगी										
49)डांबरी	3.70	600	31	390	1820	2841	70	2350	20	2440	2660
मार्गाचे नांव -पिंपरी कारला साटोडा ग्रामीण मार्ग (जि. प. कडे)											
मार्गाचे नांव -पिंपरी कारला साटोडा	लांबी कि. मी. 0/0, ज. पा. श/खेडे - पिंपरी										
50)खडीया	3.70	80	3	120	120	323	100	1500	60	1660	1427
मार्गाचे नांव -आलोडी साटोडा महाकाळ रस्ता (ग्रामीण)											
मार्गाचे नांव -आलोडी साटोडा महाकाळ	लांबी कि. मी. 0/0, जवळपासचे शहर/खेडे - आलोडी										
51)खडीया	3.00	100	2	210	400	712	120	900	90	1110	1833
मार्गाचे नांव -शिरसमुद्रपूर गिरोली रस्ता इ. जि. मा. (जि. प. कडे)											
मार्गाचे नांव -शिरसमुद्रपूर गिरोली	लांबी कि. मी. 0/0, जवळपासचे शहर/खेडे - शिरसमुद्रपूर										
52)डांबरी	3.70	150	-	130	70	350	60	90	5	155	425
मार्गाचे नांव -बोरी सालई मार्ग (जि. प. कडे)											
मार्गाचे नांव -बोरी सालई	लांबी कि. मी. 0/0, जवळपासचे शहर/खेडे - बोरी										
53)डांबरी	3.00	30	3	54	40	127	100	70	90	280	395
मार्गाचे नांव -आष्टी खडकी सिरसोली रस्ता प्र. जि. मा. (जि. प. कडे)											
मार्गाचे नांव -आष्टी खडकी सिरसोली	लांबी कि. मी. 0/0, जवळ. पासचे शहर/खेडे - आष्टी										
54)डांबरी	3.70	40	4	130	70	244	402	108	10	520	772

आधार -अधिकांक अभियंता, विशेष प्रकल्प मंडळ, नागपूर.

198801 1988001 1.01

जिल्हा - स्वधो

पोस्ट, तारघरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संघ याची आकडेवारी वर्ष 31 मार्च 1988

अ. क्र.	वर्ग	बाब	संख्या	वर्ग
1	1	2	3	4
1	पोस्टांची संख्या	185	185	185
2	तारघरांची संख्या	11091	11091	11091
3	पत्र पेट्यांची संख्या	921	921	921
4	पोस्टमनांची संख्या	66	66	66
	अ) नियमित आस्थापने वरिल	156	156	156
	ब) नियमित आस्थापने व्यतिरिक्त	156	156	156
5	दुरध्वनी संख्या	14473	14473	14473
6	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	171	171	171
7	शासनाने वाटप केलेल्या दुरदर्शन संघांची संख्या	8	8	8

आधार :- 1) अधिकक, डाकघर, शहर विभाग, वर्धा

2) उप विभागीय, तारघरे, वर्धा

3) विभागीय अभियंता, ग्रामीण ध्वनीक्षेपण, संचालनालय, विभागीय कार्यालय, नागपूर

4) उप विभागीय अधिकारी, दुरध्वनी, वर्धा

162

तबता क्रमांक-10.1

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

[वर्ष 1997-98 करिता]

जिल्हा : वर्धा

[रुपये-हजारात]

अ.क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	नगरपरिषद
1	संख्या	681	607	6199
आ	प्राप्ती	11084	520452	49842
	1) सुरुवातीची शिल्लक	11084	60224	6199
	2) अनुदाने व वर्गणी	3187	520452	49842
	3) चालू वर्षातील उत्पन्न	24874	420848	102390
	एकूण प्राप्ती	39145	1001524	158431
ब	खर्च			
	1) चालू वर्षातील खर्च	29036	981290	147913
	2) अखेरची शिल्लक	10109	20234	10518
	एकूण खर्च	39145	1001524	158431

आधार-जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी, वर्धा

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च [1997-98 चा वर्षाकरीता]

जिल्हा - वर्धा		[रुपये-हजारता]				
अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्रामपंचायतीची संख्या	उत्पन्न			अंशदान
			सुरुवातीची शिल्लक	सहाय्यक शासकीय	अनुदाने इतर	
1	2	3	4	5	6	7
1.	वर्धा	72	750	138	-	1838
2.	सेलू	62	1309	147	323	1545
3.	समुद्रपूर	69	1340	190	-	1199
4.	हिंगणघाट	76	759	380	788	140
5.	देवळी	63	4349	401	24	1405
6.	आर्वी	88	175	188	178	1473
7.	आष्टी	38	1757	100	168	1564
8.	कांझा	59	645	162	-	1302
जिल्हा एकूण		507	11084	1708	1481	10468

पुढे चालु...

तलता क्रमांक-10.2 पुढे घालु

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्राम-पंचायतींची संख्या	देणगी	कर	उत्पन्न		एकूण 5 ते 11	एकूण 12
					शुल्क	इतर		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	वर्धा	72	166	2844	-	1673	0	0
2.	सेलू	62	79	660	-	697	0	0
3.	समुद्रपूर	69	-	1267	-	824	0	0
4.	हिंगणघाट	76	1	519	-	617	0	0
5.	देवळी	63	-	933	-	667	0	779
6.	आर्वी	68	-	451	-	914	0	239
7.	आष्टी	38	-	839	-	561	0	0
8.	कांजा	59	18	426	-	649	0	0
जिल्हा एकूण		507	264	7739	-	6405	2801	2315

पुढे घालु...

तक्ता क्रमांक- 10.2 पुढे सुरु.
ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 1997-98 यावर्षाकरिता

जिल्हा : वर्धा

अ.	पंचायत	खर्च										
क्र.	समिती	आरो- ग्य सेवा	सार्वज- निक बांध- काम	सामा- जिक, नैतिक वृद्धी	प्रशा- सन	समा- ज क- ल्याण	पशुध- नाचे संव- र्धन	जमीन महसु- ल वसु- ली व देस- भाल	इतर	स्तंभ 14 ते 21 ची बेरीज	अखेर- ची शिल्ल- क (13-22)	एकूण 22+23
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	वर्धा	1626	2074	378	2352	144	38	-	13	2625	337	7012
2	सेलू	1058	961	187	997	139	7	-	9	3358	1402	4760
3	समुद्रपूर	1544	1269	507	832	-	-	-	1	4153	667	4820
4	हिंमणघाट	802	990	130	739	304	26	-	-	2991	213	3204
5	देवळी	1284	869	574	702	-	-	-	-	3429	4350	7779
6	आर्वी	953	1129	253	750	93	74	-	12	3269	110	3379
7	आष्टी	1098	932	64	674	-	-	-	-	2768	2221	4989
8	कारंजा	836	571	410	566	-	-	-	1	2443	769	3202
जिल्हा एकूण		9251	8795	2512	7612	685	145	-	36	29036	10109	39145

आधार : उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, [ग्रामपंचायत] जिल्हा परिषद, वर्धा.

जिल्हा परिषदेचे बाबवुर उत्पन्न व खर्च [1997-98 या वर्षाकरिता]

जिल्हा - वर्धा

[रुपये - हजारत]

अ. क्र.	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष 1996-97	सुधारित 1997-98	अंदाज 1998-99
1	2	3	4	5
एक	जमा			
	1) स्वनिर्मित उत्पन्न			
	अ) स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	11455	9093	8500
	ब) शिक्षण	199	254	252
	क) कृषि	56	4	5
	ड) इमारत व दळणवळण	248	122	122
	इ) इतर	55277	49150	7449
	एकूण (1)	67235	58623	16328
	2) शासकीय अनुदाने			
	अ) सहेतुक अनुदान	312035	401057	370950
	ब) आस्थापना अनुदान	80671	82392	80151
	क) योजनांतर्गत योजनेसाठी अनुदान	70501	79488	129880
	ड) इतर	57275	113549	1518
	एकूण	520452	676486	582499
	[-] परतावे			
	एकूण (2)	520452	676486	582499
	3) कर्जे			
	अ) कर्जे व अग्रीम	(-42879)	90	85
	ब) ठेवी व अग्रीम	39392	35254	18887
	क) वित्त प्रेषण	357100	-	-
	ड) इतर	-	-	-
	एकूण (3)	353613	35344	18972
	4) आरंभीची शिल्लक	60224	20234	17864
	एकूण (1 ते 4)	1001524	790687	635664

पुढे चालु...

तबता क्रमांक 10.3 [पुढे चालु]

अ. क्र.	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष 1996-97	सुधारित 1997-98	अंदाज 1998-99
1	2	3	4	5
दोन	स्वर्च			
	आ सामान्य प्रशासन	70696	75240	77864
	बा शिक्षण	228068	258987	248537
	का वैद्यकीय	4146	4089	43446
	डॉ पशुसंवर्धन	8408	10223	9781
	इं इमारती व दळणवळण	58894	55435	58327
	फा समाज कल्याण	7281	18057	12908
	गा सिंचन	31268	77629	27534
	हा कृषि	15098	39570	31395
	ना इतर	165863	198298	94756
	एकूण [अ ते न]	585722	737528	599548
	कर्ज			
	आ कर्ज व अगीम	1859	352	-
	बा ठेवी व अगीम	36609	34942	18952
	का वित्त प्रेषण	357100	-	-
	डॉ इतर	-	-	-
	एकूण (अ ते ड)	395568	35294	18952
	अखेरची शिल्लक	20234	17865	17163
	एकूण	1001524	790687	635664
	[स्वर्च + अखेरची शिल्लक]			

आधार :- मुख्य लेखा तथा वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

168 ..
तक्ता क्रमांक 10.4

महानगरपालिका, कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च
[1997-98 वर्षाकरिता]

जिल्हा - वर्धा

[रुपये-हजारात]

अ. क्र.	महानगरपा- लिका/कटक मंडळे/नगर- पालिका	सुरुवा- तीची शिल्लक	अनुदाने, वर्गणी		उत्पन्न				नगरपा- लिकेच्या मालमते- पासून मिळाले- ला एकूण महसूल	इतर
			शास- कीय	इतर	जकात	घर व जमीन यावरी- ल कर	इतर कर	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	वर्धा	2354	9204	-	23474	11606	2956	38036	1573	6209
2.	देवळी	437	3947	-	1738	458	24	2220	412	1152
3.	पुलगांव	389	3384	-	5893	1063	1164	8120	103	751
4.	सिंदी	951	3489	-	1551	243	5	1804	343	-
5.	आर्वी	569	3052	-	8897	635	324	9856	845	442
6.	हिंगणघाट	1019	21766	-	20667	3296	592	24555	1954	4015
जिल्हा एकूण		6199	49842	-	62220	17306	5065	84591	5230	12569

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 10.4 पुढे चालू

महानगरपालिका, कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च
[1997-98 वर्षाकरिता]

जिल्हा - वर्धा		[रुपये-हजारात]									
अ. क्र.	महानगरपालिका/कटक मंडळे/नगरपालिका	एकूण उत्पन्न स्तंभ (4 ते 11 ची बेरीज)	सामान्य प्रशासन	कर व सुलीचा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी	सार्वजनिक बांधकाम	शिक्षण	इतर	एकूण स्तंभ (18 ते 19 ची बेरीज)	अखेरची शिल्लक (13+ 12-20)
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	वर्धा	55222	6876	5237	3663	21999	4637	1889	11561	65842	1534
2	देवळी	7731	970	951	296	1810	1635	1636	961	8059	109
3	पुलगांव	17358	2306	1801	101	6351	772	4406	2855	18093	134
4	सिंदी	5638	797	778	87	976	642	2548	365	6193	394
5	आर्वी	14195	1008	2152	287	6693	231	1473	1672	13516	1248
6	हिंगणघाट	52290	2166	3834	1358	13467	8739	7292	9354	46210	7099
जिल्हा एकूण		152232	14123	14753	5792	51096	16657	19224	26268	147913	10518

आधार - जिल्ह्यातील सर्व नगर पालिका.

अ. क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (बिगर आदिवासी, आदिवासी व आदिवासी क्षेत्राबाहेरील योजना मिळून)	स्टेट-पूल	अनु-शेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
[एक]	कृषी संलग्न सेवा				
	1) पीक संवर्धन	37.72	-	-	36.72
	2) फलोत्पादन	10.18	-	-	10.18
	3) मृदू व जलसंधारण	8.07	255.00	-	263.07
	4) पशुसंवर्धन	3.02	-	-	3.02
	5) दुग्ध व्यवसाय विकास	0.42	-	-	0.42
	6) मत्स्य व्यवसाय	6.52	-	-	6.52
	7) वने	22.81	-	-	22.81
	8) पणन, कोठारे व वखारी	-	-	-	-
	9) सहकार	7.65	-	-	7.65
	एकूण [एक]	95.39	255.00	-	350.39
[दोन]	ग्रामीण विकास				
	1) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	58.42	-	-	58.42
	2) अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	-	-	-	-
	3) जवाहर रोजगार योजना	166.44	-	-	166.44
	4) रोजगार हमी योजना	54.75	-	-	54.75
	5) जमीन सुधारणा	1.89	-	-	1.89
	6) सामुहिक विकास	25.20	-	-	25.20
	7) ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	83.30	-	-	83.30
	एकूण [दोन]	390.00	-	-	390.00
[तीन]	पाटबंधारे व पुर नियंत्रण				
	1) लघु पाटबंधारे	191.64	-	410.96	602.60
	2) जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	-	2265.74	-	2265.74
	3) आघाकट विकास	26.38	-	-	26.38
	4) पुर नियंत्रण कामे	-	-	-	-
	एकूण [तीन]	218.02	2265.74	410.96	2894.72
[चार]	विद्युत विकास	168.26	-	-	168.26
[पाच]	उद्योग व खाणकाम				
	1) मोठे व मध्यम उद्योग	-	-	-	-
	2) ग्रामीण व लघु उद्योग	17.26	-	-	17.26
	एकूण [पाच]	17.26	-	-	17.26

जिल्हा - वर्धा

[रुपये लाखात]

अ. क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजनाबिगर आदिवासी, आदिवासी व आदिवासी क्षेत्राबाहेरील योजना मिळून	स्टेट प्लॅन	अनु शेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
[सहा]	वाहतूक व दळणवळण				
	1) मोठी व लहान बंदरे				
	2) अंतर्देशीय जलवाहतूक				
	3) रस्ते विकास	228.14	1201.35	127.17	1556.66
	एकूण [सहा]	228.14	1201.35	127.17	1556.66
[सात]	सामान्य आर्थिक सेवा				
	1) पर्यटन				
	2) स्थानिक विकास कार्यक्रम	310.00			310.00
	एकूण [सात]	310.00			310.00
[आठ]	सामाजिक आणि सामूहिक सेवा				
	1) सामान्य शिक्षण	64.46			64.46
	2) क्रिडा व युवक कल्याण	2.15			2.15
	3) कला व संस्कृती	0.25			0.25
	4) तांत्रिक शिक्षण	14.60			14.60
	5) वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये				
	6) आरोग्य सेवा	27.66		199.62	227.28
	7) ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता	124.17			124.17
	8) गृहनिर्माण	11.90			11.90
	9) नगर विकास	5.20			5.20
	10) माहिती व प्रसिध्दी				
	11) मागासवर्गीयांचे कल्याण	26.48			26.48
	12) कामगार व कामगार कल्याण	40.77			40.77
	13) समाज कल्याण	18.10			18.10
	14) पोषण	2.04			2.04
	एकूण [आठ]	337.78		199.62	537.40
	एकूण [एक ते आठ]	1764.85	3722.09	737.75	6224.69

टिप : यात मोठे व मध्यम प्रकल्पांचा समावेश आहे.

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा.

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	विकास शीर्ष/उपशीर्ष	बाब	भौतिक साध्ये		
			परिमाण	नियमित योजना	आदिवासी उपयोजना
1	2	3	4	5	6
एक	कृषी व संलग्न सेवा	1) पीक संवर्धन			
		1) सधन कापूस विकास कार्यक्रम अंतर्गत झोन बियाणे वाटप	क्विंटल	44	0
		2) तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम असुधारित संच	संच	0	0
		3) कडधान्य उत्पादन कार्यक्रम अप्रशिक्षणार्थी	संख्या	0	0
		4) मागासवर्गीय आणि नवबौध्दांना दारिद्र्य रेषेवर आणण्यासाठी विशेष सहाय्य योजना (विशेष घटक योजना)	लाभार्थी संख्या	0	0
		5) विशेष अन्नधान्य उत्पादन कार्यक्रम (भात) अप्रमाणित बिजोत्पादन कार्यक्रम	लाभार्थी	0	0
		6) तुषार ठिबक सिंचन असंच वाटप	संख्या	96	4
		2) फलोत्पादन			
		1) अल्प व सिमांतिक शेतकऱ्यांना फलोत्पादन विकासासाठी भांडवली अनुदान अलाभार्थी	संख्या	0	0
		ब) क्षेत्र	हेक्टर	0	2
		2) बागायती रोपमळ्याचे बळकटीकरण योजना अकलमे/रोपे	संख्या	48881	0
		3) मावठी बोरआंबा व काजू झाडांचे सुधारित जातीत रूपांतर करणे अबोरझाडे	संख्या	0	2170
		3) मृदसंधारण			
		1) एकात्मिक पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रम अजैविक बांध	हेक्टर	0	0
		ब) नाला बांध	संख्या	0	0
		क) मजगी क्षेत्र	हेक्टर	0	0
		ड) जलसंधारण कामे	संख्या	0	0

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष	बाब	भौतिक साध्ये		
			परिमाण	नियमित योजना	आदिवासी उपयोजना
1	2	3	4	5	6
		4) पशुसंवर्धन			
		1) पशुवैद्यकीय दवाखाना व प्रथमोचार केंद्र बांधणे			
		अ) बांधकाम	संख्या	0	0
		2) पशु प्रथमोपचार केंद्र/आधारभूत गाम केंद्र कृत्रीम रेतन केंद्रांचा दर्जा वाढविणे			
		अ) दर्जावाढ	संख्या	0	0
		5) दुग्ध व्यवसाय विकास			
		1) दुग्ध उत्पादन, दुग्ध व्यवसाय विकास संस्था	संख्या	0	0
		2) निविष्टा कार्यक्रम आदिवासी/अनुजाती, जमाती तसेच दुर्बल घटकातील कुटुंबांना प्रशिक्षण	संख्या	0	13
		3) भाकड/गाभण म्हशींचा पुरवठा	लाभार्थी संख्या	10	0
		4) मुंबईच्या तबेल्यालील १ वर्ष वयाच्या उच्च पैदास क्षमतेच्या पारड्याचा पुरवठा	संख्या	11	0
		6) मत्स्य व्यवसाय			
		1) मत्स्य बीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना	संख्या	20	0
		अ) मत्स्यबीज	(लाखात)		
		2) अवरुध्द पाण्यातील मत्स्य संवर्धन	(लाखात)		
		अ) संचयन	संख्या	2830	1
		ब) मत्स्योत्पादन	मे. टन	0	41
		3) मत्स्यव्यवसायोपयोगी आवश्यक सामुग्रीच्या खरेदीसाठी सहाय्य			
		अ) नायलॉन सूत	किलो	0	0
		ब) नौका	संख्या	0	0
		4) मत्स्यव्यवसाय विकास संस्था स्थापन करणे/मत्स्यसंवर्धन विकास यंत्रणा			
		अ) मत्स्योत्पादन	मे. टन	0	0
		ब) प्रशिक्षणार्थी	संख्या	0	0

अ. क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष	बाब	भौतिक साध्ये		
			परिमाण	नियमित योजना	आदिवासी उप-योजना
1	2	3	4	5	6
		7) वने			
		1) औद्योगिक व व्यापारी उद्योगासाठी लागणा-या वन झाडांच्या जातीच्या लागवडीची योजना			
		ओसागवान 4 थे वर्ष	हेक्टर	0	0
		बोबांबू 4 थे वर्ष	हेक्टर	0	0
		2) निकृष्ट वनाचे पुर्नवनीकरण			
		ओरोपवन	हेक्टर	0	0
		3) किरकोळ जंगल उत्पादनाचा विकास			
		ओचंदन व खैर लागवड	हेक्टर	0	0
		8) सहकार			
		1) आदिवासी/अनुसूचित जाती/जमाती/नवबौद्ध यांना सहकारी साखर कारखान्याचे भाग खरेदीसाठी अर्थ सहाय्य	लाभार्थी	0	0
		2) पीक उत्पादन प्रोत्साहन योजना			
		ओसभासद	संख्या	0	806
दोन	ग्रामीण विकासाकरिता विशेष कार्यक्रम	1) एकात्मिक ग्रामीण विकास व संलग्न सेवा			
		ओलाभार्थी	संख्या	108	586
		2) अवर्षणप्रवण क्षेत्र कार्यक्रम			
		1) गट वनीकरण	हेक्टर	0	0
		2) रस्ता दुतर्फीकरण वनीकरण	कि. मी.	0	0
		3) अववन वनाचे पुनर्वनीकरण	हेक्टर	0	0
		4) नाला बंदीग	संख्या	0	0
		5) गाव तळी	संख्या	0	0
		6) तलाव दुतर्फी वनीकरण	कि. मी.	0	0
		3) जवाहर रोजगार योजना			
		ओमनुष्य दिन	लाखात	7.33	1.46
		4) रोजगार हमी योजना			
		ओमनुष्य दिन	लाखात	2.33	0
		5) जमीन सुधारणा			
		ओअतिरिक्त जमीन दिलेल्या अभिहस्तांकितांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी	3.00	17
		6) सामुहिक विकास			
		ओमहिला व बाल कल्याण समिती	लाभार्थी	0	0

अ. क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष	बाब	भौतिक साध्ये		
			परिमाण	नियमित योजना	आदिवासी उप-योजना
1	2	3	4	5	6
		7) ग्रामीण सफाई कार्यक्रम आलाभार्थी	संख्या	0	0
		बोसार्जनिक सौचालय	संख्या	3143	896
तीन	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	1) लघुपाटबंधारे 1) लघुपाटबंधारे (स्थानिक क्षेत्र) असिंचन तलाव	संख्या	0	0
		2) लघुपाटबंधारे (राज्यक्षेत्र) अनहर	संख्या	0	0
		3) अयशस्वी विहीरींना अनुदान आलाभार्थी	संख्या	0	0
		4) कोल्हापूर पध्दतीचे बंधारे (स्थानिक क्षेत्र)	संख्या	0	0
		5) कोल्हापूर पध्दतीचे बंधारे (राज्यक्षेत्र)	संख्या	0	0
		2) आयाकट विकास अभूविकास कामे	हेक्टर	0	0
चार	विद्युत विकास	1) विद्युत विकास (ग्रामीण) अघरगुती दिवे	संख्या	4961	382
		ब) औद्योगिक	संख्या	90	0
		कोरस्ते दिवे	संख्या	144	0
		डोलहान विद्युत वाहिनी	कि. मी.	0.14	0
		2) विद्युत विकास (शहरी) अघरगुती दिवे/पंखे	संख्या	0	0
		3) पध्दतीसुधार (ग्रामीण) अट्रान्सफार्मर उभारणी	संख्या	0	0
		ब) मोठी विद्युत वाहिनी	कि. मी.	0	0
पाच	ग्रामीण लघु उद्योग	1) रेशिम उत्पादन अउद्योग	संख्या	5	0
		2) सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी बीज भांडवल अर्थसहाय्य असुशिक्षित बेकार	संख्या	32	1
		3) जिल्हा उद्योग केंद्र छोद्या उद्योगा- करिता कर्ज योजना अलघुउद्योग	संख्या	5	0
		4) औद्योगिक सहकारी संस्थांना अर्थ-			

अ.क्र.	विकास शीर्ष/उपशीर्ष	बाब	भौतिक साध्ये		
			परिमाण	नियमित योजना	आदिवासी उपयोजना
1	2	3	4	5	6
		6) प्राथमिक हातमाग विणकर संस्थांना काटकसर अंशदान निधी अ) संस्था	संख्या	0	0
सहा	वाहतुक व दळणवळण	1) जिल्हा रस्ते (किमान गरजा कार्यक्रम सोडून) अ) रस्ते	कि. मी.	0	0
		ब) मोरीकाम	संख्या	6	38
		2) किमान गरजा. कार्यक्रमाखाली जिल्हा रस्ते अ) रस्ते	कि. मी.	0	14
		ब) पुल/मो-या	संख्या	0	0
		3) हरिजन वस्त्यांना जोडणारे जोडरस्ते (चि. प्र. योजना) अ) रस्ते	कि. मी.	0	0
सात	सामाजिक व सामुहिक सेवा	1) सामान्य शिक्षण			
		1) प्राथमिक शाळेत बालवाड्या सुरु करणे अ) बालवाड्या	संख्या	0	0
		2) प्राथमिक शाळेत पुस्तक पेढ्या सुरु करणे अ) विद्यार्थी	संख्या	4125	3833
		3) शैक्षणिक दृष्ट्या, मागासलेल्या भागांमधील प्राथमिक शाळेतील अनु-जाती/जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवलती अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0
		4) माध्यमिक शाळेतून पुस्तक पेढ्या उघडणे अ) विद्यार्थी	संख्या	2279	0
		5) नूतन महाविद्यालयांना अनुदान व विद्यमान अशासकीय महाविद्यालयांना त्यांच्या विस्तार कार्यक्रमासाठी परिरक्षा अनुदान अ) महाविद्यालय	संख्या	0	0
		6) प्राथमिक शाळांच्या इमारतीच्या बांधकामासाठी जिल्हा ग्रामीण विकास प्राधिकरणांना अनुदान अ) शाळा	संख्या	0	0

अ. क्र.	विकास शीर्ष/उपशीर्ष	बाब	भौतिक साधने		
			परिमाण	नियमित योजना	आदिवासी उपयोजना
1	2	3	4	5	6
		7) खाजगी-प्राथमिक शाळांना अनुदान ओशाळा	संख्या	0	0
		8) दुर्बल घटकातील मुलींना शाळेत नियमित येण्यासाठी उपस्थिती भत्ता ओविष्यार्थी	संख्या	0	1111
		9) प्राथमिक शिक्षणाच्या स्वाभाविक विस्तारामुळे शिक्षकांच्या नियुक्ती करिता नगरपरिषदांना अनुदान ओशिक्षक	संख्या	0	0
		2) क्रिडा व युवक कल्याण			
		1) जिल्हा क्रिडा प्रशिक्षण कार्यक्रम व प्रशिक्षण केंद्राची स्थापना ओसेळाई	संख्या	1	0
		3) तांत्रिक शिक्षण			
		1) 2 स्तरांवरील व्यवसाय शिक्षण व राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणांतर्गत किमान कौशल्यावर आधारित कार्यक्रम ओसंस्था	संख्या	2	0
		4) आरोग्य सेवा			
		1) राष्ट्रीय हिवताप निर्मूलन ओरुग्ण	संख्या	0	0
		बांरक्तगट नमुने गोळा करणे	संख्या	0	6746
		2) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे/उपकेंद्रे/ग्रामीण रुग्णालये बांधणे अनुशेष/शक्विच्छेदन केंद्रे			
		ओप्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	0	0
		3) ग्रामीण रुग्णालयाची स्थापना व दुरुस्ती	संख्या	0	0
		4) ग्रामीण रुग्णालयाच्या औषध अनुदानात वाढ			
		ओप्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	0	0
		5) प्राथमिक आरोग्य उप केंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ			
		ओउपआरोग्य केंद्रे	संख्या	0	0
		6) प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ			
		ओप्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	27	0

अ. क्र. विकास शीर्ष/
उपशीर्ष

बाब

भौतिक साध्ये

परिमाण नियमि-
त योज- आदिवा-
ना सी उप-
योजना

1

2

3

4

5

6

5) ग्रामीण पाणीपुरवठा व स्वच्छता

1) नळाने पाणी पुरवठा (खास उपाय)

अ) नळ योजना

संख्या

0

0

2) जी. एस. डी. ए. चा नलीका खणण्या-
चा कार्यक्रम

अ) विधन विहीरी

संख्या

21

4

3) विहीरी बांधणे (साधे उपाय)

संख्या

3

1

6) गृहनिर्माण

1) भू-संपादन व भू-विकास

अ) भू-संपादन क्षेत्र

हेक्टर

0

0

2) सेड्यातील गावठाण्यांचा विस्तार व
घरे बांधण्यासाठी गावाची तरतूद

अ) गावे

संख्या

0

0

7) नगर विकास

1) गलिच्छ वस्ती सुधार कार्यक्रम

अ) लोकसंख्या

संख्या

उ. ना

8) मागासवर्गीयांचे कल्याण

1) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण

शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे

अ) विद्यार्थी

संख्या

0

18

2) विमुक्त व भटक्या जमातीसाठी

भारत सरकार शिष्यवृत्ती

अ) विद्यार्थी

संख्या

0

0

3) मुला-मुलींसाठी शासकीय वसतीगृहे
उघडणे

अ) वसतीगृहे

संख्या

0

0

4) व्यावसायिक शिक्षण घेणा-या विद्या-
र्थ्यांसाठी असलेल्या वसतीगृहातील

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निर्वाह

भत्ता

अ) विद्यार्थी

संख्या

0

0

5) मागासवर्गीयांच्या सरकारी गृह-

निर्माण मंडळाला वित्तीय सहाय्य

अ) संस्था

संख्या

0

0

6) हरिजन वस्त्यांची सुधारणा

अ) वस्त्या

संख्या

0

0

अ. क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष	बाब	भौतिक साध्ये		
			परिमाण	नियमित योजना	आदिवासी उप-योजना
1	2	3	4	5	6
		7) अंतरजातीय विवाहास प्रोत्साहन अजोडपे	संख्या	0	0
		8) गलिच्छवस्ती व्यवसायात असलेल्या मुलांना शालांत पूर्व परिक्षेसाठी शिष्यवृत्ती अविद्यार्थी	संख्या	0	0
		9) मागासवर्गीयांना मंगलौरी कौले, जी. आय. शीट्स बदलण्यासाठी, व्यक्तीगत आर्थिक सहाय्य देणे ओलाभार्थी	संख्या	0	14
		9) समाजकल्याण			
		1) स्त्रियांसाठी पुरस्कृत योजना आणि निराश्रीत स्त्रियांसाठी विविध व्यवसायातील व्यावसायिक प्रशिक्षण ओलाभार्थी	संख्या	0	0
		2) निराश्रीत मुलांसाठी संस्था बाह्य सेवा बालसदनाला सहाय्यक अनुदान अ संस्था	संख्या	0	0
		3) 7 वी व 8 वी पर्यंतच्या शारिरीकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिष्यवृत्त्या ओलाभार्थी	संख्या	0	0
		4) अपंगांना लघु उद्योग सुरु करण्यासाठी अर्थसहाय्य ओलाभार्थी	संख्या	0	0
		5) स्वयंरोजगार योजनेखाली व्यक्तीगत अनुदान ओलाभार्थी	संख्या	0	
		10) पोषण			
		1) शालेय आहार कार्यक्रम अविद्यार्थी	संख्या	2000	210

तमता क्रमांक 11 . 2 पुढे चालू

अ.क्र.	विकास शीर्ष/उपशीर्ष	बाब	भौतिक साध्ये		
			परिमाण	नियमित योजना	आदिवासी उप-योजना
1	2	3	4	5	6
		11) कामगार व कामगार कल्याण			
		1) चालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामधील उपकरणांची तूटी भरून काढणे			
		ओसंस्था	संख्या	0	0
		2) जागतिक बँक प्रकल्पांतर्गत महिलां साठी नवीन औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेची स्थापना			
		ओसंस्था	संख्या	0	0
		3) संजय गांधी स्वावलंबन योजना			
		अलाभार्थी	संख्या	181	194
		4) कामगार कंत्राट सहकारी संस्थांना			
		अर्थसहाय्य/भागभांडवल संस्था			
		ओसंस्था	संख्या	0	0

आधार:- जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा.

रोजगार हमी योजना (1997-98 वर्षाकरिता.)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बाब	कामाचा प्रकार						एकूण
		सिंचने	सार्वजनिक कामे(रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर		
1	2	3	4	5	6	7	8	
1.	नियोजित कामाची संख्या	114	59	-	8	2	183	
2.	मंजूर केलेल्या कामाची संख्या	-	100	-	-	-	100	
3.	सुरु केलेल्या कामाची संख्या	-	9	-	-	-	9	
4.	पूर्ण केलेल्या कामाची संख्या	-	-	-	-	-	-	
5.	मध्येच बंद केलेल्या कामाची संख्या	-	9	-	14.85	-	-	
6.	कामासाठी केलेली तरतूद (रु. लाखात)	102.30	39.64	-	-	2.50	159.29	
7.	कामावर झालेला एकूण खर्च (रु. लाखात)	-	4.83	-	-	-	4.83	
8.	रोजगार निर्मिती(मनुष्य दिवस)(रु. लाखात)	-	0.51	-	-	-	0.51	

आधार :- उपजिल्हाधिकारी (रो. ह. यो.) वर्धा.

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च
1997-98 या वर्षाकरिता

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	महिना	खर्च [रुपये - लाखात]		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी योजनेखालील कामाची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
1	2	3	4	5	6
1.	एप्रिल, 97.	0.45	0.45	0.05	--
2.	मे, 97	0.35	0.80	0.05	--
3.	जून, 97	0.36	1.16	0.05	--
4.	जुलै, 97	0.32	1.48	0.05	--
5.	ऑगस्ट, 97	0.41	1.89	0.05	--
6.	सप्टेंबर, 97	0.47	2.36	0.05	--
7.	ऑक्टोबर, 97	0.45	2.81	0.05	--
8.	नोव्हेंबर, 97	0.39	3.20	0.05	--
9.	डिसेंबर, 97	0.47	3.67	0.05	--
10.	जानेवारी, 98	0.48	4.15	0.05	--
11.	फेब्रुवारी, 98	0.35	4.50	0.05	--
12.	मार्च, 98	0.33	4.83	0.05	--

टिप :- रो. ह. यो. अंतर्गत वर्धा जि. ९ कामे सुरु असल्यामुळे खर्च हा ९ कामवरच दाखविला आहे.

आधार:- उपजिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी योजना. वर्धा.

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना[1997-98 वर्षाकरीता]

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाबी	तहसील			
		वर्धा	सेलू	समुद्रपूर	हिंगणघाट
1	2	3	4	5	6
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या[91 च्या जनगणनेनुसार	106	130	166	125
2	गावांतील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-
3	बारा महिने पुसे पाणी उपलब्ध असलेल्या				
	अ) गावांची संख्या	16	120	151	77
	ब) त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना				
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या				
	1. गावांची संख्या	12	-	2	4
	2. गावातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-
	3. टँकरची संख्या	3	-	1	1
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या				
	1. गावांची संख्या	-	1	-	-
	2. त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-
	3. बैलगाडीची संख्या	-	1	-	-
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या				
	1. गावांची संख्या	13	5	15	-
	2. गावातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-
	3. साधने	विहीरी			

पुढे चालु...

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाबी	तहसील				
		देवळी	आवी	आष्टी	कारंजा	जिल्हा एकूण
1	2	7	8	9	10	11
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या 1991 च्या जनगणनेनुसार	106	152	82	100	967
2	गावांतील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-
3	बारा महिने पुढे पाणी उपलब्ध असलेल्या					
	अ) गावांची संख्या	103	112	64	61	704
	ब) त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना					
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या					
	1. गावांची संख्या	-	-	13	19	48
	2. गावांतील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-
	3. टँकरची संख्या	-	-	4	6	15
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या					
	1. गावांची संख्या	-	-	-	-	1
	2. त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-
	3. बैलगाडीची संख्या	-	-	-	-	1
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या					
	1. गावांची संख्या	-	3	4	20	60
	2. गावांतील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-
	3. साधने	विहीरी	3	-	-	-

टिप : एकूण वस्तीच्या गावांची संख्या 1991 च्या जनगणनेनुसार दर्शविण्यात आली आहे.
आधार : कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग.

संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र
[1997-98 वर्षाकरीता]

जिल्हा - वर्धा

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	गहु भात	1687	ज्वारी कापूस	11166 11000	ज्वारी कापूस तृणधान्य तुर मुग उडीद इ. कडधान्ये हरभरा भुईमुग तिळ सोयाबिन जवस सुर्यफल करडई इ. गळीत पिके	90 4770 49 9489 64 57 176 1410 89 207 9207 18 8 22 98
2	सेलू	गहु	2500	ज्वारी कापूस	8000 17000	ज्वारी कापूस तृणधान्ये तुर मुग उडीद हरभरा भुईमुग तिळ सोयाबीन जवस सुर्यफल करडई इतर गळी- ताची पिके	64 4703 - 4767 80 1 2100 170 42 9789 - - - 125

जिल्हा :- वर्धा

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
3	समुद्रपुर	गहु भात	4818	ज्वारी	8873	ज्वारी	720
			150	कापूस	15782	कापूस	6408
						तृणधान्य	15
						तुर	8425
						मुग	180
						उडीद	210
						इ. कडधान्ये	100
						हरभरा	4625
						भुईमुग	25
						तिळ	415
						सोयाबिन	24125
						जवस	3050
						सुर्यफल	95
						करडई	10
				इ. गळीत पिके	72		
4	हिंमणघाट	गहु भात	3170	ज्वारी	8580	ज्वारी	70
			50	कापूस	16166	कापूस	6564
						तृणधान्ये	90
						तुर	8672
						मुग	200
						उडीद	90
						इ. कडधान्ये	185
						हरभरा	4365
						भुईमुग	53
						तिळ	870
						सोयाबीन	15896
						जवस	950
						सुर्यफल	10
						करडई	75

संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र
(1997-98 वर्षाकरीता)

जिल्हा - वर्धा

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
5.	देवळी	गहु भात	1575 14	ज्वारी कापूस	7291 12198	ज्वारी कापूस तृणधान्य तुर मुग उडीद इ. कडधान्ये हरभरा भुईमुग तिळ सोयाबिन जवस सुर्यफूल करडई इ. गळीत पिके	59 4952 62 6815 180 240 160 2770 65 430 11780 40 8 90 33
6.	आर्वी	गहु भात	728 62	ज्वारी कापूस	9425 13278	ज्वारी कापूस तृणधान्ये तुर मुग उडीद हरभरा भुईमुग तिळ सोयाबीन जवस सुर्यफूल करडई इतर गळी- ताची पिके	76 5391 40 6301 180 168 680 131 81 15609 9 4 91 22

जिल्हा - वर्धा

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
7.	आष्टी	गहु भात	620 3	ज्वारी कापूस	4178 3739	ज्वारी कापूस तृणधान्य तुर मुग उडीद ह. कडधान्ये हरभरा भुईमुग तिळ सोयाबिन सुर्यफूल करडई इ. गळीत पिके	34 1538 15 2810 110 30 18 1063 2532 12 8125 - 30 10
8.	कांजा	गहु भात	1658 170	ज्वारी कापूस	5163 4480	ज्वारी कापूस तृणधान्ये तुर मुग उडीद ह. कडधान्ये हरभरा भुईमुग तिळ सोयाबीन जवस सुर्यफूल करडई इतर गळी- ताची पिके	42 1820 65 4908 388 225 363 2668 4175 80 19949 168 11 4 2

जिल्ह्यांतील रासायनिक खतांचे वाटप [वर्ष 1997-98 या वर्षाकरीता]

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	रासायनिक खतांचे वाटप [मे. टनात]			शेरा
		नियंत्रित संस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून	एकूण	
1	2	3	4	5	6
1	वर्धा	2531	16567	19098	
2	सेलु	1784	9182	10966	
3	समुद्रपूर	1400	3338	4738	
4	हिंगणघाट	2181	18773	20954	
5	देवळी	2330	5241	7571	
6	आर्वी	6365	7164	13529	
7	आष्टी	1540	1875	3415	
8	कासजा	757	2710	3467	
जिल्हा एकूण		18888	64850	83738	

आधार : कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

जिल्ह्यातील साखर कारखाने : 1997 - 98 या गळीत हंगामाकरिता

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	साखर कारखान्याचे नाव	सहकारी/खाजगी	गळीत क्षमता मे. टन	प्रत्यक्ष गाळप मे. टन	साखरेचे उत्पादन मे. टन
1	2	3	4	5	6	7
1	वर्धा					
2	सेलू	महात्मा सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, दिनकरनगर, जामणी, जि. वर्धा.	सहकारी	1250	115834	117825
3	समुद्रपूर					
4	हिंगणघाट					
5	देवळी					
6	आर्वी					
7	आष्टी					
8	कांजा					
जिल्हा एकूण				1250	115834	117825

टिप :- 1997-98 या वर्षात 1996-97 पेक्षा प्रत्यक्ष गाळप हे कमी झाल्यामुळे उत्पादनात घट झालेली आहे.

आधार : कार्यकारी संचालक, महात्मा सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, दिनकरनगर, जामणी ता. सेलू, जिल्हा वर्धा.

दुग्ध संस्थांची संख्या [वर्ष 1997-98]

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसिल	दुग्ध सहकारी संस्थांची संख्या	एकूण सभासदांची संख्या	गोळा केलेले दुध प्रतिदिन सरासरी (1000 लिटर)	शीत गृहांची संख्या	शीत गृहांची क्षमता (1000 लिटर)	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	77	3615	2343	11	1	100
2	सेलु	58	3028	2431	7	-	-
3	समुद्रपूर	21	655	259	1	1	-
4	हिंगणघाट	21	908	275	1	-	-
5	देवळी	35	1660	1562	4	-	-
6	आर्वी	78	2850	2129	6	1	5
7	आष्टी	15	525	171	-	-	-
8	कांझा	78	2781	3245	9	1	5
जिल्हा एकूण		383	16022	12415	39	4	110

टिप :- आष्टी व कांझा तालुक्याची आकडेवारी सुधारित आहे.

आधार :- जिल्हा दुग्ध विकास अधिकारी, वर्धा.

तक्ती क्रमांक - 11.11

जिल्हयातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती
त्यावरील तरतूद व खर्च [वर्ष 1997-98]

जिल्हा - वर्धा

कार्यक्रमाखाली 1) तालुक्यांची संख्या = 8 4) 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे
असणा-या 2) गावांची संख्या = 1312 अनुसूचित जमातींची
3) एकूण लोकसंख्या = 1057267 लोकसंख्या = 166391

[रुपये - हजारात]

अ. क्र. विकास शिर्ष व उपशिर्ष 1997-98 साठी 1997-98 मध्ये टक्केवारी
झालेली तरतूद झालेला खर्च

1	2	3	4	5
(एक) कृषी संलग्न सेवा				
1) पीक संवर्धन		-	-	-
2) फलोत्पादन		-	-	-
3) मृद व जलसंधारण		-	-	-
4) पशुसंवर्धन		-	-	-
5) दुग्ध व्यवसाय विकास		-	-	-
6) मत्स्य व्यवसाय		-	-	-
7) वने		-	-	-
8) पणन, कोठारे व वसारी		-	-	-
9) सहकार		-	-	-
एकूण (एक)		-	-	-
(दोन) ग्रामीण विकास				
1) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम		-	-	-
2) अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम		-	-	-
3) जवाहर रोजगार योजना		-	-	-
4) रोजगार हमी योजना		-	-	-
5) जमीन सुधारणा		-	-	-
6) सामुहिक विकास		-	-	-
7) ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम		-	-	-
एकूण (दोन)		-	-	-
(तीन) पाटबंधारे व पुर नियंत्रण				
1) लघु पाटबंधारे		-	-	-
2) जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम		-	-	-
3) आयकट विकास		-	-	-
4) पुर नियंत्रण कामे		-	-	-
एकूण (तीन)		-	-	-
(चार) विद्युत विकास				
(पाच) उद्योग व साणकाम				
1) मोठे व मध्यम उद्योग		-	-	-
2) ग्रामीण व लघु उद्योग		-	-	-
एकूण (पाच)		-	-	-

जिल्हयातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती
(त्यावरील तरतुद व खर्च 1 वर्ष 1997-98)

जिल्हा - वर्धा

कार्यक्रमाखाली	1) तालुक्यांची संख्या = 8	4) 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे
असणा-या	2) गावांची संख्या = 1312	अनुसूचित जमातींची
	3) एकूण लोकसंख्या = 1057267	लोकसंख्या = 166391

[रुपये - हजारात]

अ. क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	1997-98 साठी झालेली तरतुद	1997-98 मध्ये झालेला खर्च	टक्केवारी
1.	2	3	4	5
[सहा]	वाहतुक व दळणवळण 1) मोठी व लहान बंदरे 2) अंतर्देशीय जलवाहतुक 3) स्तरे विकास एकूण [सहा]	- - - -	- - - -	- - - -
[सात]	सामान्य आर्थिक सेवा 1) पर्यटन 2) स्थानिक विकास कार्यक्रम एकूण [सात]	- - -	- - -	- - -
[आठ]	सामाजिक आणि सामुहिक सेवा 1) सामान्य शिक्षण 2) क्रिडा व युवक कल्याण 3) कला व संस्कृती 4) तांत्रिक शिक्षण 5) वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये 6) आरोग्य सेवा 7) ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता 8) गृहनिर्माण 9) नगर विकास 10) माहिती व प्रसिध्दी 11) मागासवर्गीयांचे कल्याण 12) कामगार व कामगार कल्याण 13) समाज कल्याण 14) पोषण एकूण [आठ]	- - - - - - - - - - - - - - - - - -	- - - - - - - - - - - - - - - - -	- - - - - - - - - - - - - - - - -
	एकूण [एक ते आठ]	-	-	-
[नऊ]	माडा योजनेखालील तरतुद	417.13	426.64	102
[दहा]	रूपयुक्तीस बजेट	-	-	-

टिप :- वर्धा जिल्हयात एकात्मिक आदिवासी कार्यक्रम नसल्यामुळे एकूण तरतुद व खर्च

शून्य असेल.

वीस कलमी कार्यक्रम [1997-98 वर्षाकरिता]

जिल्हा - वर्धा

कलम	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
1	2	3	4	5
1.	अ) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	कुटुंब संख्या	1927	2193
	ब) 'जवाहर' रोजगार योजना	लाख मनुष्य दिवस	12.63	14.46
	क) लघु उद्योग स्थापन करणे	उद्योग संख्या	300	430
5.	अ) अतिरिक्त जमिनीचे वाटप	हेक्टर	97	99
	ब) लाभधारक	संख्या अनु. जमाती	-	-
		अनु. जमाती	-	-
		इतर	-	-
7.	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	खेडी संख्या	110	97
8.	मुलांची रोग प्रतिकार शक्ती वाढविणे			
	1) डी. पी. टी.	मुले संख्या	27430	27293
	2) पोलिओ	मुले संख्या	29430	27257
	3) बी. सी. जी.	मुले संख्या	29430	31799
9.	अ) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया	शस्त्रक्रिया संख्या	8563	8596
	ब) समतुल्य शस्त्रक्रिया			
	1) आयुडी	लाभार्थी संख्या	7506	7296
	2) सी. सी. युवर्स	-----	6361	7158
	3) ओ. पी. वापरणारे	-----	-	20360
11.	अ) अनुसूचित जातीच्या कुटुंबाना	लाभार्थी संख्या	2374	2129
	अर्धसहाय्य			
	ब) अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबाना	लाभार्थी संख्या	1615	2002
	अर्धसहाय्य			
14.	सर्व सामान्यांसाठी गृहनिर्माण			
	क) इंदिरा आवास योजना	लाभार्थी संख्या	1279	1279
	ड) आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी	लाभार्थी संख्या	-	-
	घर बांधणी			
	इ) कमी उत्पन्न घटकांसाठी घर बांधणी	लाभार्थी संख्या	-	-
15.	गलिच्छ वस्ती सुधारणा	लोकसंख्या	6250	4049
	वनीकरणासाठी नवीन धोरण			
	अ) झोड लावणे	संख्या लाखात	7.24	6.25
18.	रास्त भावांची दुकाने उघडणे	संख्या	5	5
19.	ब) पंप संकचे विद्युतीकरण	पंप संख्या	713	1303
	क) सुधारित चुली	चुली संख्या	4200	4200
	ड) बायोगॅस सच बसविणे	संयंत्र संख्या	350	314

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा.

विशेष घटक योजना [1997-98 वर्षाकरिता]

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	मुख्य विकास शिर्ष	उपलब्ध झालेली अधिक तरतूद [रुपये लाखात]	झालेला खर्च [रुपये लाखात]	सर्वाची टक्केवारी
1	2	3	4	5
1.	कृषि व संलग्न सेवा	75.01	70.79	94.37
2.	ग्रामीण विकास	95.97	123.93	129.13
3.	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण	3.70	4.45	120.27
4.	विद्युत विकास	5.57	14.84	266.43
5.	उद्योग व स्थापकाम	1.23	1.31	102.34
6.	वाहतूक व दळणवळण	47.80	47.80	100.00
7.	सामाजिक व सामुहिक सेवा	79.33	107.81	135.91
8.	आरोग्य	-	-	-
9.	गृहनिर्माण	-	-	-
10.	पाणीपुरवठा	56.60	56.21	99.31
11.	मागासेवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना	167.37	162.41	97.03
जिल्हा एकूण		582.63	589.54	110.69

आधार :- जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, वर्ग - 1, वर्धा.

जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष - 1997-98

जिल्हा - वर्धा

[रुपये - हजारात]

अ. क्र.	लोकसभा/ विधानसभा/ वि. प. मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या जुनी अपूर्ण संदर्भ कामे	नवीन कामे	एकूण	मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
1	2	3	4	5	6	7	8
(अ)	<u>लोकसभा</u> <u>सदस्य</u> वर्धा	6800	1	147	148	6800	3733
(ब)	<u>विधानसभा</u> <u>सदस्य</u>						
1.	वर्धा	6000	15	33	48	7771	4613
2.	देवळी	6000	14	27	41	7454	2707
3.	आर्वी	6000	22	23	45	8573	2671
4.	हिंगणघाट	6000	20	44	64	7287	1588
(क)	<u>विधान परिषद</u> <u>सदस्य</u>						
5.	शिक्षक मतदार संघ	2900	38	12	50	4373	1442
6.	पदविधर मतदार संघ	500	10	1	11	627	107
7.	स्वराज्य संस्था संघ	3100	30	10	40	4439	593
8.	आदिवासी मत- दार संघ	500	7	1	8	621	128
	एकूण	37800	157	298	455	47945	17582

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा.

...197...

तल्लतल कुर. 121

ऑल्लहऑतलल नलवडक शेली डलललऑऑल सरलसरी घलऊक कलडतली

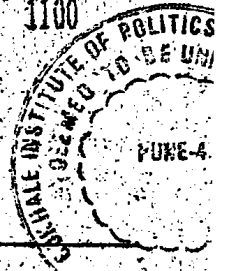
एऑलल-1997 ते डलरुऑ-1998.

ऑल्लहऑल वधल

(ऑलल ऑललल डलरुऑ ऑललऑतल)

ऑ. कुर.	शेली डलललल ऑलललल	शेली डलललल ऑलललल	एऑलल 1997	डल 1997	ऑन 1997	ऑलल 1997	ऑगऑल 1997	सऑललल 1997
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1.	डलह	सरडतली	615	622	629	654	625	586
2.	तुर	ऑलललल	1238	1222	1200	1286	1286	1246
3.	डुडुडुंग		1268	1272	1322	1254	1261	1298
4.	डुग	हलललल	1332	1342	1311	1336	1368	1392
5.	ऑनल	दलशी	1177	1232	1143	1258	1282	1252
6.	डलऑरी		550	610	600	700	600	605
7.	तलीळ	ऑलललल	1675	1675	1500	1446	1606	1500
8.	ऑललरी	संकरीत	420	428	310	316	330	327
9.	ऑललस	डधऑड	1425	1425	1373	1381	1413	1326
10.	सुुऑलडलन	ऑलललल	1300	1320	1200	1160	1145	1064
11.	उडुडु	दलशी	1400	1350	1100	1064	1060	1100
12.	कलऑस	एऑ-4 सुऑर						
13.	कलऑस	एलऑलर सुऑर						



ऑलल ऑलल

...198...

तक्ता क्र. 12.1 पुढे चालू

जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती

एप्रिल-1997 ते मार्च-1998

जिल्हा - वर्धा

(प्रती क्विंटल मूल्य रुपयात)

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	ऑक्टोबर 1997	नोव्हेंबर 1997	डिसेंबर 1997	जानेवारी 1998	फेब्रुवारी 1998	मार्च 1998	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	गहू	सरबती	581	608	650	712	655	532	623	703
2.	तूर	पांढरी	1142	1160	1455	1448	1561	1706	1321	1640
3.	भुईमुंग		1253	1198	1277	1282	1282	1284	1275	1448
4.	मुंग	हिरवा	1307	1288	1227	1200	1282	1305	1238	1320
5.	चना	देशी	1247	1113	1325	1143	1220	1238	1219	1113
6.	बाजरी		538	550	575	550	500	420	567	696
7.	तीळ	पांढरे	1497	1546	1738	1675	1715	1778	1613	2080
8.	ज्वारी	संकरित	278	310	325	375	345	330	341	349
9.	जवस	मध्यम	1325	1350	1470	1450	1435	1546	1410	1521
10.	सोयाबीन	पिवळा	942	948	1090	1076	1050	1018	1109	1114
11.	उडीद	देशी	1038	1075	1230	1239	1145	1130	1165	1340
12.	कापूस	एच-4							2200	2100
13.	कापूस	सुपर एलआरए सुपर							2000	2000

आधार - वर्धा जिल्ह्यातील कृषि उत्पन्न बाजार समित्या.

199...

तलता क्र. 12.2

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. [किंमत 0.00 रु.ला]

वर्ष- 1997.

जिल्हा- वर्धा

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जाने 1997	फेब्रु 1997	मार्च 1997	एप्रिल 1997	मे 1997	जून 1997
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

धान्ये-

1.	तांदुळ	उत्तम	किलो	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00
2.	तांदुळ	मध्यम	--	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
3.	तांदुळ	हलका	--	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50
4.	गहू	उत्तम	--	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
5.	गहू	मध्यम	--	9.50	9.75	8.00	7.00	7.50	7.00
6.	ज्वारी	रबबी	--	--	--	--	--	--	--
7.	ज्वारी	संकरित	--	4.00	4.50	4.00	4.00	4.00	4.00
8.	बाजरी	मध्यम	--	7.00	6.50	6.00	6.00	6.00	7.00

डाळी :-

9.	त्र डा.	मध्यम	किलो	30.00	24.50	22.00	21.00	22.00	22.50
10.	चना डा.	--	--	15.60	16.00	15.75	17.00	19.20	19.50
11.	सुग डा.	--	--	24.00	26.00	24.50	24.00	24.00	22.00
12.	उडीद डा.	--	--	24.00	20.00	22.00	22.00	22.00	20.50
13.	मसूर डा.	--	--	25.00	26.00	24.50	24.50	24.00	23.50

साखर व गूळ :-

14.	साखर	सु.बा.	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	15.00	16.00
15.	साखर	स्वधादु	--	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05
16.	गूळ	म./पि.	--	16.00	17.00	17.00	17.00	19.00	20.00

पुढे चालू....

... 200 ...

सक्र. क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत 0.00 रु. ता)

वर्ष- 1997.

जिल्हा- वर्धा

अ. क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	जुलै 1997	ऑगस्ट 1997	सप्टें. 1997	ऑक्टो. 1997	नोव्हें. 1997	डिसे. 1997	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

धान्ये-

1.	तांदुळ	उत्तम	किलो	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	15.00
2.	तांदुळ	मध्यम	-	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	8.38
3.	तांदुळ	हलका	-	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.00
4.	गहू	उत्तम	-	10.00	10.00	9.25	9.00	9.00	9.00	9.69	7.58
5.	गहू	मध्यम	-	7.50	7.50	7.75	7.50	7.50	8.00	7.83	6.77
6.	ज्वारी	रुबी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	ज्वारी	संकरित	-	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.25	4.02	4.46
8.	बाजरी	मध्यम	-	7.00	7.00	7.00	6.60	6.00	7.00	6.59	6.63

डाळी :-

9.	तूर डा.	मध्यम	किलो	20.00	22.00	22.00	20.00	20.00	22.00	22.33	30.17
10.	चना डा.	-	-	17.75	18.00	18.50	19.00	19.00	20.00	17.94	14.17
11.	मुग डा.	-	-	22.00	22.00	21.50	20.00	20.00	22.00	24.33	23.75
12.	उडीद डा.	-	-	22.00	22.00	21.50	21.60	23.00	20.50	23.18	24.50
13.	मसूर डा.	-	-	24.00	22.00	23.00	23.00	20.00	22.00	23.46	24.33

साखर व गूळ :-

14.	साखर	सु. बा.	किलो	16.00	16.00	16.00	16.00	16.50	16.50	15.25	14.17
15.	साखर	स्वधादु	-	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05
16.	गूळ	म./पि.	-	20.75	22.00	22.00	22.00	21.50	20.00	19.52	17.17

पुढे चालू...

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या सहत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. [किंमत "0.00" रु. ता]

वर्ष- 1997.

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जाने 1997	फेब्रु 1997	मार्च 1997	एप्रिल 1997	मे 1997	जून 1997
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

तेल:-

17.	गोडेतेल	भुईमूग	किलो	44.00	44.00	44.00	44.00	44.00	44.00
18.	खो. तेल	सुटे	-	79.20	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
19.	वन. तुप	डालडा	-	47.00	47.00	47.00	47.00	47.00	47.00

दुध व दुग्धजन्य पदार्थ:-

20.	सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
21.	शुद्ध तुप	-	किलो	136.00	136.00	136.00	136.00	138.40	140.00

मांस व मासे:-

22.	मांस (बोकडाचे)		किलो	80.00	80.00	80.00	87.50	90.00	90.00
23.	ताजे मासे रथा. म.		-	48.00	48.00	48.00	48.00	48.00	48.00
24.	अंडी/कोबडीची		डझन	20.00	20.00	20.00	19.00	17.00	17.75

मसाल्याचे पदार्थ:-

25.	शेंगदाणे	मध्यम	किलो	28.00	28.00	28.00	26.00	28.00	28.00
26.	खोबरे	सु. वाटी	-	80.00	60.00	60.00	80.00	82.00	80.00
27.	मिरची	सु. संके.	-	45.00	45.00	40.00	40.00	44.00	32.00

फळे व भाजीपाला:-

28.	केळी म.	जळगाव	डझन	8.00	10.00	10.00	10.00	15.00	12.00
29.	कांदे	मध्यम	किलो	5.00	5.00	5.00	5.00	4.00	5.00
30.	बटाटे	मध्यम	-	5.00	5.00	5.00	5.00	4.00	4.00

पेये:-

31.	चहा	CTC पत्ती	किलो	84.00	84.00	84.00	84.00	84.00	84.00
32.	काँफी	पावडर	-	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत "0.00" रु. ता)

वर्ष- 1997.

जिल्हा- वर्धा

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै 1997	ऑगस्ट 1997	सप्टें. 1997	ऑक्टो. 1997	नोव्हें. 1997	डिसे. 1997	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

तेल-

17.	गोडेतेल	भूईमूग	किलो	44.00	44.00	44.00	44.00	44.00	43.00	43.92	45.67
18.	खो. तेल	सुटे	-	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	62.33
19.	वन. तुप	डालडा	-	47.75	48.00	48.00	48.00	48.00	48.00	47.48	47.92

दुध व दुग्धजन्य पदार्थ-

20.	सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	11.33
21.	शुद्ध तुप	-	किलो	140.00	146.40	152.00	152.00	149.00	142.00	141.98	140.67

मांस व मासे-

22.	मांस (बोकडाचे)	-	किलो	90.00	90.00	90.00	90.00	90.00	95.00	87.71	80.00
23.	ताजे मासे	स्थान. म.	-	48.00	48.00	48.00	48.00	48.00	48.00	48.00	48.00
24.	अंडी/कोंबडीची	डझन	-	19.00	19.00	20.00	20.00	20.00	22.48	19.48	17.42

मसाल्याचे पदार्थ-

25.	शेंगदाणे	मध्यम	किलो	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	26.42
26.	खोबरे	सु. वाटी	-	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	47.83
27.	मिरची	सु. सके	-	30.00	30.00	30.00	27.00	27.00	27.00	34.75	51.00

फळे व भाजीपाला-

28.	केळी म.	जळगाव	डझन	8.00	8.00	8.00	10.00	8.00	7.00	9.50	8.34
29.	कांदे	मध्यम	किलो	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	5.42	5.25
30.	बटाटे	मध्यम	-	4.00	4.00	4.00	6.00	8.00	12.00	5.58	6.83

पेये-

31.	चहा	CTC	पत्ती किलो	84.00	84.00	96.00	96.00	96.00	110.00	89.17	82.33
32.	काफी	पावडर	-	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	150.00	150.00	150.00	125.00

पुढे चालू ...

लक्षता क्र. 12.2 पुढे चालू ..

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत '0.00' रु. ता)

वर्ष:- 1997.

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जाने 1997	फेब्रु 1997	मार्च 1997	एप्रिल 1997	मे 1997	जून 1997
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

जळण व दिवाबत्ती:-

33.	रॉकेल	--	लिटर	3.05	3.05	3.05	3.05	3.05	3.05
34.	लाकूड	जळारु	40की	50.00	54.00	54.00	54.00	54.00	54.00
35.	कोळसा	लाकडी	--	240.00	320.00	320.00	320.00	320.00	320.00

कपडे:-

36.	साडी	4.5 मी.	1 नग	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
37.	शर्टिंग	टॅरीकाँ	मिटर	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00
38.	पोलका कापड	2 X 2	1 नग	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00

भांडी:-

39.	पातेले	स्टील	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
40.	पातेले	पितळ	--	130.00	130.00	130.00	130.00	130.00	130.00

वापरातील संकीर्ण वस्तु:-

41.	प्रसाधन साबण	लक्स	100 ग्रॅम	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50
42.	धुण्याचा साबण	501	250 ग्रॅम	12.00	12.00	12.00	14.50	14.50	14.50
43.	दुधपेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅम	19.50	19.50	19.50	19.50	18.90	18.90
44.	केशतेल	टाटा हे. ऑ.	100 ग्रॅम	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	14.50
45.	सुपारी	मध्यम	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
46.	विडी	--	25नग	2.25	2.25	2.25	2.25	2.25	2.25
47.	सिगार	पनामा	10नग	5.50	5.50	5.50	6.50	6.50	6.50

पुढे चालू ..

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत "0.00" रु. ता)

वर्ष- 1997.

जिल्हा- वर्धा

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै 1997	ऑगस्ट 1997	सप्टें. 1997	ऑक्टो. 1997	नोव्हें. 1997	डिसे. 1997	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

जळन व दिवाबत्ती:-

33.	रॉकेल	---	लिटर	3.05	3.05	3.05	3.05	3.05	3.05	3.05	3.05
34.	लाकूड	जळाऊ	40की.	50.00	54.00	60.00	60.00	60.00	60.00	55.67	50.00
35.	कोळसा	लाकडी	"	240.00	320.00	360.00	360.00	360.00	360.00	326.67	240.00

कपडे:-

36.	साडी	4.5 मी.	1 नग	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
37.	शर्टिंग	टेरीकॉ	मिटर	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00
38.	पोलका कापड	2 X 2	1 नग	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00	61.67

भांडी:-

39.	पातेले	स्टील	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
40.	पातेले	पितळ	"	130.00	130.00	130.00	130.00	130.00	150.00	131.67	130.00

वापरातील संकीर्ण वस्तू:-

41.	प्रसाधन साबण	लक्स	100 ग्रॅम	8.50	8.50	9.00	9.00	9.00	9.00	8.67	7.75
42.	धुण्याचा साबण	501	250 ग्रॅम	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	13.88	12.00
43.	दुधपेस्ट	क्रॉलगेट	100 ग्रॅम	18.90	18.90	18.90	18.90	18.90	18.90	19.10	18.95
44.	केशतेल	टाटा हे. ऑ.	100 ग्रॅम	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	13.88	13.64
45.	सुपारी	मध्यम	किलो	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00	114.17	109.33
46.	विडी	---	25 नग	2.25	2.25	2.25	2.25	2.50	2.50	2.29	2.25
47.	सिगार	पनामा	10 नग	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.25	5.50

आधार:- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा.

तक्ता क्र. 12.3

कामगारांचे ग्राहक किमंतीचे निर्देशांक सन 1997-98.

[पायाभूत वर्ष :-1982 = 100]

केंद्र:- नामपूर

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र.	महिना	वर्ष	अन्न गट	पान, सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घरबा- धणी	कापड, बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	एप्रिल	1997	382	492	364	420	253	375	374
2.	मे	1997	363	493	364	420	253	375	364
3.	जून	1997	359	498	365	420	253	376	362
4.	जुलै	1997	361	468	365	425	254	396	367
5.	ऑगस्ट	1997	369	482	365	425	254	397	371
6.	सप्टेंबर	1997	366	475	366	425	254	399	370
7.	ऑक्टोबर	1997	359	475	366	425	254	399	366
8.	नोव्हेंबर	1997	357	473	366	425	263	398	366
9.	डिसेंबर	1997	392	475	307	425	264	404	386
10.	जानेवारी	1998	420	482	367	518	267	416	414
11.	फेब्रुवारी	1998	407	482	367	518	267	416	405
12.	मार्च	1998	399	489	376	518	267	416	402
वार्षिक सरासरी 97-98			373	484	367	447	259	397	379

आधार :- कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.

तक्ता क्र. 13.1

जिल्ह्यातील पोलीस अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची एकूण संख्या,

सन 1997-98.

जिल्हा: वर्धा

अ. क्र.	बाब	संख्या
1.	2.	3.

1.	पोलिस अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची संख्या:-	
	का) पोलिस उप महानिरीक्षक. [वर्ग-1]	-
	खा) पोलिस आयुक्त.	-
	गा) अप्पर पोलिस आयुक्त.	-
	घा) पोलिस उप आयुक्त.	-
	चा) पोलिस अधिक्षक.	1
	झा) पोलिस उप अधिक्षक.	4
	जा) पोलिस निरीक्षक.	9
	झा) पोलिस उप निरीक्षक.	61
	टा) पोलिस जमादार.	68
	ठा) पोलिस हवालदार.	260
	डा) पोलिस शिपाई.	903
	ढा) इतर.	122

एकूण पोलिस अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची संख्या 1428

2.	पोलिस ठाणे.	18
3.	आऊट पोस्ट.	6
4.	सब पोस्ट.	-
5.	लॉकअप्स.	18
6.	पोलिस ठाणे, आऊट पोस्ट व सब पोस्ट आदिंची सोय असलेली गावे व शहरे.	21

7. पोलिस दलाचा एकूण खर्च (रु. लाखात) 987

आधार :- 1) जिल्हा पोलिस अधिक्षक, वर्धा.

2) पोलिस अधिक्षक, लोहमार्ग नागपूर.

...207...

संख्या क्र. 13.2

जिल्ह्यातील गुन्ह्या संबंधीची आकडेवारी, सन 1997-98.

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	गुन्ह्यांचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशीसाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली, शिक्षा दिलेली, जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबित प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1.	दखलपात्र गुन्ह्यात मदत करणे.								
2.	दखलपात्र गुन्ह्याबाबत कट करणे.								
3.	सार्वजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्यायाबाबतचे गुन्हे.	232	41	1308	218	52	117	17	1340
4.	व्यक्तीविषयक गंभीर गुन्हे.	1330	165	6565	1254	247	527	99	3946
5.	व्यक्ती व मालमत्ता विषयक किंवा फक्त मालमत्ताविषयक गंभीर गुन्हे.	435	73	1161	169	37	47	29	1217
6.	व्यक्तीविषयक किरकोळ गुन्हे.	398	39	1312	401	66	116	33	1498
7.	मालमत्ताविषयक किरकोळ गुन्हे.	945	160	2532	347	63	154	36	2626
8.	वर न नोंदलेले इंडीयन पिनलकोड खालिल इतर गुन्हे.	683	54	962	716	45	30	58	1545
एकूण 11 ते 81		4023	532	13840	3105	510	991	272	12172

पुढे चालू ...

तक्ता क्र. 13.2 पुढे चालू.

जिल्हयातील गुन्हया संबंधीची आकडेवारी, सन 1997-98.

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	गुन्हयांचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशीसाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली, शिक्षा दिलेली, जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबीत प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

9. वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे.

काविशेष किंवा स्थानिक कायद्याखालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे.

9821 1129 59647 10036 3874 3764 312 61733

स्व. बी. एच. ओ. आर, 1947 या कायद्याखालील गुन्हे.

एकूण 9 (क+ख) 9821 1129 59647 10036 3874 3764 312 61733

एकूण 1 ते 8 व 9 (क+ख) 13844 1661 73487 13141 4384 4755 584 73905

आधार:- जिल्हा पोलीस अधीक्षक, वर्धा

तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार, सन 1997-98

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5
1.	रुवे अधिनियम.	-	-	-
2.	मुंबई पोलिस अधिनियम.	88	-	88
3.	मुंबई दारुबंदी अधिनियम.	674	10	684
4.	क्रिमीनल प्रोसीजर कोड अधिनियम.	1047	22	1069
5.	घरफोडी आणि चोरी.	347	10	357
6.	सोटे दस्तऐवज व फसवणूक.	20	3	23
7.	खून.	84	12	96
8.	डाके आणि दरोडे.	74	-	74
9.	हल्ला व दुस्सापत करणे.	500	34	540
10.	फुस लावून पळविणे व बलात्कार.	64	1	65
11.	लष्करी गुन्हे.	-	-	-
12.	इतर.	164	5	169
एकूण:-		3068	97	3165

आधार :- अधिक्षक, वर्धा, जिल्हा कारागृह

तक्ता क्र.13.4

तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक

पात्रतेनुसार वर्गीकरण, सन 1997-98.

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5

1. 18 वर्षासालिल.

1.1) अशिक्षित.

1.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे

1.3) वाचता व लिहिता येणारे

2. 18 ते 21 वर्ष.

2.1) अशिक्षित.

2.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे

2.3) वाचता व लिहिता येणारे

3. 22 ते 30 वर्ष.

3.1) अशिक्षित.

3.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे

3.3) वाचता व लिहिता येणारे

4. 31 ते 40 वर्ष.

4.1) अशिक्षित.

4.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे

4.3) वाचता व लिहिता येणारे

5. 41 ते 60 वर्ष.

5.1) अशिक्षित.

5.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे

5.3) वाचता व लिहिता येणारे

6. 61 वर्षावरील.

6.1) अशिक्षित.

6.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे

6.3) वाचता व लिहिता येणारे

7. एकूण.

7.1) अशिक्षित.

7.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे

7.3) वाचता व लिहिता येणारे

आधार : मध्यवर्ती/जिल्हा कारागृह, वर्धा.

... 211 ...

तक्ता क्र. 13.5

दिवानी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे/प्रकरणे,

सन 1997-98

जिल्हा - वर्धा

दिवानी				फौजदारी			
मूळ		अपील		मूळ		अपील	
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
1	2	3	4	5	6	7	8
1499	616	374	167	11882	2402	294	649

आधार - जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, वर्धा

... 212 ...

तक्ता क्र. 14.1

जिल्हयतील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे.

सन 1997-98.

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	बँकेतील कर्मचा-यांची संख्या	वर्गी-कृत बँका	वर्गीकृत बँकांची शाखा, कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी [रु. लाखात]	वर्गीकृत बँकांच्या अग्राऊ रकमा [रु. लाखात]	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	वर्धा	8	383	11	19			15
2.	सेलु	6	72	-	8			11
3.	समुद्रपूर	6	34	-	8	उ.	उ.	6
4.	हिंगणघाट	7	178	-	9	ना.	ना.	13
5.	देवळी	9	138	-	9			9
6.	आर्वी	7	135	-	10			11
7.	आष्टी	5	37	-	4			4
8.	कारंजा	3	31	-	5			4
जिल्हा बेरीज:-		51	1008	11	72	39557	23328	73

टिप :- रकाना 7 व 8 ची तहसिल निहाय माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- 1) जिल्हा अग्रणी बँक ऑफ इंडिया, वर्धा.

2) वर्धा जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक वर्धा.

...213...

तक्ता क्र. 14.2

जिल्ह्यातील 31 मार्च 1998 रोजी चालू असलेल्या

संयुक्त भांडवली संस्था.

जिल्हा :- वर्धा

मर्यादीत भाग - भांडवल असलेल्या संस्था		हमीद्वारे मर्यादित आणि नव्यासाठी काम न करण-या संस्था		एकूण
सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	
1	2	3	4	5
27	135	1		163

आधार:- कंपनी व्यवहार साते, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार,
नवी दिल्ली.

तक्ता क्र. 14.3

उत्तरविलेच्या विमापत्रांची संख्या व

विम्याची रक्कम, सन 1997-98.

जिल्हा :- वर्धा

अ. क्र.	बाब	परिमाण	तपशिल 1997-98
1	2	3	4
1.	शाखा	संख्या	3
2.	उत्तरविलेची विमापत्रे	संख्या	15279
3.	व्यपगत विमापत्रे	संख्या	उ. ना.
4.	विम्याची रक्कम	रु. हजारात	682700

उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार:- भारतीय जीवन बिमा निगम, नागपूर.

जिल्ह्यातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, सन 1997-98.

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	कायमस्वरुपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपट गृहे		विहडीओ केंद्रे		वसूल केलेला करमणूक कर [रु. "000"]
		संख्या	प्रत्येक सेव्हासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक सेव्हासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक सेव्हासाठी असलेली आसनक्षमता	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	वर्धा	4	3600	-	-	3	125	4411
2.	सेलु	-	-	1	300	2	105	61
3.	समुद्रपूर	-	-	-	-	2	90	13
4.	हिंगणघाट	2	1510	-	-	1	30	930
5.	देवळी	3	1317	1	300	3	92	285
6.	आर्वी	1	635	1	450	3	133	418
7.	आष्टी	-	-	1	300	3	135	66
8.	कांजा	-	-	1	300	-	-	62
जिल्हा बेरीज:-		10	7052	5	1650	17	710	6296

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, [करमणूक] वर्धा.

...215...

तक्ता क्र.15.2

गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या, सन 1997-98.

जिल्हा :- वर्धा

[रु. लाखात]

अ. क्र.	योजनेचे नाव	सन 1997-98 अखेर खाते- दारांची संख्या	सन 1996-97 मधील गुंतवणूक		सन 1997-98 मधील गुंतवणूक	
			ढोबळ	नकत	ढोबळ	नकत
1	2	3	4	5	6	7
1.	टपाल बचत खाते.	67843	1291.53	18.24	1586.97	98.18
2.	संचित मुदत ठेव.	उ. ना.	0.42	0.08	-	-
3.	पुनरावर्ती ठेव.	134163	1401.55	379.61	1615.53	350.82
4.	समयबद्ध ठेव.	2503	71.84	-28.92	109.15	14.48
5.	सार्वजनिक भ. नि. निधि स्टेट बँक.	3221	355.33	235.15	303.49	187.30
6.	सार्वजनिक भ. नि. निधि टपाल खाते.	2095	41.77	40.11	42.34	39.49
7.	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे [2 ते 7 मालीका]	-	-	-	-	-
8.	8 वी मालीका.	-	418.49	317.70	494.08	394.35
9.	इंदिरा विकास पत्रे.	-	98.80	7.87	250.46	188.22
10.	किसान विकास पत्रे.	-	959.16	477.01	1514.52	769.60
11.	मासिक प्राप्ती योजना.	3231	197.18	111.62	342.58	280.69
12.	रा. ब. यो. 1987.	-	-	-45.43	-	-40.25
13.	सामाजिक सुरक्षापत्रे.	-	-	-	-	-
14.	इतर सर्व योजना.	-	-	-8.28	-	-2.46
15.	राष्ट्रीय बचत योजना-1992.	190	5.34	4.62	0.75	1.12
एकूण :-		213246	4841.41	1509.38	6259.87	2256.54

आधार :- सहायक संचालक, अल्पबचत शाखा, वर्धा.

तहसीलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल, सन 1997-98.

जिल्हा :- वर्धा

[रु. हजारात]

अ. क्र.	तहसील	चांलू वर्षाची जमीन महसुलीची एकत्रित मागणी (पूर्वीची जमा रक्कम सोडून)	एकत्रित जमीन महसुलाची थकबाकी [अधिकृत व अनाधिकृत]	एकत्रित जमीन महसुलाची एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसुली	वसुली पात्र	प्रत्यक्ष वसुली	जमीन महसूल देणाऱ्या खातेदारांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1.	वर्धा	157	1	158	-	-	1	37	उ. ना.
2.	सेलु	109	58	168	-	-	58	38	उ. ना.
3.	समुद्रधूर	98	3	102	-	-	3	64	उ. ना.
4.	हिगणघाट	170	2	173	-	-	2	80	उ. ना.
5.	देवळी	97	8	105	-	-	8	10	उ. ना.
6.	आर्वी	125	-	125	-	-	-	31	उ. ना.
7.	आष्टी	70	-	70	-	-	-	32	उ. ना.
8.	कांजा	51	-	51	-	-	-	23	उ. ना.

जिल्हा एकूण :- 860 72 952 - - 72 315 उ. ना.

टिप :- सन १७-९८ मध्ये खरीप गांवाची पैसेवारी कमी असल्यामुळे जिल्हाधिकारी यांचे आदेशान्वये जमीन महसुलाची रक्कम माफ करण्यात आली. त्यामुळे रकाना ९ (एकूण मागणी) रकाना ८ (वसुली पात्र) कमी दिसत आहे.

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

तख्ता क्र. 15.4

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे

आणि नियतकालिके, 31.3.1998 या दिवशी.

जिल्हा- वर्धा

अ. क्र.	तहसील	मुद्रणालयांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके										
			दैनिक					साप्ताहिक					
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1.	वर्धा	48	7	-	-	-	7	55	3	-	-	-	58
2.	सेलु	4	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
3.	समुद्रपूर	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	हिंगणघाट	14	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	7
5.	देवळी	7	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	3
6.	आर्वी	5	-	2	-	-	2	7	2	-	-	-	9
7.	आष्टी	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	कारंजा	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण-		83	7	2	-	-	9	73	5	-	-	-	78

पुढे चालू...

...218...

तक्ता क्र. 15.4 पुढे चालू...

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे
आणि नियतकालिके, 31.3.1998 या दिवशी.

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र.	तहसील	मुद्र- णाल- यांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके									
			पाक्षिक					मासिक				
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण
1	2	3	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1.	वर्धा	48	1	-	-	-	1	1	-	-	-	1
2.	सेलु	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	समुद्रपुर	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	हिंगणघाट	14	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
5.	देवळी	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	आर्वी	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	आष्टी	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	क्रां.रा.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण:-		83	1	-	-	-	1	2	-	-	-	2

आधार:- जिल्हा माहिती अधिकारी, वर्धा

... 219 ...

तक्ता क्र. 15.5

स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर,

सन 1997-98.

जिल्हा - वर्धा

[आकडे '00' टनामध्ये]

तांदूळ			गहू			साखर			नियमित स्वस्त धान्य वाटप दुकाने [संख्या]
जिल्हा मुख्यालय	जिल्हया-तील इतर ठिकाणी	एकूण [1+2]	जिल्हा मुख्यालय	जिल्हया-तील इतर ठिकाणी	एकूण [4+5]	जिल्हा मुख्यालय	जिल्हया-तील इतर ठिकाणी	एकूण [7+8]	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1223	4509	5732	4435	13382	17867	1449	4216	5665	570

आधार - जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

तक्ता क्र. 15.6

जिल्हयातील मागणी व वसुली केलेले धान्य,

सन 1997-98.

जिल्हा - वर्धा

[आकडे '00' मे. टनामध्ये]

मागणी	लेव्ही						मागणीशी वसुलीची टक्केवारी
सर्व एकूण धान्याची मागणी	तांदूळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8

निरंक

टिप - लेव्ही सक्तीची नसल्यामुळे माहिती निरंक दर्शविण्यात आली आहे.
आधार - जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

तक्ता क्र. 15.7

जिल्ह्यातील 1998 मधील लोकसभा व 1995 मधील विधानसभा

निवडणूक संबंधी आकडेवारी.

जिल्हा:- वर्धा

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदारांची टक्केवारी	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आय	भा. ज. पा.	शिवसेना
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

लोकसभा निवडणूक:-

1. 27 लोकसभा मतदार संघ (1998)	1062	388	303	691	65.07	329	246	-
-------------------------------	------	-----	-----	-----	-------	-----	-----	---

लोकसभा एकूण :-

लोकसभा एकूण :-	1062	388	303	691	65.07	329	246	-
----------------	------	-----	-----	-----	-------	-----	-----	---

विधानसभा निवडणूक :-
(1995)

1. 127 अर्वी	176	76	66	142	81.29	55	5	-
2. 128 पुलगांव	179	73	64	137	76.53	43	12	-
3. 129 वर्धा	193	75	65	140	72.67	48	-	14
4. 130 हिंमण-घाट	202	86	73	159	78.54	23	-	44

विधानसभा एकूण

विधानसभा एकूण	750	310	268	578	77.07	169	17	58
---------------	-----	-----	-----	-----	-------	-----	----	----

पुढे चालू.....

... 221 ...

तक्ता क्र. 15.7 पुढे चातू ..

जिल्ह्यातील 1998 मधील लोकसभा व 1995 मधील विधानसभा

निवडणूक संबंधी आकडेवारी.

जिल्हा - वर्धा

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	पक्ष निहाय मते मिळालेल्यांची संख्या							
		दूरदर्शी	स्वतंत्र पार्टी	भारतीय रिपब्लिकन पार्टी	जनता दल	बहुजन समाजवादी पार्टी	लोक दल	भारतीय समाजवादी काँग्रेस	महाराष्ट्र इंदिरा काँग्रेस
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18

लोकसभा निवडणूक :-

1. 27 लोकसभा मतदार संघ [1998]

54

54

48

लोकसभा एकूण :-

54

54

48

विधानसभा निवडणूक :-
[1995]

1. 127 आर्वी

65

2

16

2. 128 पुलगांव

68

13

2. 129 वर्धा

54

11

1

3. 180 हिंमण

68

2

22

4. घाट

विधानसभा एकूण :-

255

28

39

आधार : जिल्हा निर्वाचन अधिकारी, जिल्हाधिकारी, वर्धा.

जिल्यातील 31.3.98 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या
विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी.

जिल्हा: वर्धा

अ.क्र	तहसील	विश्रामगृहाचे नांव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
1.	वर्धा	1) शासकिय विश्राम भवन, वर्धा [सा. बा. वि.]	5
		2) शासकिय विश्राम गृह, वर्धा [सा. विभाग]	8
		3) शासकिय विश्राम गृह, आर्वी रोड, अंजी	2
		4) शासकिय हॉलिडे कॅम्प, एस. टी. स्टँड जवळ [पर्यटन विभाग]	18
2.	सेलु	1) शासकिय विश्राम गृह, सेलु [सा. बा. विभाग]	2
		2) शासकिय विश्राम गृह, केळडार [सा. बा. वि.]	2
		3) बोर प्रकल्प, निरीक्षण गृह, बोर [सिंचन विभाग]	2
		4) नवरगांव, विश्रामगृह [वन विभाग]	2
3.	समुद्रपूर	1) विश्राम गृह, समुद्रपूर [सा. बा. विभाग]	2
		2) विश्राम गृह, गिरड, [वन विभाग]	2
4.	हिंगणघाट	1) निरीक्षण बंगला चौकी, नारायणपूर [ल. पा. विभाग, वर्धा]	2
		2) शासकिय विश्राम गृह, हिंगणघाट [सा. बा. वि.]	4
		3) निरीक्षण बंगला चौकी, पारडी [ल. पा. वि.]	1
		4) निरीक्षण बंगला [ल. पा. वि.]	2
5.	देवळी	1) शासकिय विश्राम गृह, देवळी [सा. बा. वि.]	2
		2) शासकिय विश्राम गृह, पुलगांव [सा. बा. वि.]	3
6.	आर्वी	1) शासकिय विश्राम गृह, आर्वी [सा. बा. वि.]	3
		2) विश्राम गृह, वाढोणा [सा. बा. वि.]	2
		3) विश्राम गृह, साखंपुरी [वन विभाग]	2
		4) महाकाळी निरीक्षण गृह, महाकाळी [सिंचन विभाग]	2
7.	आष्टी	1) शासकिय विश्राम गृह, आष्टी [सा. बा. वि.]	2
8.	कासजा	1) विश्राम गृह, गारपीट [वन विभाग]	2
		2) विश्राम गृह, तळेगांव [राष्ट्रीय महामार्ग]	2
		3) विश्राम गृह, कासजा [राष्ट्रीय महामार्ग]	2

आधार :- 1) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वर्धा.

2) कार्यकारी अभियंता, लहान पाटबंधारे विभाग, वर्धा.

3) वनविभाग, वर्धा. 4) राष्ट्रीय महामार्ग क्र. 54 नागपूर.

निवडक निर्देशांकाचे कल, 1997-98

जिल्हा- वर्धा

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1995-96	1996-97	1997-98
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(1) क्षेत्रफळ व लोकसंख्या- (1961, 1971, 1981 व 1991)

1. क्षेत्रफळ	चौकिमी	6310	6310	6310	6310	6310	6310	6310	
2. एकूण लोकसंख्या	संख्या '000'	634	730	927	1068	1119	1129	1140	
3. लोकसंख्येची घनता		101	124	147	169	169	169	169	
[दर चौ. कि. मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या]									
4. शेतकरी व एकूण शेतमजूर	टक्केवारी	77.3	76.5	76.9	73.94	73.94	73.94	73.94	
रांची एकूण काम करणा-यांशी टक्केवारी									

(2) कृषी व सिंचन-

1. जंगलाखालील क्षेत्र	हेक्टर '00'	670	660	670	880	713	798	उना
2. लागवडीलायक क्षेत्र		4680	4990	4680	4510	4587	5198	उना
3. प्रत्येक कृषी काम करणा-या मागोशेतमजूर व शेतकरी लागवडी योग्य क्षेत्र	हेक्टर	1.91	2.14	1.53	1.35	1.38	1.56	उना
4. एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर '00'	4080	4310	4400	4110	4183	4364	उना
का) अन्नधान्याखालील क्षेत्र		2160	2180	2150	1790	1597	1724	उना
खा) उसाखालील क्षेत्र		0.46	0.71	0.76	13.64	21.96	23.80	उना
ग) भूईमूगाखालील क्षेत्र		10	80	50	80	26	66	उना
घ) कापसाखालील क्षेत्र		1650	1830	1920	1840	1853	1665	उना
5. निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र		4028	4242	4130	3905	3991	4149	उना
6. प्रत्येक कृषी काम करणा-या मागोशेतकरी व शेतमजूर परलेले निव्वळ क्षेत्र	हेक्टर	1.75	1.82	1.36	1.18	1.20	1.26	उना
7. एकापेक्षा अधिकवेळा पेरलेल्या क्षेत्राची निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	0.80	1.88	5.13	4.40	4.79	5.19	उना
8. सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र	हेक्टर '00'	60	90	240	240	359	341	उना

अ. क्र.	बांब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1995-96	1996-97	1997-98
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

9. एकूण सिंचनाखालील क्षेत्राची एकूण पिकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी.	टक्केवारी	1.39	2.18	5.46	5.78	8.58	7.81	उना
10. निव्वळ सिंचन क्षेत्र.	हेक्टर "00"	60	90	180	240	256	217	उना
11. कालव्याद्वारे सिंचित क्षेत्र.	"-	उना	10	20	50	47	उना	उना
12. विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र.	"-	50	90	160	180	209	215	उना
13. इतर साधनाने सिंचित क्षेत्र.	"-	1830	1990	उना	उना	उना	उना	उना
14. सिंचनाखालील क्षेत्राचा अन्नधान्ये.	हेक्टर "00"	10	40	160	140	203	203	उना
सा उसा.	"-	0.36	0.71	0.76	10.88	22	23	उना
गा भुईमूग.	"-	उना	20	उना	उना	12	12	उना
घा कापूस.	"-	10	20	20	10	16	4	उना
चा फळे व भाजीपाला.	"-	उना	30	30	70	29	60	उना
(3) मृदसंधारणाची कामे:-								
का बांधबंधिस्त केलेली जमीन हेक्टर "00"	हेक्टर "00"	उना	60	80	350	उना	उना	उना
सा मजगीखालील क्षेत्र.	"-	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना
गा पुनःप्राप्त केलेले क्षेत्र.	"-	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना
(4) कृषि अवजारे:-								
1. का लाकडी नांगर	संख्या "000"	33	35	35	25	34	34	34
सा लोखंडी नांगर	संख्या "000"	5	6	8	8	16	16	16
2. सिंचनाकरिता तैलावर चालणारे पंप.	"-" "00"	5	7	10	25	9	9	9
3. सिंचनाकरिता विद्युत पंप	"-	6	119	18	100	399	418	431
4. उसाचे चरक.	"-							
का शकतीवर चालणारे	संख्या	37	8	40	11	7	7	7
सा बैलाच्या मदतीने चालणारे	"-	14	9	53	2	41	41	41

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960	1970	1980	1990	1995	1996	1997
			-61	-71	-81	-91	-96	-97	-98
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

[5] पशुधन-पशुगणना 1992 प्रमाणे

1. एकूण पशुधन	संख्या "000"	419	523	540	602	673	673	673
2. प्रत्येक बैलजोडीमागे लागू वड केलेले निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	6.73	6.72	6.83	6.68	6.20	उना	उना
3. दुभत्या गायी.	संख्या "000"	उना	39	39	53	55	55	55
4. दुभत्या म्हशी.	"	उना	10	13	14	18	18	18
5. शेळ्या व मेंढ्या.	"	उना	115	148	185	186	186	186
6. कॉबड्या व तत्सम पक्षी.	"	138	137	1124	177	218	218	218

[6] मत्स्य व्यवसाय:-

1. समुद्रातील मत्स्य उत्पादन.	मे. ट. "000"	-	-	-	-	-	-	-
2. गांड्या पाण्यातील मत्स्य ऊ.	मे. टन	उना	उना	425	1000	1495	2279	3059
3. मत्स्य व्यवसायाच्या सहकारी संस्था.	संख्या	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना

[7] नोंदणीकृत कारखाने व कर्मचारी:-

1. चालू कारखाने.	संख्या	40	40	48	130	155	153	163
2. कामगारांची दै. स. उपस्थिती.	"	7416	6409	7528	9288	10826	11277	11831
3. दर लाख लोकसंख्येमागे नोंद केलेल्या कामगारांची संख्या.	"	1376	1010	754	1002	1014	1055	1526

[8] विद्युत:-

1. विद्युत निर्माती (दशलक्ष कि. वॅ./तासा)	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	
2. वापरलेली वीज.	"	22.15	37.10	90.61	176.32	585.01	6738	6841
3. विद्युतीकरण झालेली शहरे	संख्या	6	6	6	6	6	6	6
4. विद्युतीकरण झालेली गावे.	"	80	424	1005	1239	1243	1243	1268

[9] सहकार:-

1. संस्था.								
का शेती पतसंस्था.	संख्या	419	419	408	404	402	402	402
ख) बिगर शेती पतसंस्था.	"	44	419	223	110	169	173	189
गा) बिगर शेती बिगर पतसंस्था.	"	103	302	319	776	871	806	829
2. सभासद.								
का) शेती पतसंस्था.	संख्या "000"	31	62	139	125	170	140	147
ख) बिगर शेती पतसंस्था.	"	3	7	22	22	60	61	70
गा) बिगर शेती बिगर पतसंस्था.	"	9	23	33	106	200	121	100

तक्ता क्र. 15.9 पुढे चालू ..

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1995-96	1996-97	1997-98
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

3. खेळते भाडवल

का शेती पतसंस्था	रु. लाखांत	1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1995-96	1996-97	1997-98
ख) बिगर शेती पतसंस्था	-	16	84	432	2332	5087	7660	10902
ग) बिगर शेती बिगर पतसंस्था	-	15	87	543	6341	12469	16714	12279

4. दिलेली कर्जे

का शेती पतसंस्था	रु. लाखांत	1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1995-96	1996-97	1997-98
ख) बिगर शेती पतसंस्था	-	उना	उना	उना	1047	1311	3810	3036
ग) बिगर शेती बिगर पतसंस्था	-	उना	उना	उना	1784	1458	35017	उना

[10] शिक्षण:-

1. प्राथमिक

का संस्था	संख्या	1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1995-96	1996-97	1997-98
ख) विद्यार्थी	संख्या*000"	19	93	129	141	144	133	132
ग) शिक्षक	संख्या	2013	3008	3294	3849	4119	4079	4225
घ) प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	9.44	30.92	39.16	36.73	35	33	31

2. माध्यमिक व उच्च माध्यमिक

का संस्था	संख्या	1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1995-96	1996-97	1997-98
ख) विद्यार्थी	संख्या*000"	20	41	63	51	119	125	124
ग) शिक्षक	संख्या	824	1757	2122	1615	3685	3744	3775
घ) प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	24.27	23.33	29.69	31.58	32	33	33

3. महाविद्यालयीन

का संस्था	संख्या	1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1995-96	1996-97	1997-98
ख) विद्यार्थी	संख्या*000"	1	5	6	60	17	16	16
ग) शिक्षक	संख्या	31	184	187	1676	642	665	691
घ) प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	32.26	27.17	32.09	35.80	27	25	23

4. साक्षरतेची टक्केवारी

का पुरुष	टक्केवारी	1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1995-96	1996-97	1997-98
ख) स्त्रिया	-	17.0	30.29	40.57	51.78	51.78	51.78	51.78
ग) एकूण	-	30.40	41.71	51.02	59.43	59.43	59.43	59.43

... 227 ...
 तबता क्र. 15.9 पुढे चालू ... 249840.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1995-96	1996-97	1997-98
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(11) वैद्यकीय व आरोग्य सेवा:-

1. दवाखाने	संख्या	5	37	59	45	43	45	45
2. रुग्णालये	-	9	7	9	16	10	11	12
3. प्रा. आ. केंद्र	-	5	8	8	27	27	27	27
4. साटा	-	289	671	1089	1459	666	897	901
5. दर लाख लोकसंख्येमागे साटा	-	46	86	140	157	60	71	84
6. उपचार केलेले रुग्ण								
का बाहय रुग्ण	'000'	195	922	1245	1087	836	1019	950
सा आंतर रुग्ण	-	10	29	83	56	134	61	68
7. जन्मांचा दर	दर हजार	44.4	27.5	21.67	21.7	21.21	21.21	21.21
8. मृत्यू दर	-	17.5	8.5	8.02	8.95	8.20	8.20	8.20

(12) वाहतूक व दळणवळण:-

1. रस्ते लांबी (न. पा. वगळून)	कि. मी.	537	1125	2296	2558	2882	3228	4908
2. दर 100 चौ. कि. मी. क्षेत्रामागे रस्त्याची लांबी (न. पा. रस्ते वगळून)	-	8.50	17.80	36.40	44.78	45.67	51.16	77.70
3. रस्त्यांची लांबी दर लाख लोकसंख्येमागे	-	85	177	294	265	297	255	459
4. एकूण रूवेमार्गाची लांबी	कि. मी.	174	174	174	397	397	397	397
5. डांक कार्यालये	संख्या	124	144	173	182	185	185	185
6. तार कार्यालये	संख्या	9	12	39	11	11	11	11

(13) स्थानिक स्वराज्य संस्था:-

1. पंचायत समिती	संख्या	-	-	7	8	8	8	8
2. ग्रामपंचायत	-	452	456	477	503	507	507	507
3. नगरपालिका	-	6	6	6	6	6	6	6
4. कटक मंडळे	-	-	-	-	-	-	-	-
5. महानगरपालिका	-	-	-	-	-	-	-	-

(14) संकीर्ण:-

बँक शाखा (सर्व बँका)	संख्या	15	30	68	135	129	129	145
----------------------	--------	----	----	----	-----	-----	-----	-----

टिप :- बाब क्र. 5 मधील पशुधनाची आंकडेवारी 1972, 1978, 1987 व 1992 च्या पशुगणनेवर आधारित आहे.
 आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.